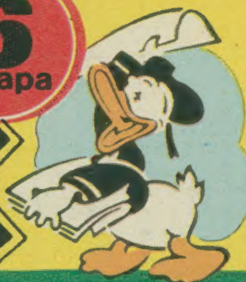
ПОЛИТИКИН
ЗАБАВНИК
БРОЈ 1359
6 динара
13.1.1978. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXIX

КОМПЛЕТАН СТРИП
ТАЈНА ДРУЖИНА

СТРАНЕ 20-21
ОБАВЕШТАЈЦИ
У ДРУГОМ СВЕТСКОМ РАТУ

Ripley

Веровали или не!

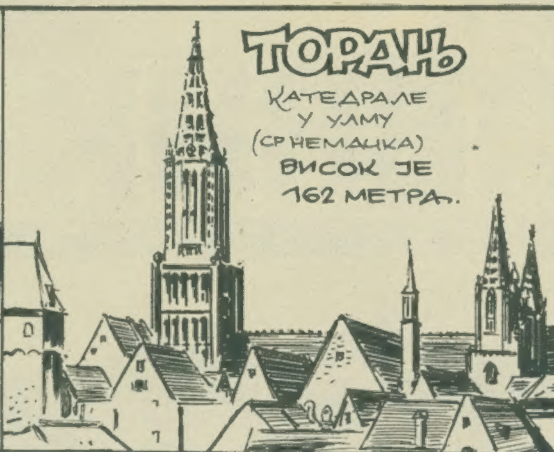
МИХАИЛ ЈУРЈЕВИЧ ЉЕРМОНТОВ

(1814 – 1841)

РУСКИ ПЕСНИК И АУТОР „ЈУНАКА НАШИХ ДАНА", ПРВОГ РУСКОГ ПСИХОЛОШКОГ РОМАНА, ИЗГУБИО ЈЕ ЖИВОТ ЗБОГ ТОГА ШТО ЈЕ УПОРНО ЗАХТЕВАО ДА СЕ ДВОБОЈ ИЗМЕЂУ ЊЕГА И ЊЕГОВОГ ПРОТИВНИКА МАРТИНОВА, ОДРЖИ **НА ИВИЦИ ПОНОРА**.

ТОРАЊ

КАТЕДРАЛЕ У УЛМУ (СР НЕМАЧКА) **ВИСОК ЈЕ 162 МЕТРА.**

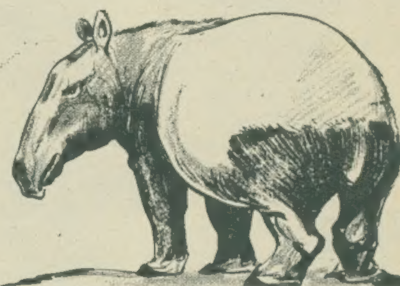
НИКОЛЕТ ДЕЗИВЕТО

ФРАНЦУСКА УМЕТНИЦА НА ХАРФИ ИЗ 17. ВЕКА, ТАКО ЈЕ ЛЕПО СВИРАЛА ДА ЈЕ ЊЕНА УМИЛНА МУЗИКА ПРИВЛАЧИЛА СЛАВУЈЕ КОЈИ СУ ЧАК И СЛЕТАЛИ НА ЊЕНУ ХАРФУ.

СТАТУЕ МРТВИХ

ПОСТАВЉАНЕ НА ГРОБОВЕ СТАРИХ ЕТРУРАЦА УВЕК СУ ИМАЛЕ ОСМЕХ НА ЛИЦУ ЈЕР СЕ ВЕРОВАЛО ДА ТАКО **„СРЕЋНИ И ЗАДОВОЉНИ" ДУХОВИ НЕ ПРОГОНЕ СВОЈЕ НАСЛЕДНИКЕ.**

БЕЛОЛЕЂИ МАЛАЈСКИ ТАПИР

ИЗГЛЕДА ВЕОМА СВИРЕП... А ИПАК **СТИДЉИВО БЕЖИ ЧИМ МУ СЕ КО ПРИБЛИЖИ.**

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● према писању совјетског часописа „Известија" пре извесног времена у једном руднику злата у Сибиру пронађени су изванредно сачувани остаци младунчета мамута за које се

претпоставља да је живео пре девет или десет хиљада година. Група совјетских стручњака испитује нађене остатке.

● један хотелијер из Зандворта, у Холандији, дошао је на занимљиву идеју да бележи датум рођења и адресу свих својих гостију да би им на годишњицу рођења послао једну лалу и — најлепше жеље. Не треба ни рећи да се број његових гостију из дана у дан повећава.

● од пре извесног времена једно лондонско породилиште бесплатно даје родитељима плочу с гласовима снимљеним које у прва три минута по рођењу испушта њихова беба.

● Џемс Прајс, риболовац из Арканзаса, у САД, изгубио је једном приликом, док је пецао у оближњој реци, своју вештачку вилицу. Био је не мало изненађен кад је вилицу нашао у утроби једне рибе-мачке коју је уловио, после пола године.

● жене из мадагаскарског племена Малгаш сматрају се разведеним оног тренутка када супруг престане да им даје новац за издржавање.

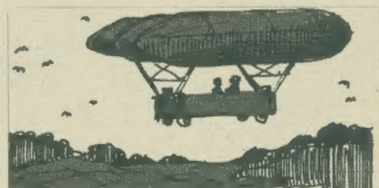
● у Есену, у Западној Немачкој, постоји „клиника" за голубове. „Клиника" припада удружењу немачких голубара и има

две стотине четрдесет „кревета". Примају се „пацијенти" из Француске, Швајцарске и Белгије.

● познато је да тигрови из Сундарбана, у Индији, гасе понекад жеђ пијући морску воду која за време плиме стиже у ушће реке.

● године 1863. Американац Саломон Ендрју конструисао је први „амерички" дирижабл који се састојао из три балона начињена у облику цигаре и спојена један за други. Дирижабл се показао изванредно погодним за управљање и прелетео је четрдесет осам километара за четрнаест и по минута.

● стручњаци УНЕСКО-а предлажу да се међу човекова права сврста и његово право на мир и тишину. Разлог: све већа бука коју праве аутомобили и млазњаци, као и радио и телевизијски апарати, доводи до озбиљних оштећења човечијег здравља.

Walt Disney

ПАЈА ПАТАК

ПАРТИЗАНСКИ БРЗИ

БУГАРСКИ СТРАЖАР РАВНОМЕРНО ЈЕ ШЕТАО ГОРЕ-ДОЛЕ ИСПРЕД ЖЕЛЕЗНИЧКЕ СТАНИЦЕ. ЧИНИЛО СЕ ДА У БЛИЗИНИ НЕМА НИ ЖИВЕ ДУШЕ.

Ноћ 22. октобра 1943. године била је веома тамна. Већ са првим сумраком становници села Трнавца, удаљеног тринаест километара од Зајечара, замандалили су врата својих кућа. У њима су се колико-толико осећали сигурним од четника који су под плаштом мрака тумарали околином као авети. Сусрет с њима у тмини неретко је значио сусрет са смрћу.

Ипак, те ноћи, две људске прилике успеле су да преко сеоског атара неопажено уђу у село и дођу до куће једног комунисте. Тихо су закуцали на врата. Мук. Учинили су то опет. Из куће се нико није одазивао.

Двојица непознатих знали су да се домаћин у страху од четника не јавља иако их чује. Зато су му кроз затворена врата дошапнули:

— Дођи одмах у Дубраву, тамо је одред!

Чекали су још који час. Из куће и даље нико није одговарао. Сматрајући да је опасно задржавати се, незнанци су се, врлудајући сокацима, изгубили откуда су и дошли.

ВИШЕ НЕГО СМЕО ПЛАН

Сељанин је одиста био један од истакнутих комуниста у селу. О томе је мало људи знало јер је читав крај врвео од четника. Држао је за мудро што се није одазвао, јер су се разуларене „брадоње" често представљале у мраку као партизани и тако искушавале народ. Међутим, што је време више одмицало, њега је све више копкао позив на вис изнад села који су Трнавчани одвајкада звали Дубрава. Шта ако су ноћашњи посетиоци стварно курири Зајечарског партизанског одреда, као што су се огласили, помислио је.

Одлучио је да провери целу ствар па шта буде. Са комшијом, такође комунистом, отиснуо се у помрчину грабећи крупним корацима узбрдо. Лакнуло им је кад су се у шуми повезали са стражом: одред је стварно био на бивaку у Дубрави. Око ватре седели су чланови штаба. Политички комесар Бранко Поповић, звани Станко Црни, устао је и поздравио их.

Одмах им је објашњено о чему се ради.

— Недостаје нам оружје и муниција. Пошто не можемо да га купимо — нашалио се политички комесар **— онда ћемо га лепо узети од непријатеља. И то од Бугара на железничкој станици у вашем селу. Путнички воз полази из Зајечара око пола осам увече. У Трнавцу је око осам. То је друга станица на путу за Прахово, а њу, као и све остале дуж пруге, чува посада од петнаестак бугарских окупаторских војника!**

Двојица Трнавчана климнуше главом. Пажљиво су слушали. Морали су да признају да је план више него смео. Истина, одред је био бројчано далеко јачи од бугарске посаде, али су зато Бугари имали снажније и разноврсније оружје. Али, ако се изврши препад, као што су у штабу замислили, и он успе... Трнавчани прекидоше размишљање. Друге нема, закључили су, устали, опростили се од штаба и похитали да стигну у село пре свануħа. У току сутрашњег дана очекивао их је велики посао око прикупљања намирница за борце. Морали су то да учине неприметно јер су очи четника будно мотриле шта се догађа у селу.

ПУЗЕЋИ ПРЕМА ПРУЗИ

Подаци о броју бугарских војника на железничкој станици у Трнавцу, њиховом понашању, наоружању, времену кад одлазе на починак и свему осталом што је одреду доставио скретничар Станоје Живуловић, били су тачни. Станоје чак није пропустио да дода:

— Мајко мила, што ти Бугари хрчу док спавају!.. Зграда се тресе!

Када су партизани 25. октобра око седам увече, у колони један иза другог, кренули низ косу према трнавачкој станици, неки се борац управо тада сетио Станојеве опаске и гласно се насмејао. Бркајлија испред њега окренуо се и зачуђено га погледао.

— Баш си нашао време за смејање!

— И озбиљном ми смрт не гине, ако ме тане сустигне! — узвратио је весељак и потапшао га по рамену.

На око 300 метара од станице колона је застала и по утврђеном договору поделила се на неколико ударних група, настављајући даље пузећи. Сада је цео план зависио од потпуне тишине. Бугарски стражар равномерно је шетао горе-доле пред станичном зградом. Поред њега вукао је ноге велики немачки овчар. Пас је повремено застајкивао и наћуљених ушију ослушкивао. Велика четвртаста гасна лампа у облику канделабра висила је изнад улазних врата и расипала чкиљаву светлост. Неколико путника чекало је воз недалеко од лампе. Једва су се разазнавали из даљине.

Напредовање бораца Зајечарског одреда текло је споро пошто је у гробној ноћној тишини сваки шум деловао као удар звона. Изненада, пас је залајао, а онда је почео да режи. Стражар је испалио светлећу ракету у правцу косе. Срећом, борци су се на време притајили. Не запазивши ништа, војник је подвикнуо на пса и наставио да шета.

Око пола осам партизани су већ били на око 20 метара од пруге. Шћућурили су се у јендек и ту чекали долазак воза. Минути су се отегли унедоглед. Око осам часова у даљини се појавила мешовита композиција састављена од неколико путничких и теретних вагона. Уз цвиљење точкова, воз је ушао у станицу и стао, између партизана и станичне зграде.

КАРТЕ НА ПРЕГЛЕД, МОЛИМ!

Од тог тренутка све се одвијало невероватном брзином. Док је једна група упала у вагоне и разоружа-

МИНИ-КВИЗ

1. Када се у нашој земљи први пут спомињу апотеке?
2. Интегралан значи:
3. Кабриолет је:
4. Знате ли одакле потиче багрем?
5. Која је земља постојбина голфа?

ОДГОВОРИ:

1) Прве апотеке појавиле су се у нашим далматинским градовима: у Трогиру 1271, у Дубровнику 1272, итд. У Загребу 1355. године. Србија и Војводина добијају апотеке тек средином 17. века; 2) Интегралан значи потпун, целокупан; 3) Кабриолет је аутомобил с кровом који се спушта; двоколице; 4) Багрем Robinia pseudacacia) је грм или дрво из породице лептирњача (Papilionaceae). Биљка потиче из Северне Америке, одакле је почетком 17. века пренесена у Европу, где се брзо распространила; 5) Голф је шкотска игра одомаћена у народу а игра се тако што се мала лопта утерује кукастим штапом у рупу у земљи. Веома је раширена у Великој Британији и САД.

ВОЗ

ла четири немачка војника, два жандара и једног полицијског агента, друга се провукла између вагона и банула пред стражара који није стигао ни гласа да пусти. Борци су га везали и стрпали му крпу у уста, а онда се пришуњали просторији где су спавали Бугари и нахрупили унутра.

Сањиви војници нису могли да дођу себи од запрепашћења. Напољу се није чула ни вика, ни комешање, мада су партизани већ били и на локомотиви и на бандерама секући телефонску везу са Зајечаром. Линија према Прахову није прекинута.

— Она остаје зато што идемо даље, а воз по свим железничким прописима треба најавити!

— Како даље?! — зачуо се са разних страна узвик чуђења.

— На гвозденим точковима! Је л' ово сада наш воз? Јесте! Је л' машиновођа Јова наш човек? Јесте. Је л' у наредним станицама има бугарских посада, а у њих оружје? Има!.. Е, па, онда, креће партизански воз! И то брзи! — стигао је одговор.

Бугари су потрпани у вагоне, а шефу следеће станице — Чокоњара, јављено је да се композиција задржала због истовара буради и да управо полази.

Један од двојице Трнавчана који су били обавештени о акцији остао је у селу, а други продужио пут.

Све што се догодило у Трнавцу, поновило се у Чокоњару, а затим и у Табаковцу. Путнички вагони били су набијени покупљеним Бугарима. Партизани су весело ћаскали с њима, башкарили се на дрвеним клупама и тек понекад неко од њих прошетао би вичући:

— Карте на преглед, молим!

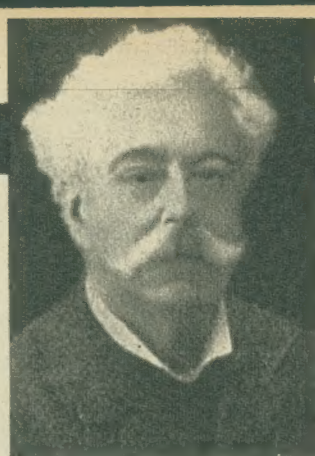
Ко зна докле би тако стигли, да се уз пут нису дуго задржавали, па су у трећу станицу — Брусник, ушли са великим закашњењем што се до тада том возу никада није догодило и што је, разумљиво, говорило да нешто није у реду. Воз је дочекан паљбом. После непуног часа жилаве борбе, борци су га вратили неколико километара назад, пустили престрашене Бугаре и са богатим пленом у оружју и муницији изгубили се у мраку.

Поводом ове акције настала је песма „Партизански брзи воз". Певала се за све време рата међу партизанима у тимочком крају. Окружни начелник у Зајечару хитно је о свему известио Председништво министарског савета, Министарство унутрашњих послова и Команду јавне безбедности у Београду. То је било једино што је могао да учини.

М. Тодоровић

КАСНО ОТКРИВЕНИ СКАНДАЛ

ОТКРИЋЕ ИТАЛИЈАНСКОГ ПЕСНИКА И КРИТИЧАРА ЕДОАРДА САНГВИНЕТИЈА ПОКАЗАЛО ЈЕ КАКО ЕНЦИКЛОПЕДИЈСКИ ПОДАЦИ О ЈЕДНОМ ОД НАЈЧИТАНИЈИХ ПИСАЦА СА АПЕНИНА ЕДМОНДУ ДЕ АМИЧИСУ ИЗОСТАВЉАЈУ ДЕО ИСТИНЕ.

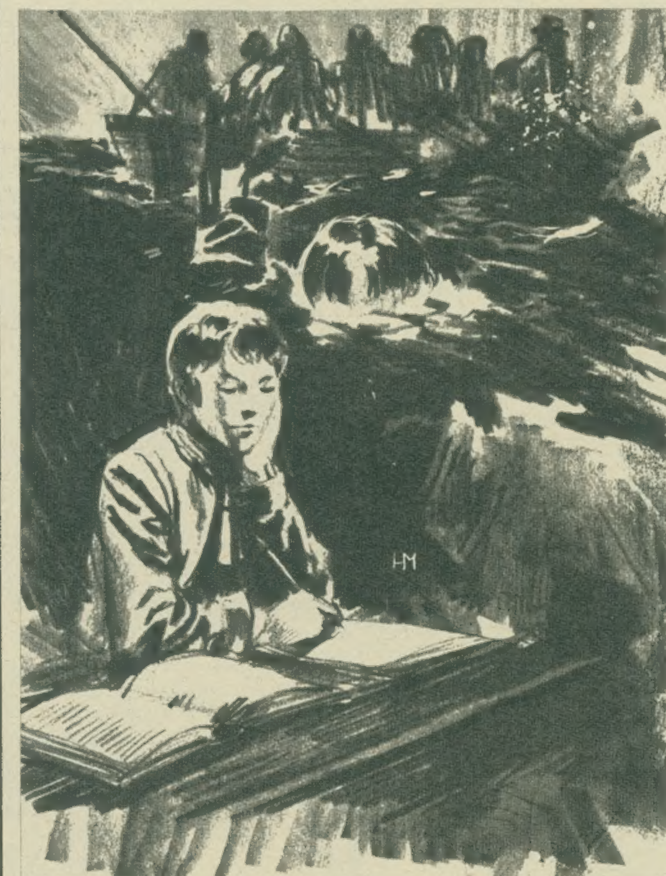

Едмондо де Амичис (1846—1908)

БЕЗДУШНИ ПИСАЦ ·СРЦА·

Према неким подацима Де Амичис је најчитанији италијански писац ван Италије. Готово да нема језика на који није преведен његов најзначајнији роман „Срце" који, од како се појавио 1888. године, не престаје да узбуђује све нове и нове генерације. Јер, осећајни Едмондо умео је да дирне у најтананије жице људских емоција.

Овако су, отприлике, учили и уче мали Италијани у школама о овом познатом писцу свог поднебља. Али... Учили су — погрешно! То тврди песник, критичар и академик Едоардо Сангвинети. Он је недавно пронашао нека писма Де Амичисове супруге која су обелоданила скандалозну истину о овом класику. **Први је дневни лист „Ил Ђорно" преко Сангвинетијевог пера узвикнуо: „Едмондо, каква цвећка!", а за њим и високотиражни недељник „Европео" доноси напис о Де Амичисовом понашању у приватном животу и то са насловом „Де Амичис без срца". Очигледна је алузија на чувени роман. О чему је, дакле, реч?**

Која је личност права?

Да би се схватило како је одјекнуло Сангвинетијево откриће, неопходно је познавати садржај Де Амичисовог дела, то јест романа „Срце". Он је настао у јеку италијанског покрета за уједињење, рисорђимента. Вероватно није било девојчице и дечака који није пустио сузу читајући како је граната разнела ногу малом јунаку, борцу против аустријских окупатора. Или оном другом, што се утопио уступивши своје место у барци за спасавање девојчици мањој од себе. **Ко да се не разнежи над судбином малог Ђеновљанина који је, после низа перипетија, најзад, у далекој Америци, пронашао мајку за коју се веровало да је ишчезла. Ту је и храбри, мали шпијун који, скривен у крошњи дрвета посматра кретање аустријских трупа да би то доцније јавио својима...**

Дуго би било набројати све причице којих је „Срце" препуно. Оно је чак и писано „дечијом" руком: у облику дневника једног школарца који на страницама свеске бележи све што се догађа у току 11 месеци једне школске године. Ту спадају и приче што их учитељ редовно прича својим ученицима, написане управо да гану читаоца.

„Срце" је пуне две деценије по објављивању било оспоравано штиво у несређеним италијанским приликама. Доцније је овај роман, пошто је доживео низ издања и преведен на многе језике, изазвао друкчија реаговања. **Називали су га срцепарајућим, малограђанским, лажним.**

Разуме се, увек је било критичара који су му давали најласкавије оцене, али то за ову причу није најбитније. Оно што ових зимских дана запањује онај део италијанске (и остале) јавности заљубљене у литературу је питање ко је, у ствари, био Де Амичис: онај из „Срца" или онај из живота?

У приватном животу — садиста

Историја књижевности пуна је примера да приватно понашање писца стоји у потпуној супротности са оним што одражава кроз своје дело. Чувени француски песник из 16. века Франсоа Вијон био је пропалица, лопов, и разбојник, Бодлер, Достојевски, Алан По, Лондон и Хемингвеј, све су саме „болесне психе", списак би био дугачак да их покушамо све набројати. Међутим, када се открије раскорак између живота и дела — као сада код Де Амичиса — таква вест, како је написао „Европео", чита се похлепно.

А „нежни" Едмондо оставио је за собом доста запањујућег. Када је његова супруга после тридесет година немогућег живота са писцем затражила развод — у Италији га није лако добити ни данас, а поготово у прошлом веку — црквене власти уважиле су њене разлоге. Де Амичис, тај скромни војник и књижевник, био је изузетно окрутна „глава породице". Жену и децу (два сина) умео је да туче до крви, да их удара ногама, гризе, па чак и пљује!

Најтежа оптужба свакако је самоубиство које је један његов син извршио због оваквог очевог понашања. Други је, како се то каже, пошао животном странпутицом...

„Човек који је „Срцем" мамио сузе, изазивао их је и код својих најближих..." — пише „Ил Ђорно".

Да ли после оваквих података — а они су, додуше, били познати, али не овако детаљно и пре Сангвинетијевог открића — и пак дефинитивно сврстати „Срце" у срцепарајућу, мирјамовску литературу? А писца доиста схватити као велики теоретичар Бенедето Кроче који га је цинично називао „слатки Едмондо" и „умиљати капетан", циљајући на његову војничку каријеру? Или потпуно одвојити дело од личности ствараоца? Те дилеме сигурно нико неће разрешити. Осим, можда, психијатара...

М. К.

„Унео је нежност тамо где је владао само штури разум и улио наде у срца која су дотле знала једино за опорости борбе" — написао је познати италијански песник Ђовани Пасколи за свог земљака Едмонда де Амичиса. Још је ласкавија оцена овог писца с краја прошлог века у угледном енциклопедијском речнику „Трекани" у којем стоји:

„Љубав за правду била је најизраженији део његове личности"...

ОПЕТ МАПЕТ!

Џим Хенсон, отац лутака за »Мапет шоу«

Још 24 емисије „Мапет шоу" откупила је ТВ Загреб, а биће емитоване током ове године! — вест која је свакако обрадовала најмлађе гледаоце, као и њихове родитеље. Јер, лутке из ове серије: жабац Крака, Добрица и Цука, Матилда, Гица... су сваког уторка, у вечерњим часовима, увесељавали телевизијске гледаоце, засмејавали их једноставним хумором.

Четрдесетогодишњи Џими Хенсон је творац ових необичних лутака од којих су неке високе само двадесетак сантиметара, док су друге прави џинови од преко 4 метра. Овим послом почео је да се бави из хобија пре више од две деценије, а прва лутка коју је направио био је жабац Крака. Неком телевизијском уредитељу тај зелени жабац, који је „тако течно и паметно говорио" необично се допао, па га је одмах ангажовао да заигра у једном шоу на вашингтонској телевизији.

— Ето, тако сам започео каријеру! — хвали се данас жабац Крака који је недавно постао пунолетан, заправо напунио је 21. годину „живота". А за то време породица Мапет (име је настало као кованица од енглеских речи marionette и puppet — лутка) знатно се увећала, тако да сада броји око 100 чланова.

Наравно, Џими Хенсон их не прави сам. У том послу помаже му тим од дванаестак костимографа, дизајнера, кројача... али све нацрте за израду лутака даје њихов идејни творац који једини одлучује да ли ће следећа и[illegible] људско обличје или ће подсећати на неку животињу. А да би све оне „оживеле" под рефлекторима (у студију телевизије АТВ, где су снимљене све емисије ове енглеско-америчке серије) двадесет седам професионалних глумаца позајмљује им своје гласове, увлаче се (некада и двојица) у лутке или их покрећу „невидљивим" кончићима и дрвеним палицама.

Прошле године, на Међународном телевизијском фестивалу у Монтреу, ова серија је проглашена за најбољу (добила је Златну ружу Монтреа), па је на тај начин потврђена сва вредност и популарност коју је стекла широм света. Њени аутори су знали да ће је гледаоци добро прихватити: већ приликом снимања ове емисије „говор" ових необичних глумаца направљених од штофа, сомота или вуне, синхронизовали су на шест светских језика.

Жабац Крака на прослави свог 21. рођендана, окружен најбољим пријатељима

МОТОРНЕ САНКЕ

Стотинама година човек је за своја путовања преко снежних предела користио скије и санке, које је вукао сам, или су то у најбољем случају, чинили коњи, ирваси или пси. Све док није пронађен мотор с унутрашњим сагоревањем. А онда су санке доживеле праву револуцију: добиле су мотор!

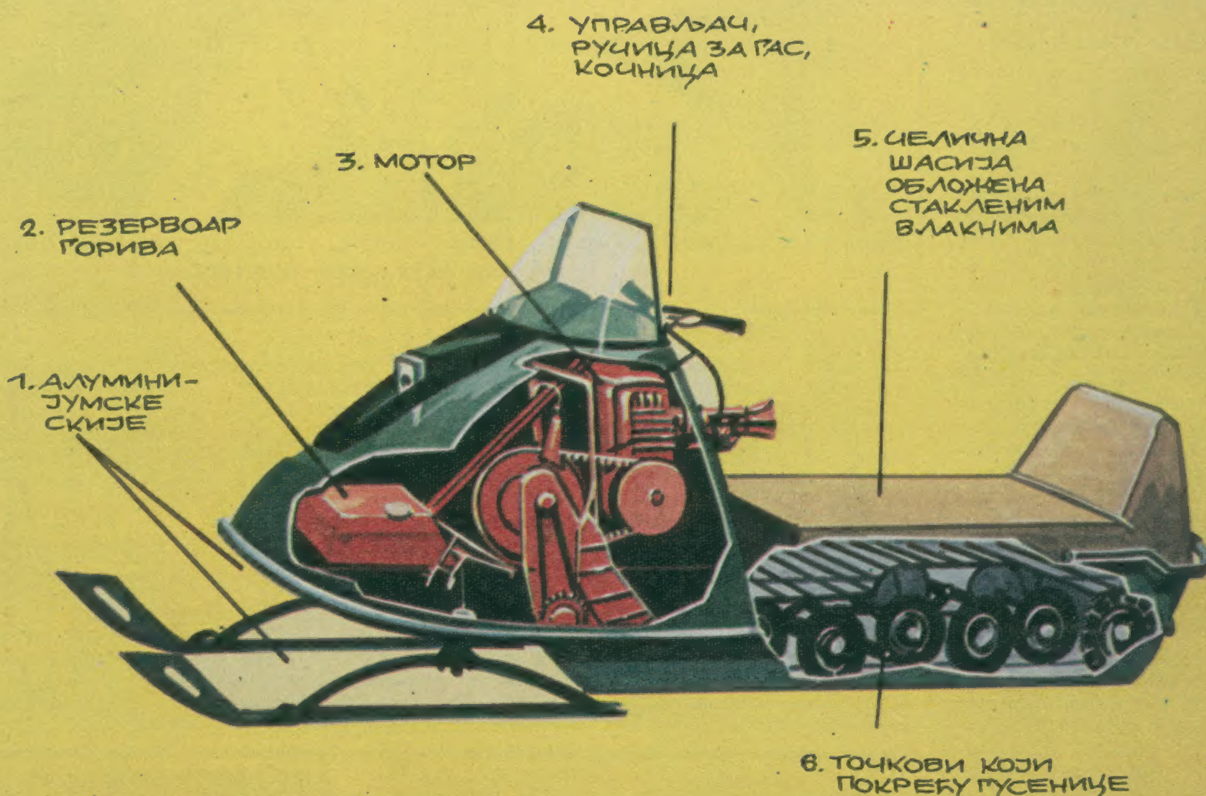
Године 1910. капетан Скот је своју експедицију опремио моторним санкама и кренуо на Северни пол, али до њега није стигао јер су га велике хладноће приморале да напусти поларне области. Двадесет година касније Американац Карл Елисон је у своје санке уградио мотор од 25 КС тако да су оне осим терета могле да приме и посаду од три члана. Развијале су брзину од око 70 км на час.

Вожња моторним санкама је данас у великом броју земаља врло популаран спорт.

Прве комерцијалне моторне санке начинио је Канађанин Жозеф-Арман Бомбардје 1950. године, када и почиње индустријска производња. У почетку оне се користе углавном за потребе војске и полиције, а касније их користе и ловци и фармери. Није прошло много а моторне санке су постале не само потреба већ и — спорт! Деветнаестог априла 1968. године одржан је први рели моторних санки. Организатор је био Жан-Лик Бомбардје, унук Жозефа-Армана, пионира у производњи моторних санки. Он је са тројицом другова успео да за 42 дана превали преко залеђеног мора раздаљину од преко 1300 км, колико их је делило од Северног пола.

Све моторне санке су у основи сличне. Покреће их мотор који се налази спреда. Назупченим каишем он је повезан с точковима који покрећу гусенице. Моторне санке се ослањају на две мале скије с покретним врховима који могу да се усмеравају у разним правцима. Управљач је сличан онима који се користе на мотоциклима. Резервоар за гориво је заштићен специјалним стакленим влакнима. Већина модела, опремљена фаровима за ноћну вожњу, може да прими три особе.

ОПАСНОСТ ЈЕ ОСТАЛА НА ПАЛУБИ

Пламени језици грабили су дуж гумених цеви према боцама ацетилена и кисеоника. На јединим мердевинама које су водиле из утробе брода настала је гужва јер Шабалала није могао даље.

Фебруара 1955. године обрео сам се у луци града Дурбана, на југу Африке. У мојој групи за ремонт бродова нашле су се највеће протуве које су икада крочиле на док. Двојица су била из племена Зулу, вариоц мелез из Кејптауна, а монтер, старац који се није раздвајао од дувана за жвакање, из Тристан да Куна. Коначно, у друштву се нашао и један Италијан чије је знање енглеског језика било више него оскудно.

Ова шарена дружина била је све што сам овде могао да нађем. Избор, очигледно, није био велик јер су остали послодавци већ пробрали најбоље раднике. Ипак, нисам био много забринут. Са двадесет две године постао сам пословођа и био поносан својим првим радницима.

НА ИЗГЛЕД ЛАК ЗАДАТАК

Пред нама је био тежак посао. Један стари и оштећени танкер требало је оспособити за пловидбу и ми смо засукали рукаве. Али, пре него што смо почели да радимо, хемичари су проверили да ли се испарења нафте крећу у нормалним границама и омогућују дисање.

Најпре смо на палубу поставили боце са кисеоником и ацетиленом и прикључили бренер са продужним гуменим цевима. Били смо спремни да се спустимо у труп брода дубок 12 м, међутим, да би се сишло на дно танка, требало је проћи кроз отвор на палуби широк око 80 цм и наставити даље по мердевинама.

За двојицу из племена Зулу то није било нимало тешко, они су се и боси тако вешто пењали по зарђалим зидовима брода да нам је сваки пут застајао дах, гледајући их а по мердевинама су јурили као да пречега уопште нема. Мени, а још више шездесет седмогодишњем монтеру, распеваном Италијану, и вариоцу Еролу то није полазило за руком.

Наш задатак, наизглед лак, био је да заваримо гвоздена ребра дуж преградних зидова и тако ојачамо танкове. На самој палуби температура је износила 40° Ц а у потпалубљу и више. Био је то заиста прави пакао, али уопште није долазило у обзир скидање блуза, и то због силног варничења. Да ствар буде још гора, моја два вентилатора „позајмила“ је група која је радила на другом крају брода.

Пре заваривања морали смо да ољуштимо дебео слој рђе са преградних зидова. Три дана непрестано смо радили само то, правећи кратке паузе да би уграбили који сат спавања.

Четвртог дана све је било спремно за варење, али догодило се нешто неочекивано.

Мирис сирове нафте и са горелог ацетилена већ је учинио своје. Тони је одавно престао да певуши мелодичне италијанске арије, а Ерол почео да кашље крв.

НАФТА ЈЕ ЕКСПЛОДИРАЛА

Изненада, зачуо се страховит, подмукао прасак. Експлодирала је нафта завучена у шупљине испод наслага рђе расипајући их на све стране. Сјурили смо се низ конопце и мердевине и побегли у заклон, сви сем Шабалале, једног од Зулу, који је незгодно стао и угануо ногу.

После неколико тренутака ватра је престала брзо као што се и појавила, вероватно због недостатка кисеоника.

Пришао сам другу, измасирао му чланак и рекао да оде у кабину за прву помоћ. Док се он с муком пео према отвору на палуби, ја сам допузио до Ерола.

— Прекидамо! — рекао сам му. — За данас је доста било. Климнуо је главом, дохватио бренер и припалио гас. Одједном је почео да виче.

— Искључите довод! Искључите довод!

Покушавао је да заврне вентиле на бренеру, али месинг се већ заруменео, онда почео да се топи, а пламен је наставио кроз гумене цеви према боцама са ацетиленом и кисеоником. Ако захвати и њих, доћи ће до експлозије, помислио сам.

ПОСЛЕДЊА НАДА

Ерол је зграбио гумене цеви и пресавио их. Међутим, његове немоћне руке су попустиле, за њих је то било превише. Псујући, дохватио је цеви поново, али сада нешто више. Пламен који се ширио невероватно брзо зачас је дохватио његове руке и он је поново испусто цеви.

— Боце! Боце! — викнуо је и добацио ми кључ од вентила на боцама, 20 цм дугу полугу са звездастим врхом. Она је била наша последња нада, а ја сам је испустио на дно танка!

Мој друг је опет чинио све да пресавије цеви а ја сам се без размишљања бацио у одвратну смешу нафте, воде и рђе трагајући за кључем. Нисам веровао да ћу га наћи, али то чудо се ипак догодило. Чим сам га пронашао, скочио сам на мердевине и кренуо горе.

Остали из моје групе већ су бежали и направили гужву на мердевинама. При врху се, псујући од бола и беса због ишчашеног зглоба, заглавио Шабалала и за тренутак нас задржао. Погурали смо један другог и најзад се сви нашли на палуби.

Заврнуо сам вентиле на боцама и са олакшњем погледао у другове. Њихова лица била су самртнички бледа — тек тада су схватили да је највећа опасност претила — са палубе ка којој су они хитали као обезглављени.

Дес Карол

Ерол је с крајњим напором савијао цеви, а онда ми добацио спасоносни кључ. Али, ја га нисам ухватио!

DIK BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

Велики писци света

ТВОРАЦ ЗЛОЧИНА И КАЗНЕ

Вук! Спасите ме! Ево вука!

Дечак је у паничном страху трчао кроз шуму, саплићући се о жиле огромних стабала. Срце му је јако ударало, а у слепоочницама је осећао такав притисак да му се чинило да ће се срушити.

Излетео је на чистину и испред себе угледао брадато и доброћудно лице мужика Мареја, који је радио на имању његовог оца. Бацио се Мареју у наручје и дашћући од страха и изнемоглости прошаптао:

— Видео сам вука...

Мареј га је нежно помиловао по глави, погледао и рекао:

— Нема никаквог вука, господар Фјодор. Само вам се причинило.

Мужиков глас био је миран и озбиљан и уливао је

сигурност. Узео је дечака за руку и заједно су пошли назад кроз шуму, до пута за село. Мали Фјодор Достојевски погледао је на растанку Мареја у очи и у њима открио топлину, коју код свог оца никада није имао прилике да види. Мужици, ипак, нису животиње, као што је Фјодоров отац тврдио.

Махнуо је весело руком Мареју и отрчао у село...

Тужно наслеђе

Фјодор Михаилович Достојевски родио се 1821. године и од самог почетка имао је несрећно детињство. Његов отац, иначе војни лекар, био је алкохоличар и тиранин, у кући и ван ње, а нарочито према мужицима на пољском имању. Мајка је била ћутљива, повучена и бојажљива жена, нежне и болешљиве конституције. Умрла је од туберкулозе када је Фјодору било петнаест година.

Деца старог Достојевског била су сва оптерећена тешким наслеђем. Старији и млађи брат Фјодоров били су непоправљиви алкохоличари и пропалице, а једину сестру, Варвару, сви су знали по злу и пакости.

Неки облици наследног оптерећења показали су се и код Фјодора, и то у најранијој младости. Први јачи симптоми биле су халуцинације, чиме се објашњава његово трчање кроз шуму и случајни сусрет са мужиком Марејом, које је описао у свом часопису „Пишчев дневник" много година касније. Ускоро после овог догађаја појавили су се код Фјодора и први епилептички напади.

Одмах после мајчине смрти Фјодора су послали у војну инжењеријску школу и тамо му је после кратког времена стигла вест о очевој смрти. Огорчени тиранијом старог Достојевског, мужици су га премлатили на најгрознији начин, а овај је подлегао повредама.

Фјодор је сада постао свој господар, завршио је школу и постао војни инжењер у 21. години. Волео је много да чита и његов књижевни укус и суд били су невероватно самостални за његове године. Била му је приступачна не само руска, већ и цела европска књижевност. Био је одушевљен Балзаком и, када

»ПРЕД КРАЈ ЖИВОТА БИО ЈЕ НИШТА ДРУГО ДО ЖАЛОСТАН ОСТАТАК ИСКИДАНИХ ЖИВАЦА И ОРГАНИЗАМ САВ ИСЦРПЉЕН ОД КРАЈЊЕГ СВАКОДНЕВНОГ ПРЕМАРАЊА КЊИЖЕВНИМ И НОВИНАРСКИМ РАДОМ...«

је велики француски писац једном приликом посетио Русију, Фјодор је превео један његов роман, а превод је одмах штампан. Схвативши да његова будућност лежи у писању, напустио је војску и бавио се углавном књижевним радом. Немаштина и стални напади епилепсије ометали су га у овом послу, али су убрзо људи који су га познавали схватили да је у питању писац великог капацитета.

Његово прво дело „Бедни људи" постало је чувено још пре него што је отишло у штампу, јер су рукописи читани по салонским круговима са великим уживањем.

У прогонству

Достојевски је био учесник утопијско - социјалистичког кружока М. В. Петрашевског и приликом једног састанка упала је царска полиција и ухапсила Фјодора и још 33 учесника. Испитивања су трајала пет месеци, после чега је Достојевски проглашен невиним. Цареви министри, међутим, нису били задовољни оваквим исходом и сматрали су да Достојевски мора бити кажњен, као пример свима онима који су се борили против царске власти. Осуђен је на смрт 1849. године и изведен пред вод за стрељање са осталим осуђеницима. Само неколико тренутака пре него што су војници добили команду за пуцање, саопштено им је да је смртна казна замењена прогонством у Сибир у трајању од десет година!

Достојевски никада није заборавио овај садистички гест и много година касније описао га је у свом роману „Идиот."

По повратку из Сибира наставио је са писањем, а после годину дана се оженио. Са женом живи у сталној немаштини, а напади епилепсије постали су јачи и чешћи. Склањајући се од многих поверилаца, одлази у иностранство и тамо остаје четири године, боравећи највише у Немачкој. Због своје болести постао је врло одбојан и раздражљив. Када је једном био у Паризу и наумио да посети Рим, била му је потребна виза папског нунција. Двапут је долазио у нунцијеву канцеларију, али га није тамо затекао. Када га је трећи пут један млад опат замолио да причека јер „монсињер управо пије кафу", Достјевски му је, сав раздражен и ван себе, довикнуо:

— Реците вашем монсињеру да пљујем у његову кафу! Нека ми сместа потпише пасош или ћу изазвати скандал!

Одмах су га избацили на улицу, уз поруку да ће му пасош бити визиран само ако га буде послао преко неког другог лица.

По повратку у Русију пише једном свом пријатељу:

„Живци су ми врло болесни. Њена страшна страдања утичу на мене страховито. Рђав сам извор за своју породицу. Живот је жалостан. Моје здравље је рђаво, ноћу не спавам..."

Његова жена је умрла 1864. године од туберкулозе и за Достојевског тада настају још тежи дани и у новчаном и у здравственом погледу. Запада у такве дугове да му предстоји чак и затвор. Ускоро му је умро и брат, па је преузео на себе издржавање и његове породице. Да би некако смањио оскудицу у којој је

живео, почео је да издаје један часопис и понекад је писао по 19 сати дневно. Међутим, ни то није вредело и часопис је престао да излази.

Коцкар

Да би се некако извукао из беде у коју је запао, Достојевски је био принуђен да склопи један, по њега врло неповољан, уговор са издавачем.

Једно од његових највећих дела „Злочин и казна" изашло је из штампе, али за Достојевског није било одмора. Уговор га је обавезивао да до првог новембра преда рукопис новог романа. Тај датум је дошао, он није још написао ни речи. Један пријатељ га је посаветовао да диктира роман једној младој жени, Ани Григоријевној Свиткиној, коју му је препоручио као секретарицу. Он је пристао и тако је, за само 26 дана, рођен роман „Коцкар". Достојевски је заволео Ану Григоријевну и убрзо се њоме оженио. Она је била имућна жена и извукла га је из дугова. У други брак полагао је велике наде:

„Хоћу да отпочнем нов живот. Налазим породичну срећу које сам толико жељан" — пише једном свом пријатељу.

Али, срећа није дуго трајала. Запада у нове, још веће дугове, а болест му се погоршава. Решава се на ново путовање са женом по Европи, у нади да ће се спасти поверилаца и болести. Иностранство није донело никакве промене, већ само нове несреће. Умире му једина ћерка, а Достојевски почиње грозничаво да се коцка и губи сав новац. Да би смирила његову коцкарску страст, Ана Григоријевна му даје и сав свој новац и он опет све губи, али га после тога обузима такав стид да више никада није сео за сто у коцкарници. На енергично наваљивање жене, враћа се у Русију и у Петрограду остаје све до своје смрти.

Када се вратио, 1871. године, постао је новински уредник и издавач. За све то време није престајао да пише.

„Морам да наставим с писањем. Ништа ми друго не преостаје"...

Ускоро завршава своје ремек-дело „Браћа Карамазови", а онда болестан пада у постељу. Један његов пријатељ рекао је тада за њега:

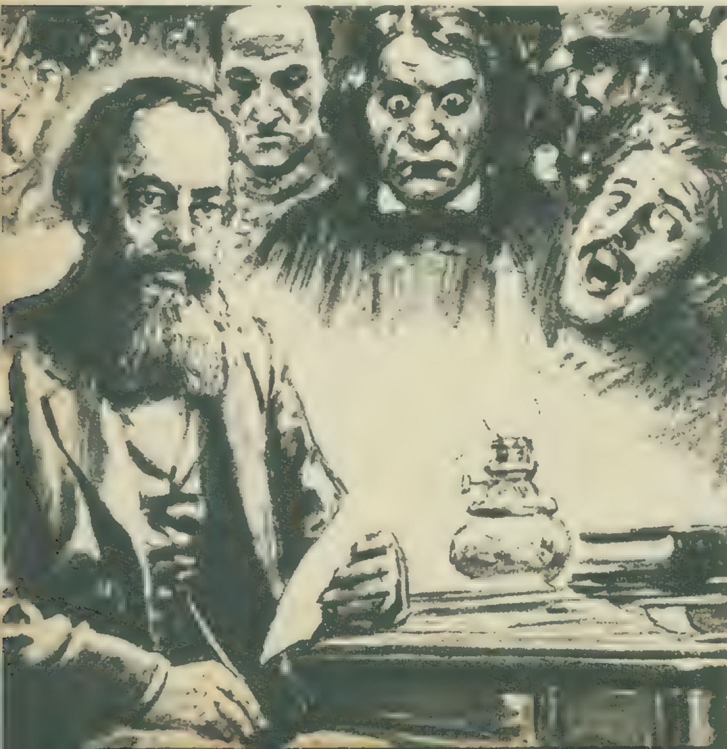
„У последње време, пред крај живота, био је ништа друго до жалостан остатак искиданих живаца и организам сав исцрпљен од крај њег свакодневног премарања књижевним и новинарским радом".

Умро је 1881. године. Маса од 30000 људи испратила је његов ковчег.

Живот Достојевског огледао се и у његовим делима. Она дочаравају тешку трагику људи који своје психолошке кризе решавају убиством или побуном против средине са којом су се сукобили, да би на крају нашли излаз у хришћанском смирењу, кроткости и унутрашњем усавршавању. Његови јунаци живе у сивим стамбеним зградама, сиротињским коначиштима и собама за издавање, у прљавим крчмама и та их места притискују бедом из које нема излаза све до смрти. Да би скренуо пажњу на моралну садржину својих романа, Достојевски је конструисао фабуле на криминалистичком заплету и тиме појачавао напетост а неким новелама дао је форму исповести главних јунака.

Дубина психологије, понирање у подсвест, трагање за пореклом трагичног у човеку, главне карактеристике дела Достојевског, постале су основна преокупација модерног романа, и у томе је његов значај непроцењив.

М. Ј.

ИНВАЗИЈА СКАКАВАЦА

НИКО НИЈЕ НИ СЛУТИО ШТА ЈЕ МОГЛО НА ОТВОРЕНОЈ ПРУЗИ ДА ЗАУСТАВИ КОМПОЗИЦИЈУ ТЕРЕТНОГ ВОЗА ОД 35 ВАГОНА.

У лето 1956. владале су у том крају Македоније велике врућине. На хиљаду хектара засејани усеви и воћке зеленели су се и дозревали, употпуњујући слику типичну за Тиквеш, Пелагонију, Овчје Поље и кумановско подручје.

Пољопривредници су задовољно трљали руке: Биће добра летина! Изненада, појавиле су се милијарде скакаваца и почеле да уништавају њиве и воћњаке.

Против најезде, за коју се сматра да је највећа до сада, предузете су одмах хитне мере. Пољопривредни стручњаци су упозоравали становништво како да се одбрани од ових ситних непријатеља. Организована је борба која се водила на површини од преко 20.000 хектара. На хиљаде људи без прекида и одмора, наоружани запрашивачима, дању и ноћу су уништавали напаснике који би онда, као да су изникли из земље, нападали у још већем броју.

НЕПРИЈАТЕЉ ИМА УШИ

Да је стање заиста било опасно најбоље говори податак да су неке општине у битољском крају извршиле мобилизацију становништва у угроженим селима и у њима организовале штабове који су руководили одбраном.

— Видели смо необичан призор — извештава један новинар са места догађаја — и час пре зелене биљке остале су без лишћа јер су их опустошили великиројеви мароканских скакаваца. Оранице и стабла су престали да живе!

Ко зна како би се све завршило да људи нису ступили у акцију.

Облак популарно названих „мароканаца" који је опустошио нашу најјужнију републику, има неке особине потпуно различите другим кукцима.

Скакавци се као и други размножавају јајима. Женка начини рупу у земљи или пронађе труло дрво и ту оставља „грозд" од 20 до 200 белих јаја. Кад се излеже потомак прелази само 3 стадијума: јаје, ларва и одрасли кукац.

Одрасли скакавци имају два пара јаких крила, једна испод других, и три пара ногу (оне стражње су тако дуге и јаке да је по њима, пошто су прикладне за скакање, добио и име) и, као и остали кукци, пар пипака. Између сложених очију имају и три једноставна ока и нешто што се код мало кукаца налази: уши испод крила, којима могу установити шта се око њих дешава. Трљањем стражњих ногу, налик шушкању или чегртању, производе звук којим се споразумевају.

Као одбрана од птица служе се тамном течношћу неугодног укуса, звану „дувански сок", коју у опасности излучују из уста.

Становници угрожених подручја су могли добро да виде како се хране лишћем, држећи га међу предњим ногама. Права посластица им је мекано лишће, али не гладују кад до њега не могу да дођу: у стању су да јаким чељустима жваћу и жилаво лишће.

Људи се од њих нису само бранили него су пошли и даље. Организовано су претраживали планине, клисуре и сва места где је постојала и најмања сумња да се крију.

НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ!

Тих дана један теретни воз је кренуо из Скопља за Титов Велес. Нико није слутио да ће композиција од 35 вагона стати на отвореној прузи и постати жртва инвазије.

Негде између железничких станица Зелениково и Пчиња, у вардарској клисури, точкови су одједном почели да клизе по угрејаним трачницама. Машиновођа је помислио да је у питању квар локомотиве и по жеги му се није излазило напоље да види шта је.

— Мораћу то учинити! — закључио је мрзовољно и покушао да заустави воз.

Међутим, уместо шкрипе точкова, осетило се клизање.

— Нешто није у реду! — рекао је свом помоћнику забринуто. Крајњим напором успео је да заустави композицију.

Кад су сишли да погледају шта се догодило, остали су запрепашћени: пруга је била покривена хиљадама угинулих скакаваца који су онемогућавали даље кретање.

Тек кад су стигле машине за чишћење, теретни воз је могао да настави путовање. У Титов Велес је стигао са 2 часа закашњења.

Д. К.

ДАНАШЊИ СЈАЈ БИВШЕГ ДВОРЦА НА ЦЕТИЊУ

САЛОНИ У КРШУ

МЕЂУ НАЈБОГАТИЈИМ У ЕВРОПИ — У приземљу цетињског Државног музеја налази се радни кабинет краља Николе, који је, прво као кнез, а затим као краљ, седео на црногорском престолу пуних 58 година, од 1860. до 1918. Зидови његовог радног кабинета украшени су црногорским и турским заставама и мноштвом разног оружја, већином трофејног и из разних крајева света. То је једна од најбогатијих збирки те врсте у Европи.

У СТИЛУ ЛУЈА XIV — Сви салони разликују се по боји зидова и намештаја, па се и зову тако. Ово је црвени, у којем је намештај у стилу Луја XIV. Слике на зидовима су оригинални радови Влаха Буковца, Јарослава Чермака и Пера Почека. Ова просторија је служила за скромније краљеве пријеме.

ЗА СКУПОВЕ ВЛАДАРА И КОНЗУЛА — Дипломатски или велики пријемни салон, који се налази на спрату бившег двора, био је у време владавине кнеза, односно краља Николе, место где су се често окупљали, на балове, вечере, или договоре, виђенији људи из Црне Горе, многи конзули који су били на Цетињу, знаменитији гости и путници.

У МАЛОЈ ОЏАКЛИЈИ — Између спаваћих соба краља Николе и краљице Милене налази се мања и лепо уређена просторија са камином. То је у целој Црној Гори чувена мала оџаклија. Историчари сматрају да су многе значајне политичке одлуке донешене баш у овој најмањој просторији дворца.

У дворцу последњег црногорског владара краља Николе I Петровића, саграђеном 1863, отворен је 1926, године Државни музеј, најбогатија установа ове врсте у Црној Гори.

Најпосећенији музеј не само на Цетињу већ и у целој овој републици само је наставак вишевековне црногорске традиције скупљања и брижљивог чувања предмета и објеката културно-историјске вредности. Највредније музејске збирке су: оружје, претежно трофејно од 17. до 20. века, домаће и турске заставе, нумизматика, изузетно вредна збирка одликовања, уметничке слике и скулптуре, одећа познатих црногорских личности, старе фотографије и дворска библиотека са око 10.000 књига.

Међутим, за посетиоце су нарочито занимљиве просторије односно салони, у којима су живели чланови краљеве породице, где су одржавани историјски скупови и доношене одлуке важне за судбину црногорског народа. Готово сав намештај у овим салонима, иначе редак и врло скупоцен, заједно са посуђем, уметничким сликама, ратним трофејима и дипломатским поклонима постављен је истоветно као у време кад је ту боравио и радио краљ Никола. Гледајући салоне Државног музеја на Цетињу, тешко је схватити да су се пре цео век, на каменитом и увек за бој спремном Цетињу, налазиле столице из Индонезије, венецијанско посуђе, вазе из Кине и свила из Јапана. Један давни сјај још сија, али сад обогаћен патином прошлости и историје.

Снимљено у Државном музеју на Цетињу

ПОКЛОН СИБИРСКИХ ЛОВАЦА — Украшена портретима краљевског брачног пара, спаваћа соба краљице Милене делује истовремено и врло свечано и скромно. Кожа белог медведа на поду је поклон сибирских ловаца.

ТУ ЈЕ СПАВАЛА ПРИНЦЕЗА — На спрату се налазе и две спаваће собе принцеза Вјера и Ксеније. Обе су опремљене скупоценим намештајем и по свему се види да су ту живеле — принцезе. На слици је спаваћа соба принцезе Вјере.

ИЗ ИНДОНЕЗИЈЕ НА ЦЕТИЊЕ! — Задивљујуће вешта резбарија индонежанских мајстора, тамно дрво и источњачки мотиви обрели су се крајем прошлог века на Цетињу. Ова просторија, мања али богатија од осталих, позната је као оријентални салон.

ЗА РУЧАК КРАЉЕВСКЕ ПОРОДИЦЕ — У цетињској тишини, коју је реметио само звекет сребрног посуђа из Венеције, овде је обедовала краљевска породица. До данас је поред неколико хиљада мање вредног посуђа сачувано неколико изузетно вредних примерака, поклона страних државника и двора док је највредније дворске посуђе углавном пропало.

Текст: И. Лончар
Снимио: Љ. Патрногић

КАКО ИЗМЕРИТИ ДЕЧЈУ ПАМЕТ

Резултат ћете добити када збиру тачних одговора додате број једнак једној петини од броја задатака које дете није ни покушало да реши. Тај збир потражите на доњој таблици А. У истом реду налази се број поена одговарајућих одређеном узрасту. Њиховим ишчитавањем и упоређивањем са таблицом Б сазнаћете колики је коефицијент интелигенције вашег детета.

Колико сам интелигентан? То питање се све чешће намеће не само одраслима већ и деци. Пут до одговора обично води преко разних, веома сложених тестова које састављају читаве екипе стручњака. Један од таквих тестова саставили су и познати психолози Глен Вилсон и Дајана Грилс са лондонског Института за психијатрију.

Тест који вам ми предлажемо део је једног много сложенијег и обимнијег испитивања намењеног деци узраста од 5 до 11 година и односи се на њихово познавање и класификовање одређених појмова.

Управо због тога не треба да будете много забринути ако резултати теста покажу да ваше дете не само што није геније, него чак није ни просечно интелигентно. Да ли ће резултати теста бити прави одраз интелигенције вашег детета зависи још од много чега: тако, на пример, није нимало неважно да ли је било добро или лоше расположено кад је решавало задатке, да ли је тест прихватило као игру, али озбиљну, или као нешто према чему осећа одбојност, да ли је уморно, спава ли му се, итд.

У чему се тест састоји? — Задатак детета је да из низа речи избрише ону која по значењу не одговара осталима. Уколико ваше дете још не уме да чита, прочитајте му гласно задатак, а затим прецртајте реч коју вам означи.

1. мачка, пас, кућа
2. шешир, бицикл, капут
3. дрво, колач, бисквит
4. нож, кашика, виљушка, чамац
5. оловка, перо, креда, врт
6. столица, сто, тигањ, орман
7. рука, шака, телевизор, нога
8. прасе, штене, маче, коњ
9. чизме, рукавице, ципеле, чарапе, папуче
10. викати, смејати се, седети, смешити се, мрштити се
11. лакат, колено, зуб, прст, врат
12. кукавица, орао, пчела, црвендаћ, врабац
13. ружа, брест, красуљак, лала, маслачак
14. јануар, лето, децембар, април, август
15. облаци, ветар, торнадо, планина, оркан
16. лавина, фока, Еским, поларни медвед, морски коњ
17. ребро, кључна кост, лобања, кичма, срце
18. љубичица, храст, пчела, извор, пуж
19. квадрат, правоугаоник, троугао, шестоугаоник, купа
20. мајка, баба, отац, кћи, сестра
21. свиња, јелен, бакалар, во, ован
22. пантер, тигар, лав, леопард, зебра, гепард
23. лабуд, плута, облутак, балван, чамац, пловка
24. чичак, ласица, грм, бодљикаво прасе, штипавица, јеж
25. ветрењача, јахта, ветроказ, поштански брод, пробни балон
26. звезда, метеор, комета, планета, астронаут, астероид
27. Јулије Цезар, Оливер Кромвел, Абрахам Линколн, Чајковски, Лењин
28. висораван, долина, кањон, клисура, пукотина
29. корњача, крокодил, делфин, гуштер, змија
30. Алпи, Нил, Хималаји, Анди, Стеновите планине, Кавказ
31. видра, фока, жаба, корњача, риба, крокодил
32. бисер, рубин, сафир, смарагд, дијамант
33. Микеланђело, Марко Поло, Колумбо, Дрејк, Ливингстон
34. труба, тромбон, рог, даире, француски рог
35. гума, најлон, памук, кожа, јута
36. Архимед, Дарвин, Едисон, Њутн, Ајнштајн, Наполеон
37. јела, брест, јасен, бреза, кестен
38. корњача, кенгур, кртица, јелен, пацов, кит
39. Реноар, Ван Гог, Сезан, Моцарт, Пикасо, Дали
40. звонити, скакати, падати, спавати, молити

ТАБЛИЦА А

Тачни одговори + $^1/_5$ од броја нерешених задатака	Године старости						
	5	6	7	8	9	10	11
6	66	64	62	60			
8	76	72	69	67	65	62	
10	85	80	76	73	70	68	66
12	95	87	83	78	76	73	71
14	105	95	88	84	81	77	75
16	115	104	96	90	86	83	79
18	125	112	103	96	91	87	84
20	135	122	110	102	96	92	88
22	147	130	118	109	102	96	92
24	160	141	126	116	107	101	96
26		152	136	124	114	107	100
28			147	132	121	113	106
30				141	128	119	111
32				152	137	126	117
34					146	133	124
36					156	140	130
38						150	137
40							145+

Да бисмо вам помогли да што лакше дођете до резултата, навешћемо следећи пример: ваше петогодишње дете тачно је одговорило на десет питања, а на 30 није ни покушало да да одговор. То значи да треба да саберете бројку 10 и једну петину бројке 30. Добићете број 16. У таблици А у колони тачних одговора потражите број 16 и број у истом реду у колони која одговара узрасту детета од 5 година: наћи ћете да је то број 115. То је заправо коефицијент интелигенције вашег детета, који сада треба потражити на таблици Б.

О. В.

ТАБЛИЦА Б

Број поена	Оцена
Преко 140	врло висока интелигенција
од 120 до 140	висока интелигенција
од 110 до 120	интелигенција изнад просека
од 90 до 110	просечна интелигенција
од 80 до 90	ниска интелигенција
од 70 до 80	врло ниска интелигенција

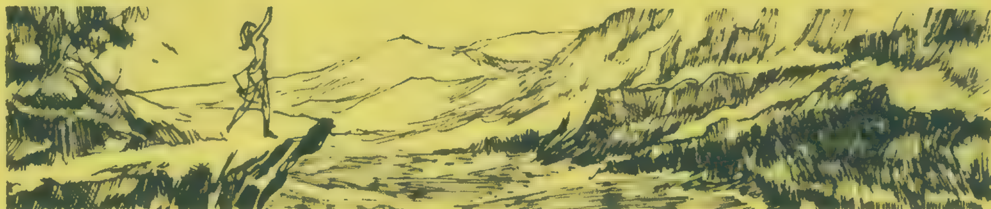
ТАЧНА РЕШЕЊА ЗАДАТАКА

1. кућа, 2. бицикл, 3. дрво, 4. чамац, 5. врт, 6. тигањ, 7. телевизор, 8. коњ, 9. рукавице, 10. седети, 11. зуб, 12. пчела, 13. брест, 14. лето, 15. планина, 16. лавина, 17. срце, 18. извор, 19. купа, 20. отац, 21. бакалар, 22. зебра, 23. облутак, 24. ласица, 25. поштански брод, 26. астронаут, 27. Чајковски, 28. висораван, 29. делфин, 30. Нил, 31. риба, 32. бисер, 33. Микеланђело, 34. даире, 35. најлон, 36. Наполеон, 37. јела, 38. корњача, 39. Моцарт, 40. спавати.

НАЈЛЕПШЕ АНТИЧКЕ ЛЕГЕНДЕ

ЕХО И ЊЕН ЕХО

Без моћи говора лутала је по планини, способна само да понови последње речи реченице коју би изговорио неко у њеној близини...

Раздрагани смех и весела песма нимфи често су одјекивали шумама планине Олимп. Чак су и богови волели да проведу пријатне тренутке у њиховом друштву, а ни моћни Зевс није био изузетак.

Међутим, ова прилика му се ретко када пружала, јер је његова жена Хера била изузетно љубоморна и пратила је сваки његов корак.

Једног дана нимфе су из прикрајка пратиле Зевсову шетњу по шуми и нису биле нимало изненађене када су приметиле Херу да га тајно прати. Било им је жао да Зевсу упропасте тренутке песме и игре, па су почеле да се договарају:

— Једна од нас мора да задржи Херу и разговара с њом, док Зевс буде са осталима.

— Једна од нас, али која? — упитала је једна нимфа.

— Послаћемо Ехо! - одговорила је друга, показујући на лепу девојку, нежног лика. — **Она има тако диван глас, и сви воле да је слушају док прича. Нека иде она!**

Већ после неколико тренутака дошло је до „случајног" сусрета и Ехо и Хера причале су више од сата, док се Зевс за то време лепо забављао на другој страни планине. Варка је тако добро успела, да се понављала кад год је Зевс желео да се забави у друштву нимфи.

Богиња Хера, међутим, није била толико наивна, па је после извесног времена схватила да је била жртва преваре.

— Кад само помислим да сам волела ту девојку! — загрмела је Хера. **— И да сам уживала у њеном приповедању! Казнићу је због преваре. Одузећу јој моћ говора и једино ће бити у стању да понови последње речи реченице коју изговори неко у њеној близини!**

Тако је Ехо била осуђена да лута по планини, нема, способна да проговори тек када би из даљине чула узвике случајних пролазника и путника.

— Хеј! — дозивао би путник некога са падине Олимпа, а Ехо је пресрећна понављала, сваки пут све слабијим гласом: **— Хеј!... Хеј!**

Једног дана је у шуми угледала Нарциса, младића познатог по својој лепоти, како луком и стрелом лови дивљач. На први поглед се заљубила у њега, али никако није смела да му се приближи, јер није могла ништа да му каже. Сваког дана га је чекала у шуми и посматрала га сакривена у жбуњу.

Једног дана, међутим, Нарцис се удаљио од дела шуме у коме је стално ловио и изгубио се.

— Упомоћ! — повикао је.

То је била прилика за Ехо, да му одговори, али све што је успела да каже било је: **— Упомоћ!... Упомоћ!...**

Нарцис је изненађено погледао око себе и повикао:

— Где си! Да ли си близу?

— Близу!... Близу!

— одговорила је Ехо.

Неколико пута је лепи Нарцис снажним гласом питао, а уместо одговора враћале су му се само последње речи које је изговорио. Тако га је Ехо гласом одвела до места одакле је кренуо. Нарцис се приближио месту где је Ехо стајала и упитао је:

— Да ли ме је твој глас водио? Ако је тако, хвала ти! Ко си ти?

Узалуд је јадна Ехо покушавала да одговори. Пошто је Нарцис сада говорио тихо, речи које је Ехо понављала биле су још тише и он их није чуо.

Сада се Ехо горко кајала због преваре коју је приредила Хери.

— Зашто ћутиш? Говори гласније! — питао је Нарцис нестрпљиво.

Несрећна Ехо није могла да одговори. Нарцис је повикао на њу:

— Нећу да губим време са будалом која не жели да отвори уста! Надам се да те никада више нећу срести! Збогом!

Ехо је сломљена срца гледала како се Нарцис удаљава стазом. Чак су и њени јецаји остали нечујни. Отишла је у планину, где јој се тело распало од туге.

Остао је само њен глас који кружи планином и одговара на сваки узвик...

КАКО ЈЕ ПОСТАО БОРСКИ РУДНИК

БЛАГО ЧОКА ДУЛКАНА

ПОШТО СУ ГА, ТЕШКО ИСЦРПЉЕНОГ, ИЗНЕЛИ ИЗ РУДАРСКОГ ОКНА, ЈЕДАН ОД НАЈЗАСЛУЖНИЈИХ ЉУДИ ЗА ОТКРИЋЕ ПРВИХ БАКАРНИХ РУДНИХ ЛЕЖИШТА У НАШОЈ ЗЕМЉИ ПРЕ НЕГО ШТО ЈЕ ИЗДАХНУО БАЦИО ЈЕ ПОГЛЕД НА СУСЕДНО БРДО И ТИХО РЕКАО: — АХ, КАКО ЈЕ СВЕ ЛЕПО!

ФРАЊО ШИСТЕК

Сељаци маленог села Бора недалеко од Зајечара чудом су се чудили када се 1897. године појавила групица радника на челу са средовечним човеком господског држања. На волујским колима они су донели сву силу некаквих алатки и инструмената, на брзину саградили бараку за спавање и потом се бацили на копање у брду Тилва Рош.

Предводник се представио као Чех Фрањо Шистек, по занимању рударски инжењер. Сељаци нису много марили за његово име, порекло и звање јер су више бринули бригу око летине. Повремено, нарочито недељом кад нису били на њиви, гледали су из прикрајка шта непознати раде и на томе се завршавало. Смешно им је било како Чех накарадно говори српски.

Дани у Бору без стазе и богазе текли су мирно све док једног дана инжењер Шистек није понудио мештанима да раде за њега нудећи им лепу дневницу. Одзив сељана био је велики: зарадити новац који се у то време тешко стицао, и још ту, надомак куће, био је за њих прави дар иако су имали да раде запињући из петних жила. Примљено их је свега десетак.

УЗАЛУДНО ТРАГАЊЕ

Окретни и оштроумни Борани брзо су схватили да добroћудни Чех тражи нешто драгоцено дубоко скривено у земљи. Он им је објаснио да је то руда бакра, показао како изгледа и упутио их у тајне рударског посла.

Радови на Тилва Рошу су одмицали. Поткоп је бивао све дужи и после пет година досегао дубину од 37 метара. Упоредо су вршена ископавања у Кривељу (тамо се стигло до 33 метра) и такозваном Рајином поткопу. Резултати су били мршави. Ипак, 22 наша и 6 страних радника настављали су даље, добијајући за свој рад дневно по 3,38 динара.

— Знам да овде, под мојим ногама има бакарног рудишта, као што знам годину сопственог рођења! — често је говорио Шистек и бацао поглед на брдо Чока Дулкан удаљено од Тилва Роша око 150 метара.

Одлучио је да потера поткоп према том узвишењу. Дуго је тих, по њега тешких вечери 1902. године, анализирао сваки податак до којег је дошао о геолошком саставу земљишта тимочког краја. Немогуће да се толико људи преварило, размишљао је. На пример, барон Хердер. Важио је за једног од најбољих немачких рударских стручњака. Кнез Милош Обреновић га је позвао да дође у Србију, утврди места рудних лежишта и предложи број рударских стручњака за почетак рударства у његовој кнежевини. Хердер се радо одазвао и стигао у Београд августа 1835. Обилазио је Србију скоро четири месеца. Том приликом посетио је и борски крај. Тврдио је да су његова брда наставак мајданпечког бакарног и гвозденог појаса.

На бакар у околини Бора указао је 1893. године у својој књизи „Геологија Србије“ и први школовани српски геолог Јован Жујовић. Помиње га и Милан Ђ. Милићевић у књизи „Кнежевина Србија“, издасловног човека уочило је казивања људи од струке и угледа да Источна Србија просто лежи на рудном благу које уз знатна улагања може да донесе велику пару. На иницијативу пријатеља Феликса Хофмана (он се и те како разумео у руде) и у сарадњи са пр-

тој 1876. Све је то Шистек знао, а ето, опет, вртео се у кругу! Пет година рада и — ништа. Оно што је нашао није било вредно пажње. . .

НЕСТРПЉИВИ ОРТАЦИ

У ствари, Шистек није радио на своју руку и за себе. Рођен 1854. године у Плзњу, у Чехословачкој, тај мирни и на послу прилежни човек започео је рударску каријеру у Костолцу код Пожаревца, а наставио је на Столу и Дели Јовану. Брзо је дошао на глас као добар стручњак, па га је ондашњи београдски капиталиста родом из Панчева Ђорђе Вајферт ангажовао да ради за њега. Наиме, Вајфертово око правацима Радикалне странке Николом Пашићем и Пером Велимировићем, рударским инжењером Јевремом Гудовићем и бившим министром Брилом, Вајферт је 1894. основао „Синдикат за истраживање и експлоатацију рудних наслага у Тимоку“. Не задуго: чим од брзе зараде није било ништа друштво се растурило!

НЕИСТИНИТА ПРИЧА

Вајферту се није журило. Хофмана је задржао за саветодавца, а Шистека послао у околину Бора да трага за бакром. Чак је у селу Глоговици у близини Неготина отворио „центар за истраживање рудних појава“ са хемијском лабораторијом! Пошто је одрешио кесу, остало му је само да чека бербу плодова.

Неуморни Шистек радио је за тројицу. Од шпартања тереном, доматања по окнима и напорног физичког рада у њима, здравље му је попустило. Једног дана рекао је радницима да раније заврше посао и пођу кућама. Остао је само Боранин Паун Меџиновић.

— Сад ћу ја, само још мало да копам! — рекао је Шистеку.

После два часа улетео је као сумануг у инжењерову собу и још с врата повикао:

— Господине, нашао сам бакар, леле, мајке, кол'ко га је!

Иако је проналазак бакарне руде у Бору приписиван полуписменом Пауну, то никада није утврђено, мада је прича „леле, мајке“ често потрзана у разним варијантама. Није ни могло да буде истина јер је скоро ни Шистек скоро целе 1902. године на паду од 36 секао стену дебелу 119,5 метара, затим кварцну жицу од пола метра и тек онда наишао на рудно тело дебљине 27,5 метара!

Радишни Фрањо Шистек, најзаслужнији је, дакле, за откриће борског рудника. Он је био и његов први директор. Октобра 1903. Ђорђе Вајферт, задовољно трљајући руке, добио је од српске владе право да у борској, кривељској и оштрељској општини, на површини од 2400 хектара откопава и прерађује бакарну руду следећих 50 година!

На жалост, његов директор Шистек није дуго живео: 4. маја 1907. изнели су га изнуреног из окна. Пре него што је издахнуо, погледао је суседно брдо Тилва Рош где је најпре почео да копа и тихо рекао:

— Ах, како је све лепо!

Рудник се развијао. Не могавши да га унапреди својим капиталом, Вајферт је одлучио да прода део права на експлоатацију. Ставио је понуду Аустријанцима. Одбили су га. Французи нису. Банка „Мирабо“, друштво „Пијери“ и Друштво за истраживања, сви из Париза, закључили су споразум са Вајфертом маја 1904. године по којем је налазиште бакра у Бору постало фирма под називом „Француско друштво Борског рудника Концесија Свети Ђорђе“ са капиталом од 5,5 милиона златних француских франака подељеним у 11000 акција од по 500 франака. Вајферт је добио 3300 акција и 1250000 франака у готовом.

Од 1916. до 1918. године борски рудник је био у рукама Немаца. Затим је враћен старим власницима. Они су га експлоатисали до 1940. Тада су 85 одсто акција продали хитлеровским фирмама Просјаг и Мансфенуском друштву.

Бор је ослобођен од Немаца 3. октобра 1944. године у 14 часова. Тог тренутка први пут у својој историји чувени рудник престао је да буде туђа својина.

М. Т.

ДОК СЕ БОРСКИ РУДНИК РАЗВИЈАО БРЗО, НАСЕЉЕ ТИК УЗ КОП ДУГО НИЈЕ МОГЛО ДА ПОНЕСЕ НАЗИВ ГРАДА ЈЕР СТРАНИ ЕКСПЛОАТАТОРИ НИСУ НИШТА УЛАГАЛИ У ЊЕГА. ОВАКО ЈЕ ИЗГЛЕДАО ЦЕНТАР БОРА 1940. ГОДИНЕ У ВРЕМЕ КАД ЈЕ ДОПАО РУКУ НЕМАЧКИХ ФИРМИ ПРОСЈАГ И МАНСФЕНУСКО ДРУШТВО

ЛОПТА КАО МЕТАК

КОЛИКО СЕ БРЗО ЛОПТА — ИЛИ ИГРАЧ — КРЕЋЕ У ЈЕДНОМ ОД ОМИЉЕНИХ СПОРТОВА? ИСПИТИВАЊА СУ ДАЛА ЗАНИМЉИВЕ РЕЗУЛТАТЕ...

Љубитељи фудбала који кажу да је овај спорт данас много бржи него што је био сасвим су у праву. Тестиран је шут Питера Лоримера, звезде енглескот тима „Лидс Јунајтеда“ и, ако је веровати добијеним резултатима, овај спорт два пута је бржи него што је био пре неколико сезона. Лоримерова нога, на пример, лопту пошаље брзином од 120 км на час, снагом толико великом да је овоме играчу забрањено да је у току тренинга примењује.

Када је пре 24 године извршено слично мерење, добијени резултат износио је свега 56 км на час — мање од половине Лоримеровог шута!

О брзини појединих спортова имамо често варљив утисак. Тако, на пример, у пинг-понгу, игри која се обично сматра изузетно брзом, просечна брзина лоптице лежи у њеној лакоћи због које отпор ваздуха успева да је, убрзо након ударца, знатно успори.

За разлику од пинг-понга, ударци врхунских играча тениса права су експлозија. Беле чупаве лоптице вимблдонских играча неки пут достижу брзину од 208 км на час. Најјачи ударац имао је велики Бил Тилден, чији је рекет, према једном мерењу послао лоптицу фантастичном брзином од 240 км на час.

Не много спорије путује лопта у крикету. Најјачи и најбржи ударац имао је Енглез Харолд Ларвуд. Његов ударац штапом (палом) лоптица добија брзину од 144 км на час. Када је баш хтео, умео је Ларвуд да изведе и такав ударац да постигнута брзина достиже и до 192 км на час.

Највише тестирана лоптица ипак је она која се употребљава у голфу. Израчунато је да почетна брзина јаког ударца у овоме спорту износи око 150 метара у секунди, односно 544 км на час. Ова брзина, међутим, опада са превaљеним растојањем, па се тако просечна брзина од 160 км на час сматра великом. Па ипак, професионалци врло често премашују ову брзину. Јачина ударца једног играча сликовито је приказана на овај начин: постављен је телефонски именик десетак сантиметара од постоља (пластичне купице) са кога се изводи ударац у голфу. Снажни ударац послао је лоптицу равно кроз свих 500 страница књижурине, али се ту њена путања није и зауставила — наставила је да се котрља још 91 см!

Ма како чудно то изгледало, коњи и нису баш тако брзи. Један амерички тркачки коњ — Биг Рекет — прешао је 402 метра за 20,8 секунди што у просеку износи око 69 км на час. Па, иако резултат и није баш богзна какав, коњи су, као што се и могло претпоставити, ипак нешто бржи од — билијарских лоптица које при најјачим ударцима спорије прелазе двоструко раздаљину од једне до друге ивице стола.

Колико брзо путује људска песница? Фото-електрична мерења открила су да стиснуте шаке мајстора бокса налећу на противничку вилицу брзином која може да достигне 80 км на час.

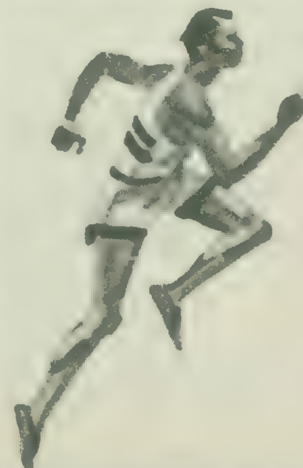
Зна се још и то да је човек, када се не служи помоћним средствима спорији од својих песница. Она неколицина која је успела да претрчи 100 метара у рекордном времену мањем од 10 секунди, кретала се брзином од свега 37 км на час.

Последњи на листи брзине тако је онај који је све ове спортове и њихове реквизите и измислио — човек.

М. И.

НАЈВЕЋА БРЗИНА КОЈОМ СЕ ЛОПТА КРЕЋЕ У ПОЈЕДИНИМ СПОРТОВИМА (км на час)

ФУДБАЛ	120
ТЕНИС	240
КРИКЕТ	192
ГОЛФ	544
БОКСЕРСКА ПЕСНИЦА	80

БИМ И БУМ

JOE MUSIAL

BABALU стрип

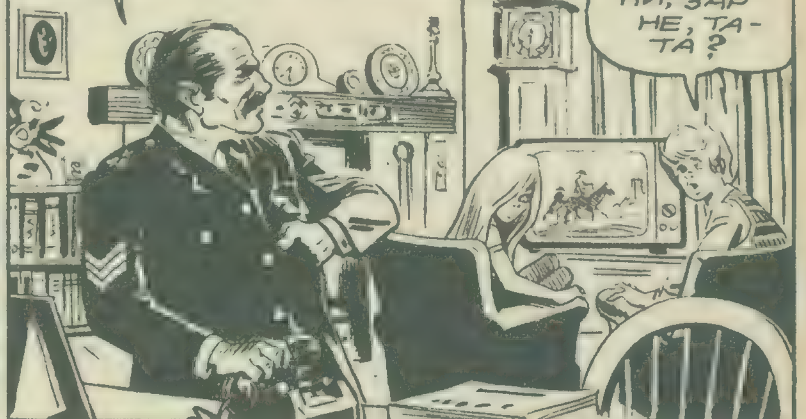

СЕМИЈЕВА ТАЈНА ДРУЖИНА

Једне олујне ноћи у језерској области, у Шкотској, затвореник Хендерсон побегао је из затвора...

Поручник Денијел Брустер управо се вратио са дужности кад је зазвонио телефон...

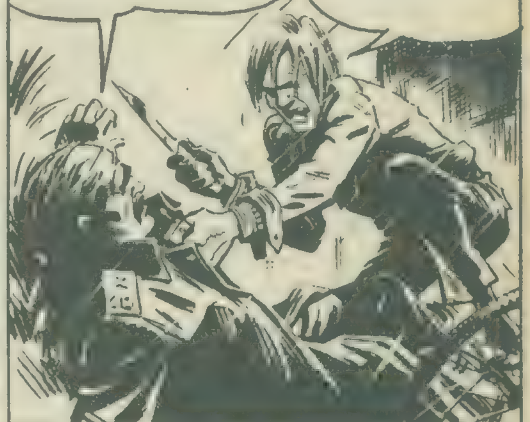

Денијел се насмешио својој деци, Семију и Шејли...

Док је Денијел возио према полицијској станици...

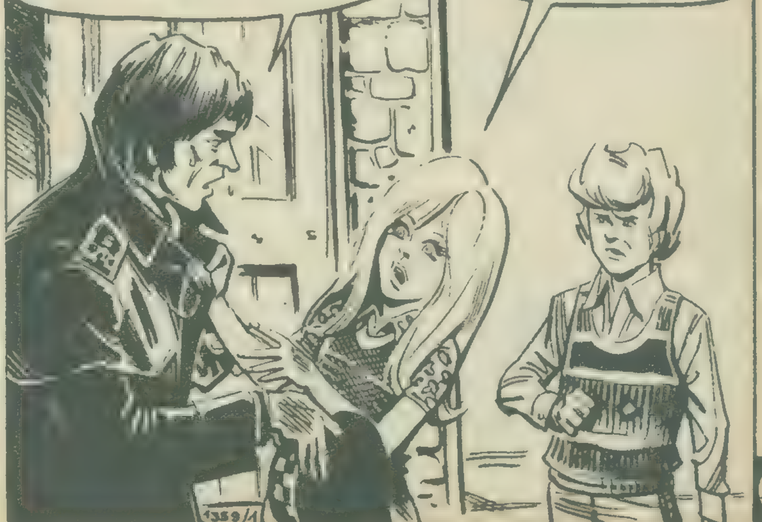

Двадесет минута касније полиција је сазнала о отмици...

Тако...

Полицајац није могао ништа да им одговори...
СЕМИ, ТАКО СЕ БОЈИМ ЗА НАШЕГ ТАТУ!
НЕ ПЛАЧИ, ШЕЈЛА! ЗНАМ ШТА ЋУ! ПОЗВАЋУ ЕНГУСА И БИЛА!

Енгус и Бил су били Семијеви најбољи другови...
РАЗМИШЉАМ ГДЕ БИ ЈЕДАН БЕГУНАЦ МОРАО ДА СЕ САКРИЈЕ У ОВОМ КРАЈУ...
ЗНАМ! У СТАРОЈ РИМСКОЈ ТВРЂАВИ НА БРДУ ПОЛТОН!

ЕНО ТАМО! ХЕНДЕРСОН ИМА ОДЛИЧАН ВИДИК ОДАНДЕ!
ДА... И ЧИМ ВИДИ ДА МУ СЕ НЕКО ПРИБЛИЖАВА, УБИЋЕ МОГ ОЦА!

МОРАМО ДА МУ СЕ ПРИБЛИЖИМО С ЛЕЂА! САМО КАКО ДА ПРЕЂЕМО ЈЕЗЕРО, А ДА НАС НЕ ВИДИ?
ПРЕПУСТИТЕ СВЕ МЕНИ! САСТАЋЕМО СЕ У НАШЕМ ТАЈНОМ СКЛОНИШТУ!

Бил се вратио кући и у очевој радионици...
ХМ! САВ ПОТРЕБАН МАТЕРИЈАЛ ЈЕ ОВДЕ!

У поноћ, у тајном скровишту дечака, које је у ствари, било стари бункер из рата...
БИЛЕ, ЈЕСИ ЛИ ТУ?
ЕВО, ИЗЛАЗИМ! СКЛАЊАЈТЕ СЕ!

АААЈ!
ВУУУУУ!
РРРР!

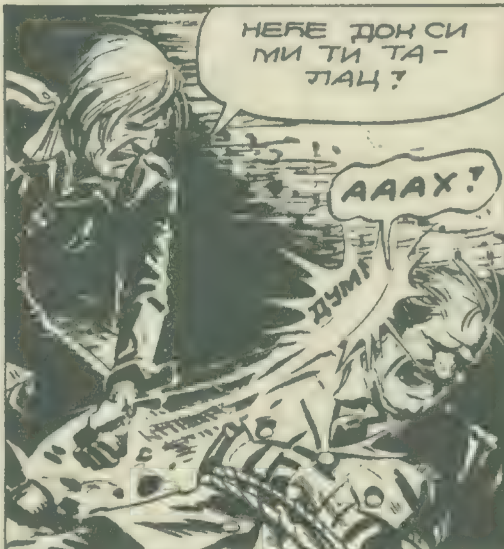
ШТА ТИ ЈЕ ТО?
ФУУ!
МОЈ ИЗУМ! ДАСКА НА ТОЧКОВИМА КОЈА СЕ КРЕЋЕ ПОМОЋУ МОТОРА!

„Видите! Даску покреће мали мотор, а предњи точкови су слободни..."
„Може да иде и по води! Повуче се ова полуга и пропелер се окреће!"
„Није гломазно и може да се спакује у торбу!"
СИЛА СИ! МОЖДА ЋЕМО ОСЛОБОДИТИ ТАТУ ПРЕ СВАНУЋА!

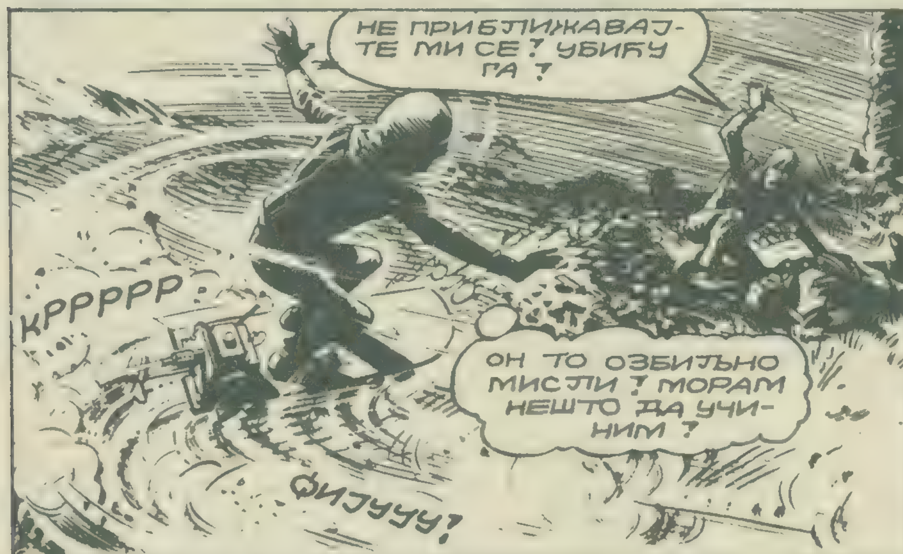

Дечаци убрзо кренуше на свој опасни задатак...
На мој знак, укључићете пропелер!
Разумемо, капетане!

Неће нам бити тешко да се попнемо до тврђаве!
Само да Хендерсон не чује звук мотора!

Али бегунац је све време био у приправности...
Какав је то звук? Неко долази!
Сигурно је полиција! Ухватиће те, Хендерсоне!

Неће док си ми ти талац!
АААХ!
ДУМ

Када је Хендерсон подигао главу...
Семи, био си у праву! Ево их!
Да, само Хендерсон има нож!

Не приближавајте ми се! Убићу га!
КРРРРР
Он то озбиљно мисли! Морам нешто да учиним!
ФИЈУУУ!

Семи је налетео на гомилу камења...
Ураа! Погодио сам га!
АААЈ!

Шта ћемо сад? Да однесемо твог оца кући?
Не! Позваћу полицију и представити се као мој отац! Мислиће да је он нокаутирао Хендерсона!

Час касније, кад се наредник Брустер освестио...
ПОЛИЦИЈА
Ја вас позвао? Не сећам се!
Мора да сте се добро намучили док га нисте савладали! Сигурно сте се онесвестили пошто сте нас позвали!

Неколико километара одатле...
Ово је био само почетак! Од данас ћемо се тајно борити против злочина!
Ура! Зваћемо се Тајна дружина из Линдејла!

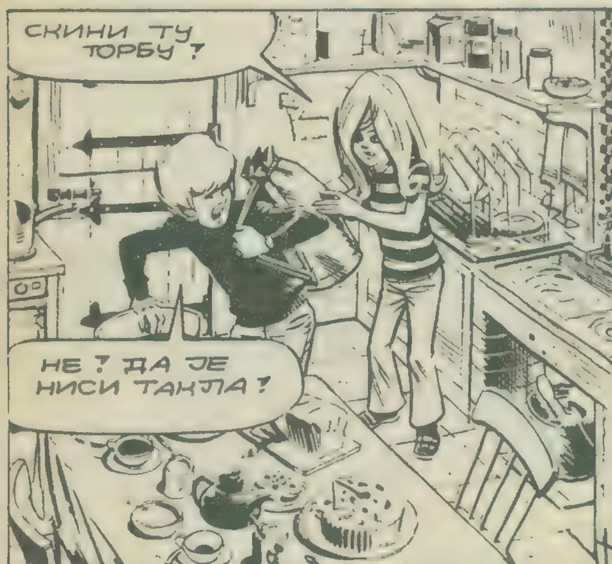

НЕКОЛИКО ДАНА КАСНИЈЕ ДЕЧАЦИ СУ СЕ ОПЕТ САСТАЛИ...
ШТА КАЖЕТЕ НА ОВАЈ СКОК ?
СЈАЈАН СИ, СЕМИ!

ПОСТАО САМ ПРАВИ МАЈСТОР!
ЗАШТО СИ НАС ПОЗВАО?

БИЛИ СЕ ЗАЦЕРЕКАО...
МИСЛИМ ДА ПОГАЂАМ! РАДИ СЕ О КРАЂИ ОВАЦА!
ДА! ТАТА ВЕЋ МЕСЕЦИМА ПОКУШАВА ДА УХВАТИ ЛОПОВА, АЛИ БЕЗ УСПЕХА!

И ТИ МИСЛИШ ДА ЈЕ ТО ПОСАО ЗА НАШУ ДРУЖИНУ ?
НАРАВНО! САСТАЋЕМО СЕ ОВДЕ ВЕЧЕРАС И ПАТРОЛИРАТИ ЧИТАВУ НОЋ!

ДЕЧАЦИ СЕ ВРАТИШЕ СВОЈИМ КУЋАМА...
ШШШ! ТАТА СПАВА! НЕ СМЕМО ДА ГА ПРОБУДИМО, УМОРАН ЈЕ!
З З ЗЗЗЗ!
ИДЕМ У КУХИЊУ ДА ВЕЧЕРАМ!

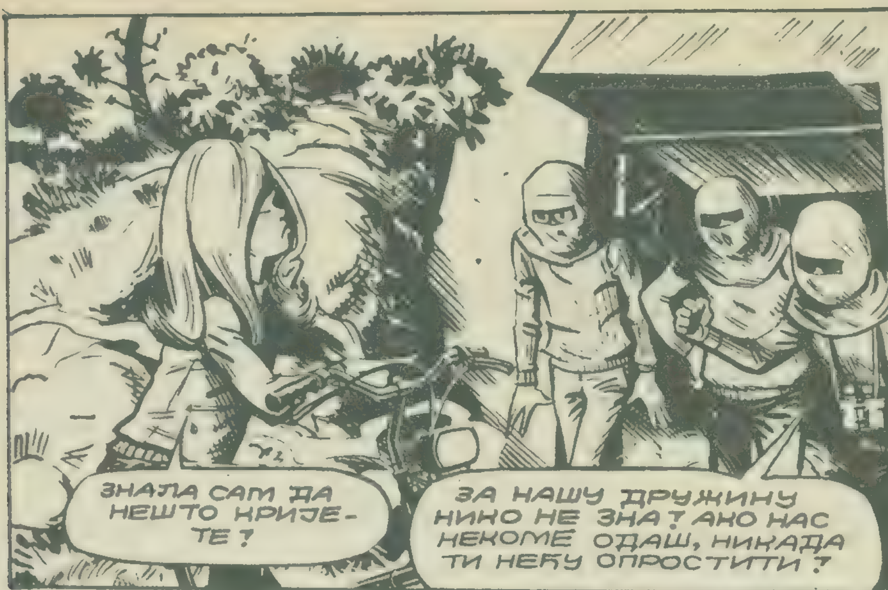

СКИНИ ТУ ТОРБУ!
НЕ! ДА ЈЕ НИСИ ТАКЛА!

ШТА ЛИ ИМАШ У ЊОЈ КАД ЈЕ ТАКО ЉУБОМОРНО ЧУВАШ?
НИЈЕ ЗА ДЕВОЈЧИЦЕ!

ШЕЈЛА НИЈЕ НИШТА ЗНАЛА О ДРУЖИНИ СВОГ БРАТА...
И ДА НИСИ ЗАБАДАЛА НОС У МОЈЕ СТВАРИ!
Е, САЗНАЋУ ШТА ТО КРИЈЕШ! ВИДЕЋЕШ!

КАДА ЈЕ ПАЛА НОЋ...
ЈЕСТЕ ЛИ СПРЕМНИ ЗА ПОКРЕТ?
ДА! САМО ДА ОТВОРИМ ВРАТА!

ХЕЈ! ПА, ОВО ЈЕ ШЕЈЛА! ТО МАЛО ЧУДОВИШТЕ МЕ ЈЕ ПРАТИЛО ДОВДЕ!
РРРРР!

ЗНАЛА САМ ДА НЕШТО КРИЈЕТЕ ?
ЗА НАШУ ДРУЖИНУ НИКО НЕ ЗНА ? АКО НАС НЕКОМЕ ОДАШ, НИКАДА ТИ НЕЋУ ОПРОСТИТИ ?

У РЕДУ? АЛИ, ПРИМИТЕ И МЕНЕ У ДРУЖИНУ?
ОВО ЈЕ ПОСАО ЗА МУШКАРЦЕ ? ХОЋЕМО ДА УХВАТИМО КРАДЉИВЦА ОВАЦА ? ТИ МОЖЕШ ДА НАМ ПОЧИСТИШ СКРОВИШТЕ ?

ПРЕКО ТРИ ЧАСА ДЕЧАЦИ СУ ПАТРОЛИРАЛИ И НИСУ ПРИМЕТИЛИ НИШТА СУМЊИВО...

А ОНДА, КАДА СУ ХТЕЛИ ДА ОДУСТАНУ ОД ТРАГАЊА...
ПОГЛЕДАЈТЕ, ФАРОВИ ?
МОРА ДА СУ ЛОПОВИ ?

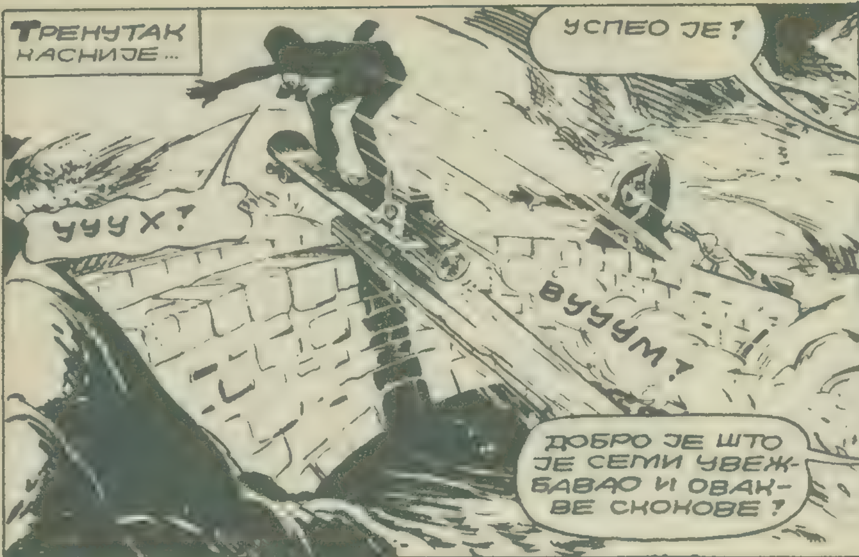

СЕМИ ЈЕ ИМАО ДВОГЛЕД...
ДВОЈИЦА СУ ? НИЈЕ ЧУДО ШТО ТАТА НИЈЕ МОГАО ДА ИМ УЂЕ У ТРАГ ? НИСУ СЕ КРЕТАЛИ ГЛАВНИМ ПУТЕМ ?
ЗНАМ ШТА ЋЕМО ? НАПРАВИЋЕМО ИМ ЗАСЕДУ НА МОСТУ ?

ПОМОЋУ СВОГ НЕОБИЧНОГ ВОЗИЛА, ЗАПЛОВИЛИ СУ НИЗ РЕКУ...
КРЕЋИТЕ СЕ БРЗИНОМ ОД ТРИ ЧВОРА НА ЧАС ?
ДА, КАПЕТАНЕ ?

ИЗНЕНАДА...
ХЕЈ, НЕШТО НИЈЕ У РЕДУ С МОЈИМ МОТОРОМ ?
СКОЧИ У РЕКУ ?

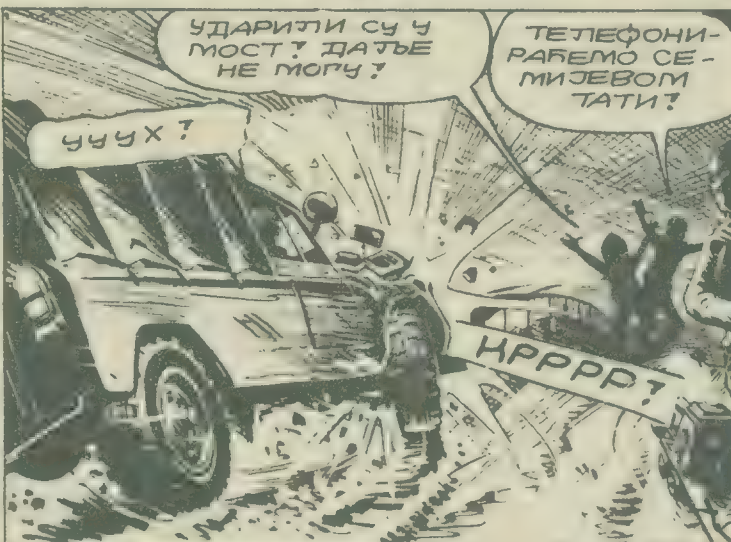

НЕ МОГУ ? ВЕЗЕ СУ МИ СЕ ЗАМРСИЛЕ ОКО ЧЛАНАКА ?
ДО ЂАВОЛА ? ЛУПИЋЕ У МОСТ ?

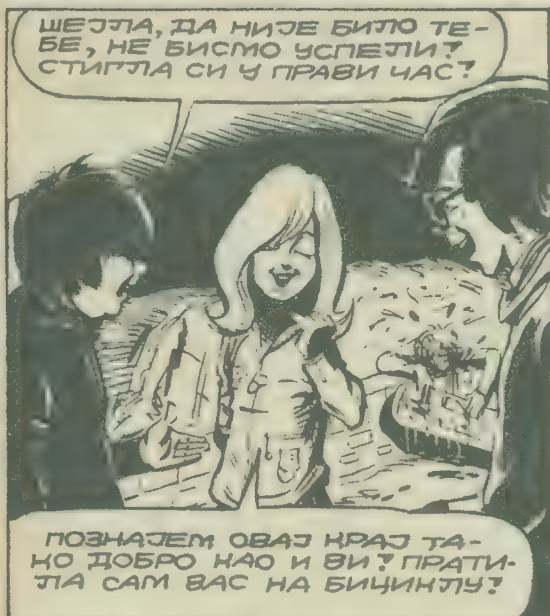

ТАДА СЕ ПОЈАВИЛА ШЕЈЛА...
ЕВО МЕ, СЕМИ ? ПОМОЋИ ЋУ ТИ ДА СЕ ИЗВУЧЕШ ?

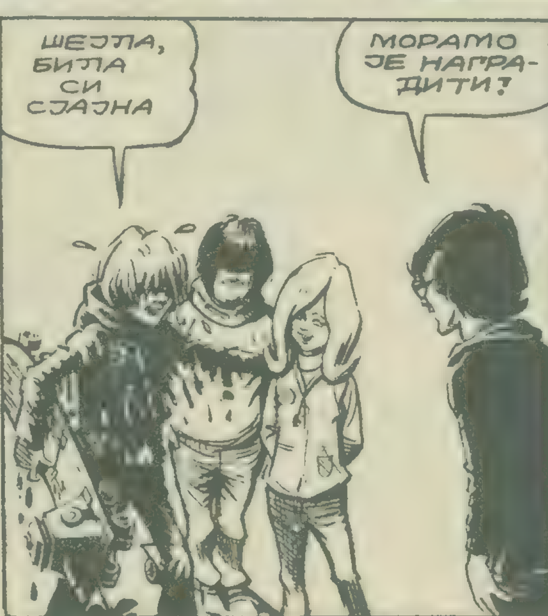

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ ...
УСПЕО ЈЕ!
УУУХ!
ВУУУМ!
ДОБРО ЈЕ ШТО ЈЕ СЕМИ УВЕЖБАВАО И ОВАКВЕ СКОКОВЕ!

СЕМИ ЈЕ ПРЕЛЕТЕО ПРЕКО МОСТА И ПАО НА МЕКО МОЧВАРНО ТЛЕ ...
НЕ БРИНИТЕ ЗА ЊЕГА! НИЈЕ МУ НИШТА! ПЕЊИТЕ СЕ, ДОЛАЗЕ ЛОПОВИ!
УУХ!

И ЗАИСТА...
ИЗВАДИ ПРАЋКУ! ПРВИ ГАЂАМ!
ААЈ! ПАЗИ!
А САД ЈА!
ЦАНГР!
ЦАНГР!

УДАРИЛИ СУ У МОСТ! ДАЉЕ НЕ МОГУ!
ТЕЛЕФОНИРАЋЕМО СЕМИЈЕВОМ ТАТИ!
УУУХ!
КРРРР!

ШЕЈЛА, ДА НИЈЕ БИЛО ТЕБЕ, НЕ БИСМО УСПЕЛИ! СТИГЛА СИ У ПРАВИ ЧАС!
ПОЗНАЈЕМ ОВАЈ КРАЈ ТАКО ДОБРО КАО И ВИ! ПРАТИЛА САМ ВАС НА БИЦИКЛУ!

ШЕЈЛА, БИЛА СИ СЈАЈНА
МОРАМО ЈЕ НАГРАДИТИ!

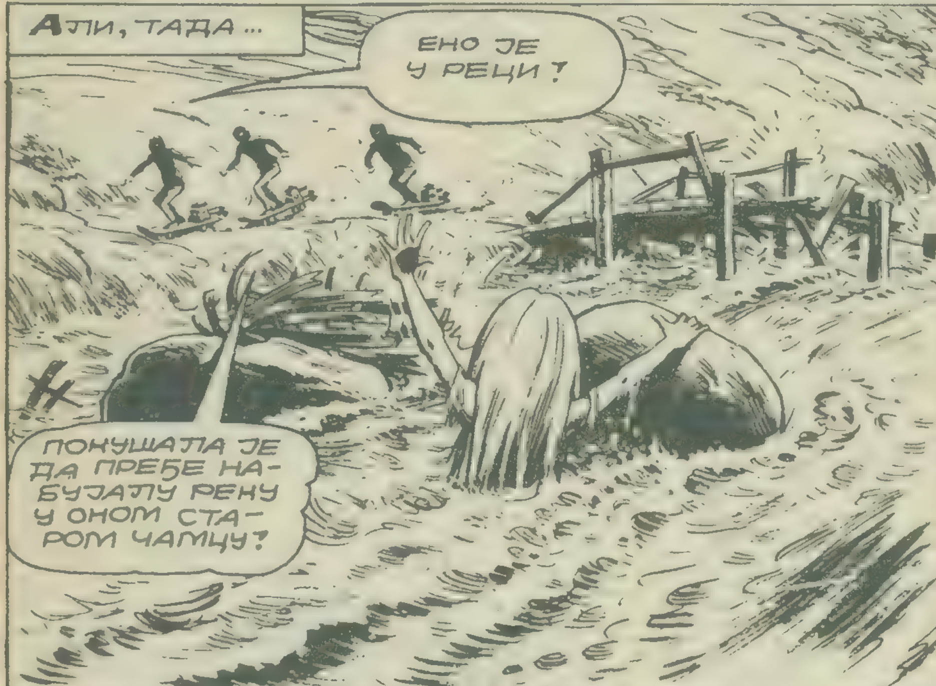

ДВА ДАНА КАСНИЈЕ ...
ЗБОГ ХРАБРОСТИ И СНАЛАЖЉИВОСТИ КОЈУ ЈЕ ПОКАЗАЛА, ПРОГЛАШАВАМ ШЕЈЛУ БРУСТЕР ЧЛАНОМ НАШЕ ДРУЖИНЕ!
ШЕЈЛА, ДОБИЋЕШ ОПРЕМУ КАКВУ НАС ТРОЈИЦА ИМАМО!

ЈЕДНОГА ДАНА ДОК СУ ДЕЧАЦИ ВЕЖБАЛИ НА ЈЕЗЕРУ ДУБОКО У ШУМИ ...
БИЛЕ, ЕНГУСЕ, ПОВЕЋАЈТЕ БРЗИНУ НА СЕДАМ ЧВОРОВА!
РРРР!
ОКЕЈ!

ВУУУ!
ВУУУ!
ВУУУ!
НАГНИТЕ СЕ УСТРАНУ!
СУДАРИЋЕМО СЕ!

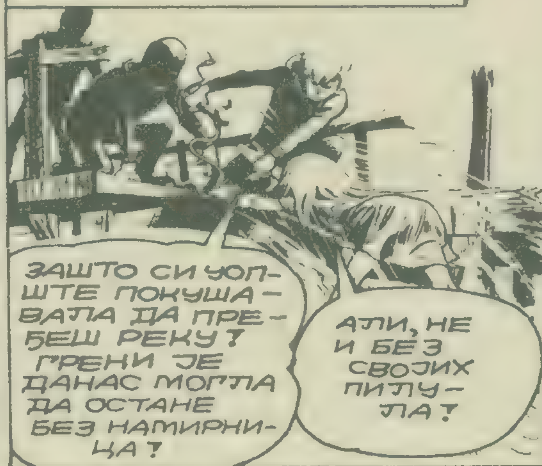
ИЗНЕНАДА СЕ ПОЈАВИЛА ШЕЈЛА...
ХЕЈ, КАКО НАПРЕДУЈЕТЕ?
ШЕЈЛА, ГДЕ ТИ ЈЕ ОПРЕМА? ЗНАШ ДА И ТИ МОРАШ ДА ВЕЖБАШ С НАМА!
АКО НЕ БУДЕШ ПОШТОВАЛА НАША ПРАВИЛА, ИЗБАЦИЋЕМО ТЕ ИЗ ДРУЖИНЕ!
ДАНАС ЈЕ СУБОТА И ТИ ДОБРО ЗНАШ ДА ТАДА ИДЕМ У КУПОВИНУ ЗА ГРЕНИ ХОЛВОРТ!
ГРЕНИ ЈЕ БИЛА СТАРИЦА КОЈА ЈЕ ЖИВЕЛА СА СВОЈОМ СЕСТРОМ...
ПОРЕД ТОГА, МОРАЛА САМ И ДА ЈОЈ ПОДИГНЕМ ЛЕКОВЕ!
ПА, НАРАВНО! КАКО САМ МОГАО ТО ДА ЗАБОРАВИМ!
ЧАС КАСНИЈЕ...
ПОЧИЊЕ НЕВРЕМЕ! ДА ПОЖУРИМ!
КАДА СЕ ШЕЈЛА ПРИБЛИЖИЛА МОСТУ...
ТРААС!
ГРОМ! УДАРИО ЈЕ У МОСТ!
НЕЕ!
У КУЋИ НАРЕДНИКА БРУСТЕРА ЗАЗВОНИО ЈЕ ТЕЛЕФОН...
О ЧЕМУ СЕ РАДИ, ТАТА?
СЕСТРА ГРЕНИ ХОЛВОРТ КАЖЕ ДА СЕ ШЕЈЛА ЈОШ НИЈЕ ПОЈАВИЛА!
НЕ СМЕМ НИ ДА ПОМИСЛИМ ШТА СЕ МОЖЕ ДОГОДИТИ СТАРОЈ ГРЕНИ АКО НЕ ПОПИЈЕ ОНЕ СВОЈЕ ПИЛУЛЕ ЗА СРЦЕ!
ШТА ЋЕШ ДА РАДИШ?
ПОЋИ ЋУ ПУТЕМ КОЈИМ ШЕЈЛА ОБИЧНО ИДЕ...
ОВО ЈЕ ПОСАО ЗА МОЈУ ДРУЖИНУ!

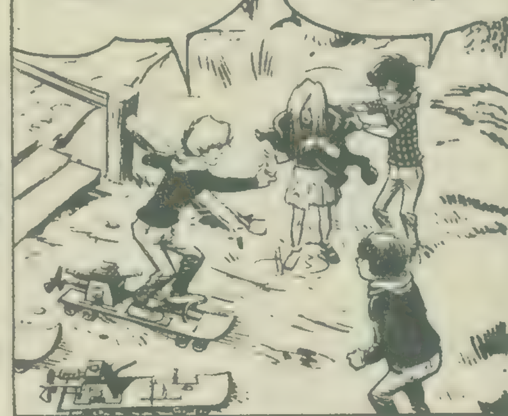

НЕУСТРАШИВИ ДЕЧАЦИ ПОЂОШЕ У ПОТРАГУ ЗА ШЕЈЛОМ...
МОСТ ЈЕ СРУШЕН!
НАДАМ СЕ ДА ГА ЈЕ ШЕЈЛА НА ВРЕМЕ ПРЕШЛА!

АЛИ, ТАДА ...
ЕНО ЈЕ У РЕЦИ!
ПОКУШАЛА ЈЕ ДА ПРЕЂЕ НАБУЈАЛУ РЕКУ У ОНОМ СТАРОМ ЧАМЦУ!

ЛАКО ЋЕМО ЈЕ ИЗВУЋИ ПОМОЋУ НАШЕГ ВОЗИЛА!
ОПАСНО ЈЕ! ИМАМ БОЉУ ИДЕЈУ! ДАЈТЕ МИ СВОЈЕ КАИШЕВЕ!

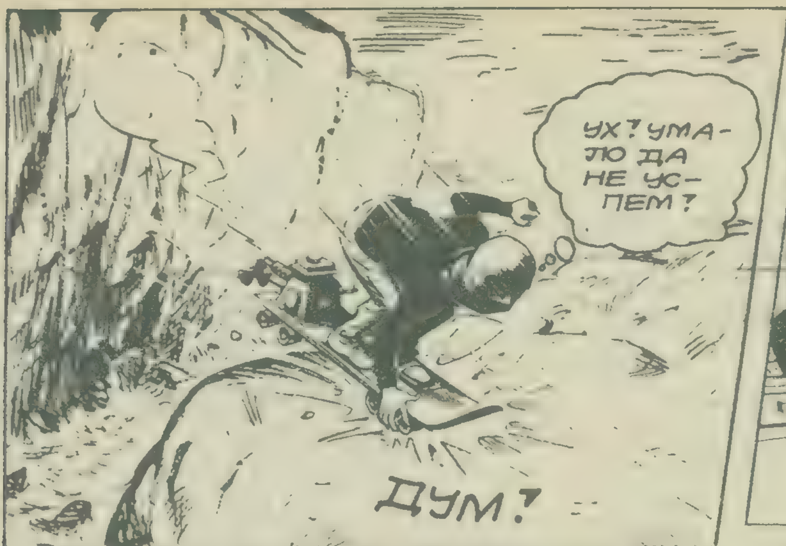

ПОШТО ИХ ЈЕ ПОВЕЗАО...
ДРЖИ, ШЕЈЛА!
УУХ!

ШЕЈЛА ЈЕ БИЛА СПАСЕНА ...
ЗАШТО СИ УОПШТЕ ПОКУШАВАЛА ДА ПРЕЂЕШ РЕКУ? ГРЕНИ ЈЕ ДАНАС МОГЛА ДА ОСТАНЕ БЕЗ НАМИРНИЦА!
АЛИ, НЕ И БЕЗ СВОЈИХ ПИЛУЛА!

У РЕДУ! ДАЈ ИХ МЕНИ! ЈА ЋУ ЈОЈ ИХ ОДНЕТИ!
ЛУД СИ! НЕ МОЖЕШ ПО ОВОМ НЕВРЕМЕНУ!

АЛИ, СЕМИ ЈЕ ВЕЋ КРЕНУО ...
РРРР!
МОРАМ ДА УПОТРЕБИМ НАЈВЕЋУ БРЗИНУ!

НАШАО СЕ ИЗНАД ПОНОРА ...
ФИЈАААА!

УХ! УМАЛО ДА НЕ УСПЕМ!
ДУМ!

А У КУЋИ ГРЕНИ ХОЛВОРТ...
МЕГИ, ЛОШЕ МИ ЈЕ! МОЈЕ ПИЛУЛЕ... ЗАР ШЕЈЛА ЈОШ НИЈЕ СТИГЛА?
БОЈИМ СЕ ДА НЕЋЕ НИ ДОЋИ ПО ОВОМ НЕВРЕМЕНУ!

ВАРАТЕ СЕ! ЕВО ВАШЕГ ЛЕКА!

СЕМИ ЈЕ КУЦНУО НА ПРОЗОР И БРЗО СЕ ИЗГУБИО...
ХЕЈ! ЕВО ПИЛУЛА! ТУ ЈЕ И НЕКА КАРТА!
КО... КО ИХ ЈЕ ДОНЕО?
НЕ ЗНАМ... НЕКО ТАЈНО УДРУЖЕЊЕ...

ПУНО ПОЗДРАВА ОД ТАЈНЕ ДРУЖИНЕ ИЗ ЛИНДЕЈЛА

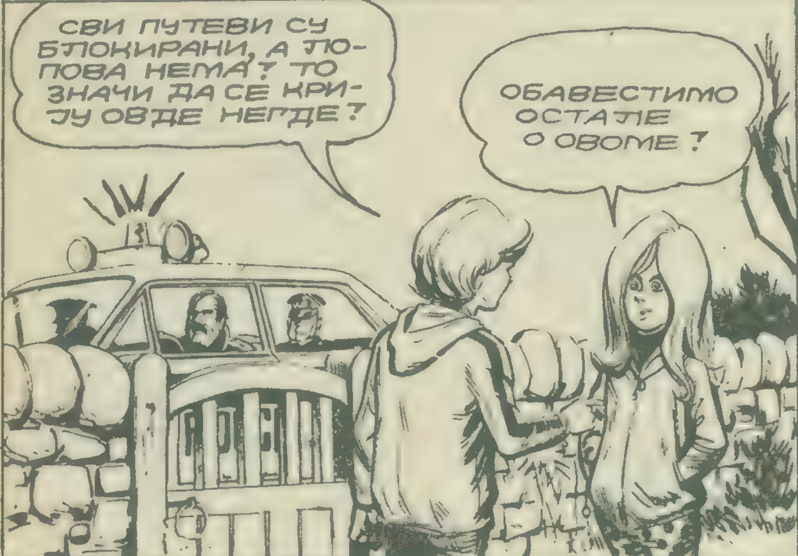

КАДА СУ ЈЕДНОГ ДАНА СЕМИ И ШЕЈЛА ОТИШЛИ У КУПОВИНУ У ОБЛИЖЊИ ГРАД ПЕНДЛЕТОН...
БАНКА
ПОЛИЦИЈА
КАКО ЈУРИ ОНАЈ АУТО! К'О ДА ЈЕ НА ТРКАМА!
ГЛЕДАЈ!
ШКРИИИИИП!

ОНИ ЉУДИ НОСЕ МАСКЕ! ПЉАЧКА УСРЕД ДАНА!
У ПРАВУ СИ!

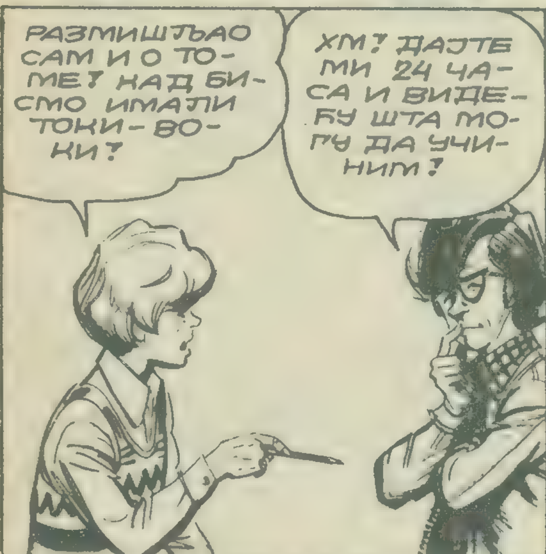

ОСТАНИ ТУ ДОК ЈА ТЕЛЕФОНИРАМ!
УУХ!

Али, Семи није стигао ни да подигне слушалицу...
Ти лопови су све испланирали! Одмаглили су!
ВУУУУУУ!

Када су се Шејла и Семи вратили кући...
Јесу ли бандити ухваћени, тата?
Не! Блокирали смо све путеве, али без успеха!

Чим је наредник Брустер напустио кућу...
Сви путеви су блокирани, а лопова нема! То значи да се крију овде негде!
Обавестимо остале о овоме!

Те вечери у скровишту Семијеве дружине...
Предлажем да се раздвојимо и претражимо сваки кутак одавде до Пендлетона!
Ако један од нас открије нешто, како ће обавестити остале?

Размишљао сам и о томе! Кад бисмо имали токи-воки!
Хм! Дајте ми 24 часа и видећу шта могу да учиним!

Били, који је био добар математичар и физичар, радио је целу ноћ...

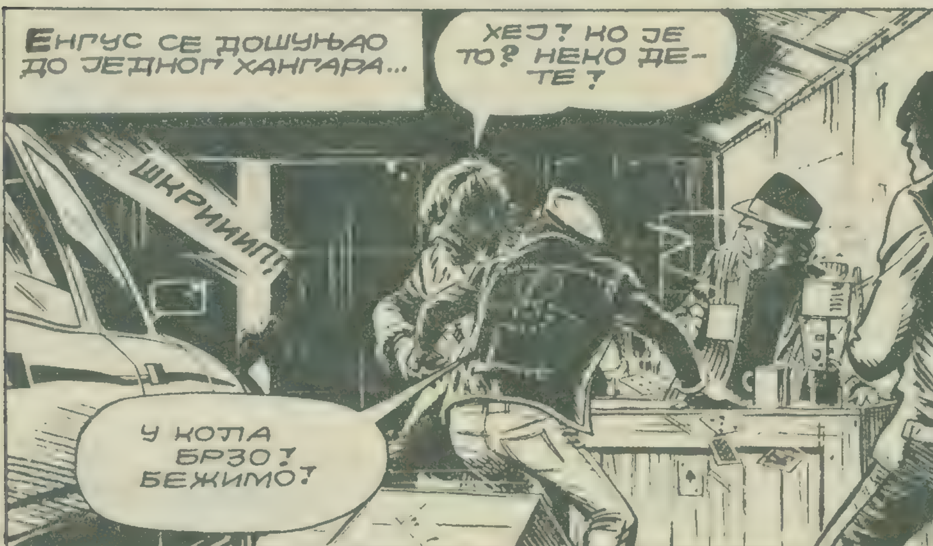

Сутрадан у подне...
Помоћу ове справице, моћи ћемо да се чујемо и на тридесет километара!
Сила си! Ја ћу сада написати бројеве на наше капуљаче који ће бити замена за наша имена!

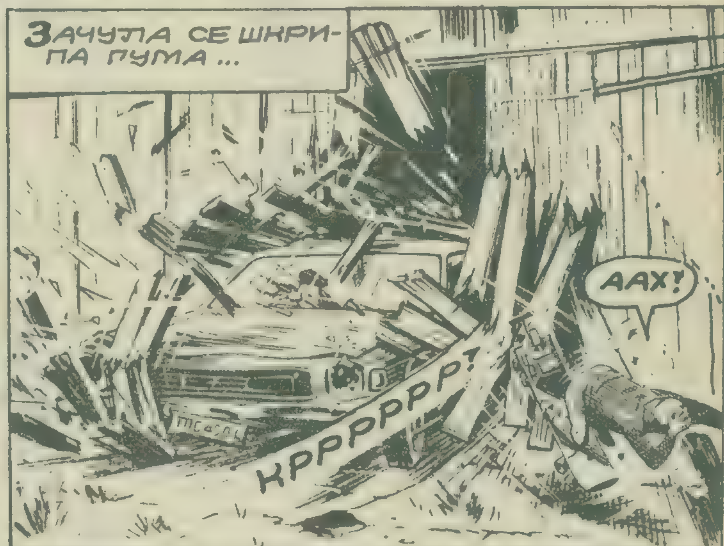

Неколико минута касније дружина је била спремна за покрет...
Отварај врата!
ВРАТА
1
3
ПАФ ПАФ
ПАФ

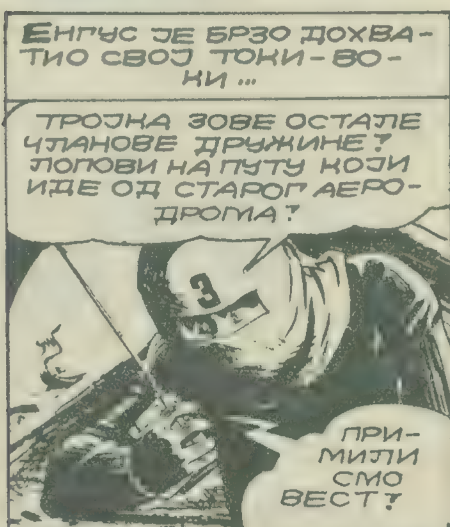

Одредили су ко ће коју област претраживати па је одмах свако кренуо на своју страну...
ВУУУ!
ВУУУУ!

Енгус је требао да крстари око језера Полтон...
Ако се пљачкаши овде крију, знам где би им могло бити склониште!

Дечак се упутио према напуштеном аеродрому...
Гле! Новчаница од десет фунти! Изгледа да сам био у праву!

Енгус се дошуњао до једног хангара...
Хеј! Ко је то? Неко дете!
ШКРИИИП!
У кола брзо! Бежимо!

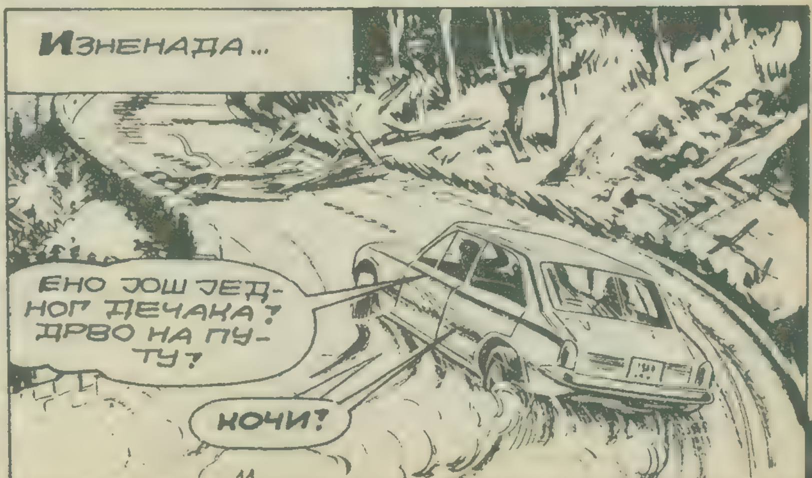

Зачула се шкрипа гума...
ААХ!
КРРРРРРР!

Енгус је брзо дохватио свој токи-воки...
Тројка зове остале чланове дружине! Лопови на путу који иде од старог аеродрома!
Примили смо вест!

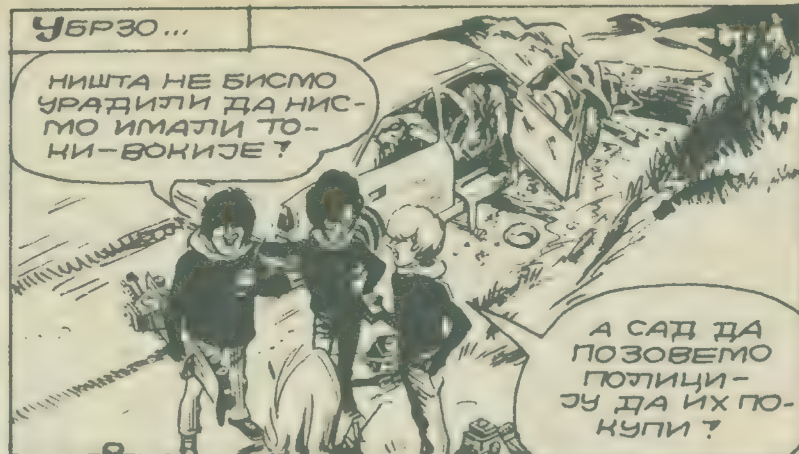

Убрзо су сви угледали аутомобил...
Јединица зове двојку! У бољем си положају од мене! Заустави их!
Да!

Двојка зове јединицу! Не брини! Знам шта ћу!

Лопови су веровали да им више нико ништа не може...
До ђавола! Још два дечака смешно обучена!
Не бојиш се ваљда те деце!?

Изненада...
Ено још једног дечака! Дрво на путу!
Кочи!

ПРИЈАТНИ СНОВИ! ВИШЕ НЕЋЕТЕ ИМАТИ ПРИЛИКУ ДА ПЉАЧКАТЕ!
ДУУМ! ТРАС!

УБРЗО...
НИШТА НЕ БИСМО УРАДИЛИ ДА НИСМО ИМАЛИ ТОКИ-ВОКИЈЕ!
А САД ДА ПОЗОВЕМО ПОЛИЦИЈУ ДА ИХ ПОКУПИ!

СЕМИ ЈЕ БИО НЕУМОРАН. ЖЕЛЕО ЈЕ ДА ЊЕГОВА ДРУЖИНА БУДЕ У ДОБРОЈ КОНДИЦИЈИ, ПА ЈЕ ЗАХТЕВАО СВАКОДНЕВНЕ ВЕЖБЕ...
ЈЕДИНИЦА ЗОВЕ ДРУЖИНУ! ПОЧЕЋЕМО СА СПУШТАЊЕМ НИЗ ПАДИНУ КАО У СЛАЛОМУ!
ПРИМЉЕНО!

ЕНГУС СЕ ВЕШТО ПРОВЛАЧИО ИЗМЕЂУ ДРВЕЋА, А ОНДА...
ТРОЈКА ЈЕ ИЗГУБИЛА КОНТРОЛУ!
ААЈ!

ТРАС!
УУУХ!
КАКО МУ СЕ ТО ДОГОДИЛО?

ЈЕ ЛИ ТИ ДОБРО, ЕНГУСЕ?
МА, ЈЕСТЕ... ПАЛА МИ ЈЕ КОСА НА ОЧИ ПА НИШТА НИСАМ ВИДЕО!

ЗАМИСЛИ ДА СМО БИЛИ НА ЗАДАТКУ! СВЕ БИ УПРОПАСТИО!
ВОДИМО ТЕ ОДМАХ НА ШИШАЊЕ!

УЗАЛУД СЕ ЕНГУС ОПИРАО...
ШТО СТЕ ТАКВИ! КАД СТАВИМ КАПУ, КОСА МИ НЕ СМЕТА!
НЕ ВРЕДИ ДА НАС МОЛИШ! ВОДИМО ТЕ КОД БРИЦЕ БОБА!

БИЛА ЈЕ ТО ПЕЋИНА СА БЕЗБРОЈ ПРОЛАЗА И ТУНЕЛА КОЈИ ЈОШ НИСУ БИЛИ ИСПИТАНИ...

Мало даље...

Пазите! Река истиче из ове пећине!

До ђавола! Простор између крова пећине и нивоа воде сувише је мали!

Али, назад нису могли...

Повећајте брзину! Струја је овде јача!

Ниво реке још расте!

Изгледало је да ће вода сасвим испунити пећину...

Ено Боба!

На ивици је снаге!

Боб је занемео кад их је видео...

Ко... шта...

Помоћи ћемо вам да се извучете одавде!

Држите се за наше **даске**!

За неколико минута све ће бити преплављено!

У том тренутку...

Уух! Касно је! Вода је затворила излаз из пећине!

Удахните ваздух и зароните!

После неколико секунди под водом...

Уух! Ваздуха!

Јесмо ли сви на броју?

Када су изишли на светлост дана...

Никада нећу моћи да вам се одужим за ово! Реците ми ко сте!

Тајна дружина из Линдејла! Убрзо ће стићи спасилачка екипа по вас! Збогом!

Два дана касније...

Не! Имајте срца!

Шта се то догађа, момци?

Драго нам је да су вас извукли из оне пећине, Бобе!

Чим смо чули да сте се опоравили, довели смо вам свог друга!

Неправда, часна реч!

ЈЕДНОГ СУНЧАНОГ ДАНА СЕМИ ЈЕ ЖЕЛЕО ДА СЛИКА ЧЛАНОВЕ СВОЈЕ ДРУЖИНЕ...
ВУУУ!
ТАКО! ЈОШ СЕ ПРИБЛИЖИТЕ! НАСМЕШИТЕ СЕ!

КЛИК!
СПРЕМНИ!
ДИВНО! НАПРАВИЋУ ВЕЛИКУ ФОТОГРАФИЈУ И ОКАЧИТИ ЈЕ У НАШЕМ СКРОВИШТУ!

АЛИ КАДА ЈЕ ДРУЖИНА КРЕНУЛА...
АУУУУ!
СЕМИ, ТВОЈ ТАТА! ШТА ЛИ СЕ ДОГОДИЛО?
ПОЛИЦИЈА
ПРИБЛИЖИМО СЕ, ПОГЛЕДАЈМО!

И ТАКО...
ОХ! МОЈА КОЛЕКЦИЈА СТАРОГ СРЕБРНОГ ПОСУЂА ЈЕ ПОКРАДЕНА!
POLICE
ОБЈАСНИТЕ МИ СВЕ ОД ПОЧЕТКА!

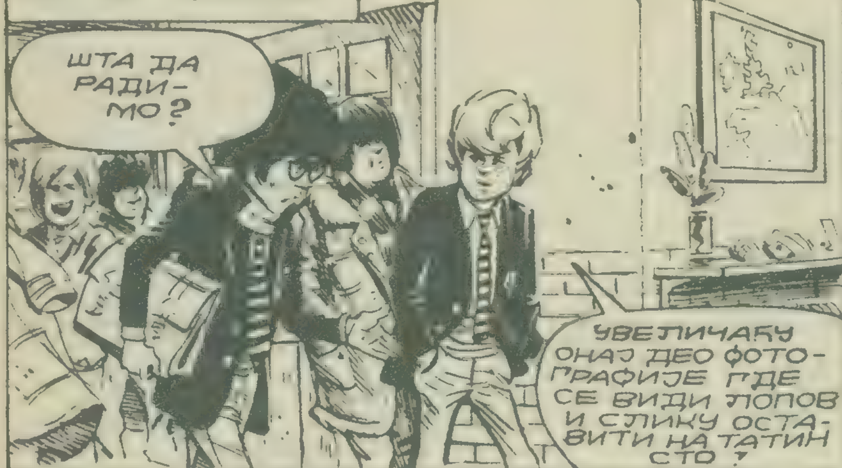
МОЖЕМО ЛИ МИ ТУ НЕШТО ДА УЧИНИМО?
НЕ! ТО ЈЕ ПОСАО ЗА МОГ ТАТУ!

ДРУЖИНА СЕ ВРАТИЛА У СВОЈЕ СКРОВИШТЕ...
ХЕЈ, ПА НИСМО ИСПАЛИ ЛОШЕ!
КО ЈЕ ТО ИЗА ВАС?

СЕМИ ЈЕ УЗЕО ЛУПУ...
ТО ЈЕ ИЗГЛЕДА ЛОПОВ! НА КОГА ВАМ ЛИЧИ?
НА НАШЕГ РАЗРЕДНОГ СТАРЕШИНУ!

НЕМОГУЋЕ! ОН НЕ МОЖЕ БИТИ ЛОПОВ!
АЛ' СЛИКА НЕ ЛАЖЕ, ЕНГУСЕ!

СУТРАДАН У ШКОЛИ...
МОРАЋУ ДАНАС РАНИЈЕ ДА ОДЕМ СА ЧАСА, ДЕЦО!
ХММ! НЕШТО ЈЕ МНОГО НЕРВОЗАН!

И ЕНГУСУ И БИЛУ ЊИХОВ НАСТАВНИК БИО ЈЕ СУМЊИВ...
ШТА ДА РАДИМО?
УВЕЛИЧАЋУ ОНАЈ ДЕО ФОТОГРАФИЈЕ ГДЕ СЕ ВИДИ ЛОПОВ И СЛИКУ ОСТАВИТИ НА ТАТИН СТО!

ТЕ ВЕЧЕРИ...
ХЕЈ! НЕКО НАМ СЕ УВУКАО У КУЋУ И ОСТАВИО ОВО!
ШТА ТО?

КАКВО ЈЕ ТО УДРУЖЕЊЕ? НИЈЕ НИ ВАЖНО... СВАКО ОБАВЕШТЕЊЕ ЈЕ ДОБРОДОШЛО!
УСПЕО САМ ДА ЗАИНТЕРЕСУЈЕМ ТАТУ!
ОВО ЈЕ СНИМЉЕНО У ТРЕНУТКУ КРАЂЕ. ПРОВЕРИТЕ КО ЈЕ НА СЛИЦИ. -ТАЈНА ДРУЖИНА-

ЧИМ ЈЕ НАРЕДНИК НАПУСТИО КУЋУ, СЕМИЈЕВА ДРУЖИНА КРЕНУЛА ЈЕ ЗА ЊИМ...

НАШ РАЗРЕДНИ ЈЕ СИГУРНО ОВДЕ САКРИО УКРАЂЕНЕ СТВАРИ!
ЖАО МИ ГА ЈЕ! БИО ЈЕ ДОБАР НАСТАВНИК!

И НАРЕДНИК БРУСТЕР ЈЕ БИО ЗАПРЕПАШЋЕН...
НИСАМ ЈА УКРАО ОНЕ СРЕБРНЕ ПРЕДМЕТЕ ИЗ ПУКОВНИКОВЕ КУЋЕ!
КАКВА ВАМ ЈЕ ТО ГРНЧАРИЈА У ЏАКУ?

ОВАЈ... ОСТАЦИ ИЗ РИМСКОГ ПЕРИОДА! НАШАО САМ ИХ НА ПУКОВНИКОВОМ ИМАЊУ, АЛИ ОН МИ ЈЕ ЗАБРАНИО ДА ВРШИМ ИСТРАЖИВАЊЕ! ТАКО САМ БЕЗ ЊЕГОВЕ ДОЗВОЛЕ ИСКОПАО ОВЕ ПРЕДМЕТЕ!
ТО ОБЈАШЊАВА СВЕ!

СЕМИЈЕВА ДРУЖИНА ЈЕ ЗАНЕМЕЛА...
СТО МУ МУКА! ОДВЕЛИ СМО ТАТУ НА ПОГРЕШАН ТРАГ!
ПА, КО ЈЕ ОНДА ПРОВАЛНИК?

НАСТАВНИК ЈЕ ИЗЈАВИО ДА СУМЊА ДА ЈЕ ПУКОВНИКОВ БАШТОВАН ЛОПОВ...
И ЈА САМ ГА СТАВИО НА ЛИСТУ СУМЊИВИХ! ИМАО ЈЕ ОН И РАНИЈЕ СУКОБА СА ЗАКОНОМ!
ЧУО САМ ДА ЈЕ ДАО ОТКАЗ ПУКОВНИКУ! МОЖДА ЈЕ ВЕЋ ОДМАГЛИО!

ЧУЛИ СТЕ? СУМЊАЈУ НА БАШТОВАНА!
ИДЕМО ОДМАХ КОД ПУКОВНИКА!

СЕМИЈЕВА ДРУЖИНА УПАЛА ЈЕ У ПУКОВНИКОВУ КУЋУ...
ШТА ТРАЖИТЕ ОВДЕ, ХУЛИГАНИ? НАПОЉЕ!
PPPPP!
ИЗВИНИТЕ, ХИТНО ЈЕ! ГДЕ ЈЕ ВАШ БАШТОВАН?
KPPPP!

ДОЛЕ ЈЕ У КУХИЊИ! ПАКУЈЕ СЕ! ОДЛАЗИ ОДАВДЕ!
ЗА МНОМ!

У ПОСЛЕДЊЕМ ТРЕНУТКУ...
БИО ГА! ХОЋЕ ДА ИЗИЂЕ НА ЗАДЊА ВРАТА!
ЗАУСТАВИМО ГА!

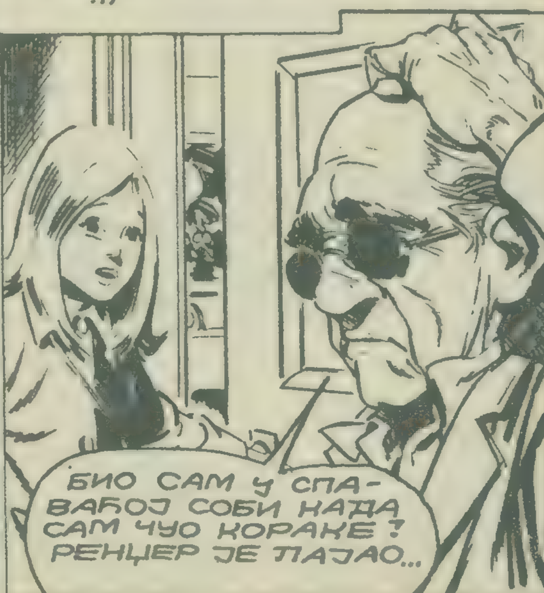

НЕ! ПУСТИТЕ МЕ!
АКО НИСТЕ КРИВИ, ИЗВИНИЋЕМО ВАМ СЕ КАСНИЈЕ!

АЛИ КАД СУ ОТВОРИЛИ КОФЕРЕ...
ГЛЕДАЈТЕ!
НАША ДРУЖИНА ЈЕ УСПЕШНО ОБАВИЛА ЈОШ ЈЕДАН ЗАДАТАК!

ЈЕДНЕ ВЕЧЕРИ КАД СЕ ШЕЈЛА ВРАЋАЛА ИЗ ШКОЛЕ...
ААХ! УПОМООЋ!
ТО ЗАПОМАЖЕ ЧАРЛС АЛЕРТОН!

ЧАРЛС ЈЕ ЖИВЕО САМ У КУЋИ. ОСЛЕПЕО ЈЕ У ЈЕДНОЈ САОБРАЋАЈНОЈ НЕСРЕЋИ...
КО ЈЕ ТО? ПОМОЗИТЕ МИ ДА СЕ ДИГНЕМ!
ЈА САМ, ШЕЈЛА БРУСТЕР! ДАЈТЕ МИ РУКУ!

ПАО САМ ДОК САМ ТРАЖИО РЕНЦЕРА! ИЗНЕНАДА ЈЕ НЕСТАО!
КАДА?

РЕНЏЕР ЈЕ БИО ПАС ВОДИЧ...
БИО САМ У СПАВАЋОЈ СОБИ КАДА САМ ЧУО КОРАКЕ! РЕНЏЕР ЈЕ ЛАЈАО...

КАДА САМ УШАО У ДНЕВНУ СОБУ, ПСА ВИШЕ НИЈЕ БИЛО У ЊОЈ!
ОВДЕ КАО ДА СЕ ВОДИЛА БОРБА!

МИСЛИШ ЛИ ДА ЈЕ РЕНЦЕР УХВАТИО ЛОПОВА НА ДЕЛУ?
ВЕРОВАТНО! ВИ ОСТАНИТЕ ОВДЕ, А ЈА ЋУ ПОТРАЖИТИ ПСА!

ШЕЈЛА ЈЕ ОДМАХ УКЉУЧИЛА СВОЈ ТОКИ-ВОКИ ...
ЧЕТВОРКА ЗОВЕ ОСТАЛЕ ЧЛАНОВЕ ДРУЖИНЕ! ЛОПОВИ ПРОВАЛИЛИ У КУЋУ ЧАРЛСА АЛЕРТОНА!
ВЕСТ ПРИМЉЕНА! САСТАНАК НА УОБИЧАЈЕНОМ МЕСТУ!

САМО НЕКОЛИКО МИНУТА КАСНИЈЕ СВИ СУ БИЛИ СПРЕМНИ ЗА АКЦИЈУ...
ПРЕТРАЖИЋЕМО СВАКИ КУТАК! КРОЗ ПОЛА ЧАСА ЋУ ВАС ПОЗВАТИ ДА ПОДНЕСЕТЕ ИЗВЕШТАЈ!
ОКЕЈ, СЕМИ!

НЕУСТРАШИВА ЧЕТВОРКА ОБИШЛА ЈЕ ЧИТАВ ГРАДИЋ...
ГОВОРИ ТРОЈКА! НИШТА НИСАМ ОТКРИО!

ОВДЕ ДВОЈКА! ИЗВЕШТАЈ НЕГАТИВАН!

ЧЕТВОРКА НИЈЕ ПРИМЕТИЛА НИШТА СУМЊИВО!

САСТАНАК КОД МОСТА! ИМАМ ИДЕЈУ!

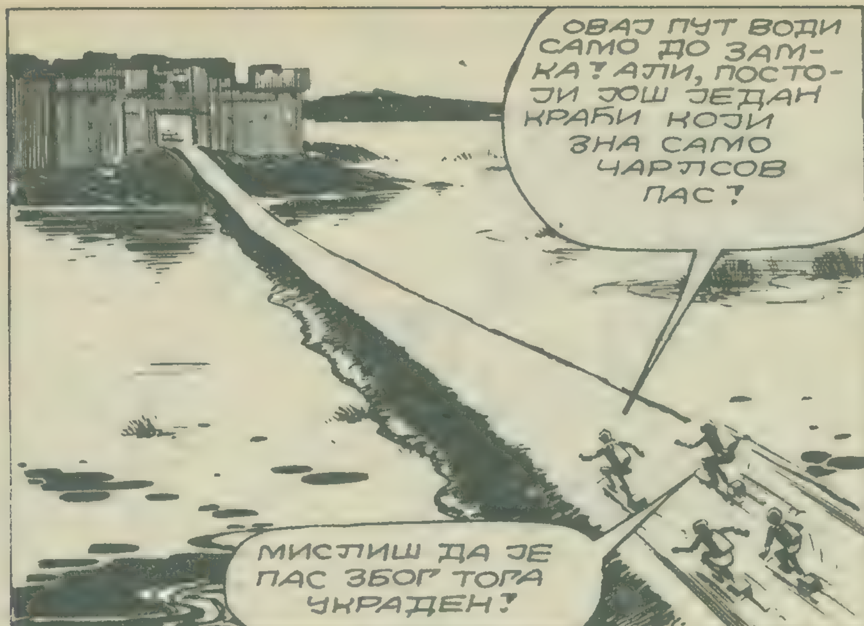

МАЛО КАСНИЈЕ ...
МОЖДА ЈЕ НЕКО ПРОНАШАО РЕНЦЕРА И ОДВЕО ГА У ПОЛИЦИЈУ! РАЗГОВАРАЋУ С ТАТОМ!
У РЕДУ! МИ ТЕ ЧЕКАМО ОВДЕ!

КАДА ЈЕ СЕМИ СТИГАО КУЋИ ...
ИЗВИНИ, АЛ' НЕМАМ ВРЕМЕНА ДА БРИНЕМ О ПСИМА! ИМАМ ПУНЕ РУКЕ ПОСЛА!
ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

ПРОВАЛА У ЗАМКУ БЕРНЛИ! ЛОПОВ ЈЕ ЈОШ ТАМО!
ПОЛИЦИЈА
ХМ! ДА ЛИ ЈЕ ТО ИСТИ ПРОВАЛНИК КОЈИ ЈЕ УПАО И КОД ЧАРЛСА?

СЕМИ СЕ ОДМАХ ПРИДРУЖИО СВОЈИМА ...
ПРАВАЦ БЕРНЛИ ЗАМАК! ОПЉАЧКАН ЈЕ! МИСЛИМ ДА РЕНЦЕРОВ НЕСТАНАК ИМА ВЕЗЕ С ОВИМ!
НЕ РАЗУМЕМ!

ЧАРЛС ИМА БРАТА КОЈИ ЈЕ ЧУВАР ЗАМКА! ОН ГА ЈЕДАНПУТ НЕДЕЉНО ПОСЕЋУЈЕ СА СВОЈИМ ПСОМ!
И КАКВЕ ТО ВЕЗЕ ИМА СА ПЉАЧКОМ И НЕСТАНКОМ ПСА?

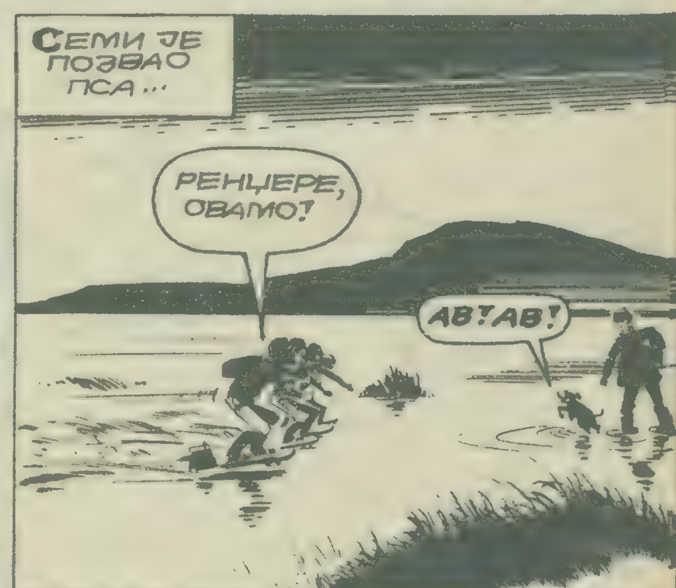

ОВАЈ ПУТ ВОДИ САМО ДО ЗАМКА! АЛИ, ПОСТОЈИ ЈОШ ЈЕДАН КРАЋИ КОЈИ ЗНА САМО ЧАРЛСОВ ПАС!
МИСЛИШ ДА ЈЕ ПАС ЗБОГ ТОГА УКРАДЕН?

ДА! ТАЈ ПУТ ПРОЛАЗИ КРОЗ МОЧВАРУ И НИКО СЕ НЕ УСУЂУЈЕ ДА ИДЕ ЊИМЕ!
НИКО СЕМ НАС!

ДРУЖИНО, СКРЕНИ ЛЕВО И УКЉУЧИ ПРОПЕЛЕРЕ!
ДА, КАПЕТАНЕ!
ШШШШШ!

СВИ ДОДИРНУШЕ ВОДУ У ИСТО ВРЕМЕ...
ПЉУС! ВУУУУ!
ИДЕМО ПРЕМА ЗАДЊЕМ ДЕЛУ ЗАМКА!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...
ЕНО ИХ! РЕНЏЕР И ЛОПОВ! БИО СИ У ПРАВУ, СЕМИ!
ПА ТО ЈЕ ПИТ ХИГИНС! ПОЛИЦИЈА ГА ДОБРО ПОЗНАЈЕ!

СЕМИ ЈЕ ПОЗВАО ПСА...
РЕНЏЕРЕ, ОВАМО!
АВ! АВ!

ПЉУС!
УУУХ!

УПОМОЋ! УДАВИЋУ СЕ!
ЕНГУСЕ, БИЛЕ, ДРЖИТЕ ПИТА! ШЕЈЛА, УЗМИ ЏАК С УКРАДЕНИМ СТВАРИМА!

ПОКУШАЛИ СУ ДА ИЗВУКУ ХИГИНСА ПОМОЋУ ЈЕДНЕ ГРАНЕ...

ВУЦИ, БИЛЕ!

ХАЈДЕ, ПУНОМ БРЗИНОМ НАПРЕД!

ДОБРО ЈЕ! ИЗВУКЛИ СУ ГА ИЗ БЛАТА АЛИ, НЕЋЕ СЕ ИЗВУЋИ ПРЕД ЗАКОНОМ!

А РЕНЏЕР ЋЕ НАМ САД ПОКАЗАТИ...

...КОЈИ ЈЕ ТО ПУТ КОЈИ ИДЕ ПРЕКО МОЧВАРЕ ЗА КОЈИ САМО ОН ЗНА! ХОЋЕШ ЛИ?

АВ! АВ!

ДОШЛА ЈЕ ЗИМА И ЗАБЕЛЕО СЕ ЛИНДЕЈЛ И ЊЕГОВА ОКОЛИНА...

ГЛЕДАЈТЕ КОЈОМ СЕ БРЗИНОМ КРЕЋЕМ, А НЕ КОРИСТИМ МОТОР!

ВУУУУУ!

ФАНТАСТИЧНО! САМО, НЕШТО МИ НИЈЕ ЈАСНО!...

КАКО МОЖЕ ДА ИДЕ ТАКО БРЗО ПО СНЕГУ СА ТОЧКОВИМА?

ПА, СКИНУО САМ ИХ! САД НАМ ОВА НАША ДАСКА СЛУЖИ КАО СКИЈА!

ТРЕНУТАК КАСНИЈЕ...

ХАЈДЕ ДА СВИ ИСПРОБАМО ОВО НАШЕ ВОЗИЛО НА СНЕГУ!

САЧЕКАЈ ДА СКИНЕМ ТОЧКОВЕ!

УПАЛИЛИ СУ МОТОРЕ И ВЕЛИКОМ БРЗИНОМ ПРОЈУРИЛИ ИСПОД НАЈВИШЕГ ВРХА БРДА...

ВУУУУУУМ!

ИЗНЕНАДА...

РРРРР!

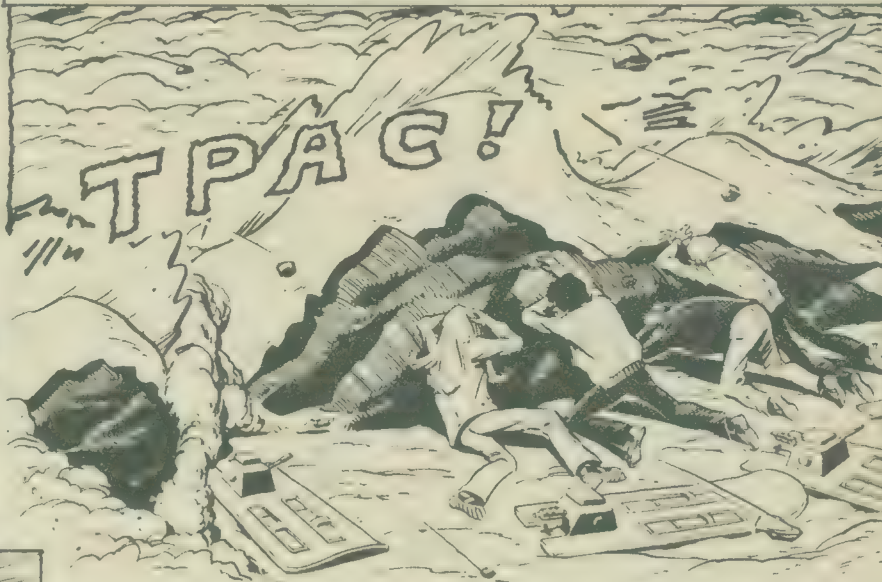
ХЕЈ, ЛАВИНА! МИ СМО ЈЕ ПРОУЗРОКОВАЛИ БУКОМ МОТОРА!

РУМ-М-БЛЕ!

Р-РООООСХ!

БРЗО ДА СЕ САКРИЈЕМО ИЗА ОНИХ СТЕНА!

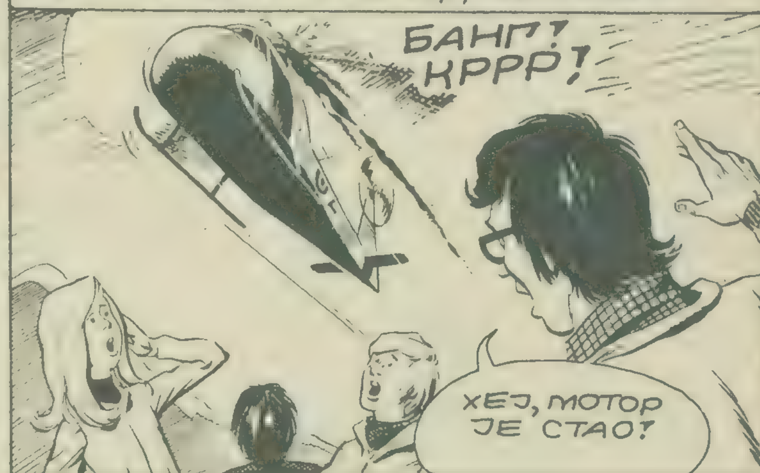

СЕМИЈЕВА ДРУЖИНА ГРАБИЛА ЈЕ НАПРЕД, АЛИ...
НЕ ВРЕДИ! НЕЋЕМО УСПЕТИ! ЛАВИНА НАМ ЈЕ ЗА ПЕТАМА!
НЕ ГУБИТЕ ГЛАВУ! САМО ЈОШ МАЛО...

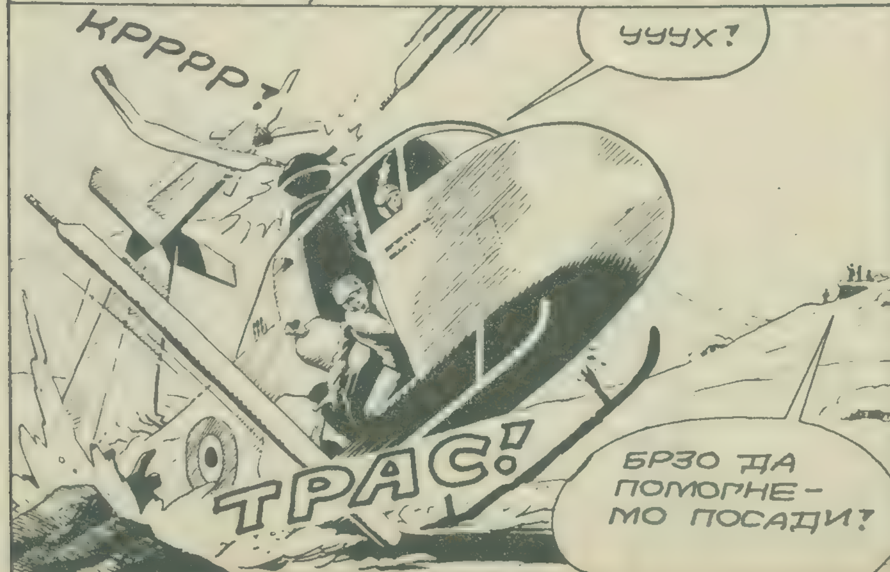

И БАШ КАД СУ СЕ ЊИХ ЧЕТВОРО ЗАКЛОНИЛИ ИЗА СТЕНЕ...
ТРАС!

УБРЗО СЕ СВЕ СТИШАЛО...
ПОГЛЕДАЈТЕ, ЛАВИНА ЈЕ ЗАТРПАЛА ПУТ ДО СИРОТИШТА!
А СУТРА ЈЕ НОВА ГОДИНА! КАКО ЋЕ ДЕЦИ ДОПРЕМИТИ НАМИРНИЦЕ И НОВОГОДИШЊЕ ПОКЛОНЕ? ЗАВИКУ ТАТИ О ОВОМЕ!

ЧИМ ЈЕ ЧУО ШТА СЕ ДОГОДИЛО, НАРЕДНИК БРУСТЕР ЈЕ ЗАТРАЖИО ПОМОЋ И ТЕ ВЕЧЕРИ...
БУДИТЕ СПОКОЈНИ, ДЕЦО! СУТРА УЈУТРО ХЕЛИКОПТЕРОМ ЋЕ ПРЕБАЦИТИ НАМИРНИЦЕ И ПОКЛОНЕ У СИРОТИШТЕ!
УРА!

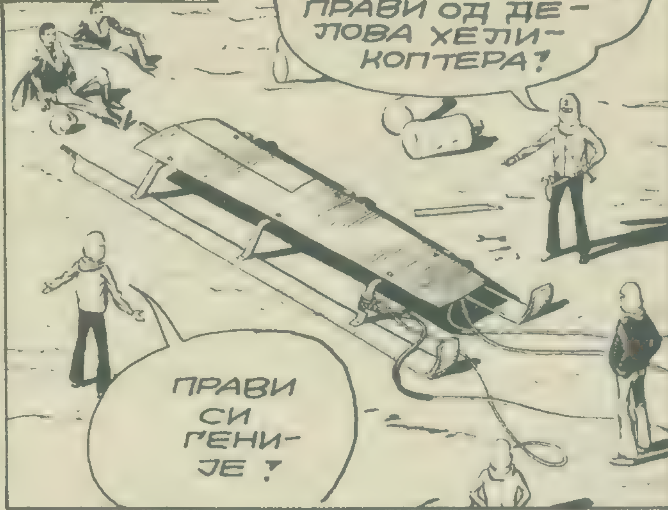

СУТРАДАН ЈЕ СЕМИЈЕВА ДРУЖИНА С НЕСТРПЉЕЊЕМ ОЧЕКИВАЛА ХЕЛИКОПТЕР...
ЕВО ГА!
КЛИНЦИ ИЗ СИРОТИШТА ЋЕ СЕ МНОГО ОБРАДОВАТИ!

КАДА СЕ ХЕЛИКОПТЕР НАШАО НЕКОЛИКО МЕТАРА ИЗНАД ЗЕМЉЕ...
БАНГ! КРРР!
ХЕЈ, МОТОР ЈЕ СТАО!

ПИЛОТ НИЈЕ МОГАО НИШТА ДА УЧИНИ И ЛЕТЕЛИЦА СЕ СРУШИЛА...
КРРРР!
УУУХ!
ТРАС!
БРЗО ДА ПОМОГНЕМО ПОСАДИ!

НА СРЕЋУ, ДВА ЧЛАНА ПОСАДЕ ОСТАЛА СУ НЕПОВРЕЂЕНА...
МИ ОВЕ ЏАКОВЕ НЕЋЕМО МОЋИ ДА ОДВУЧЕМО ДО СИРОТИШТА!
ЗНАМ ШТА ЋЕМО!

БИЛИ СЕ ОДМАХ ДАО НА ПОСАО...

УСКОРО...
ПОГЛЕДАЈТЕ ШТА МОЖЕ ДА СЕ НАПРАВИ ОД ДЕЛОВА ХЕЛИКОПТЕРА!
ПРАВИ СИ ГЕНИЈЕ!

БРЗО СУ НАТОВАРИЛИ ЏАКОВЕ НА САОНИЦЕ...
КО СТЕ ВИ?
ТАЈНА ДРУЖИНА ИЗ ЛИНДЕЈЛА!
PPPPPP!
ПРАВАЦ СИРОТИШТЕ!

ШЕЈЛИ ЈЕ ИЗНЕНАДА ПАЛО НЕШТО НА ПАМЕТ...
НЕШТО СМО ЗАБОРАВИЛИ! ЈА ЋУ СЕ ЗА ТО ПОБРИНУТИ...

МАЛО КАСНИЈЕ...
ГДЕ ЈЕ ЧЕТВОРКА?
МОЖДА ЈЕ У НЕВОЉИ! ДА НИЈЕ УПАЛА У НЕКУ ПУКОТИНУ...

НЕ! ЕВО МЕ! ПОНЕЛИ СМО ОВУ ОПРЕМУ, А ЗАБОРАВИЛИ ДА ЈЕ ОБУЧЕМО!
СИЛА СИ! КЛИНЦИМА ЋЕШ СЕ ДОПАСТИ!

И ЗАИСТА...
УРАА! ОВО НАМ ЈЕ НАЈЛЕПША НОВА ГОДИНА!
ЗА СВЕ ТРЕБА ДА ЗАХВАЛИМО ТАЈНОЈ ДРУЖИНИ ИЗ ЛИНДЕЈЛА!
ОВДЕ СУ ПОКЛОНИ ЗА СВЕ ВАС!

ПОШТО СУ ПОДЕЉЕНИ ПОКЛОНИ, СВИ СУ ПОСЕДАЛИ ЗА БОГАТУ ТРПЕЗУ...
СРЕЋНА НОВА ГОДИНА
МММ! ШТО ЈЕ ДОБРА КЛОПА! БАШ БИХ ИМ СЕ ПРИДРУЖИО!
И ЈА БИХ АЛИ, ЧЕКАЈУ НАС КОД КУЋЕ!

ИДЕМО ОНДА! ПУНОМ БРЗИНОМ И ПРАЗНИХ СТОМАКА, СТИЋИ ЋЕМО СВОЈИМ КУЋАМА ЗА НЕКОЛИКО МИНУТА!
ПА, СРЕЋНА ВАМ СВИМА НОВА ГОДИНА!
КРАЈ

ШАЦА УБАВИЋ: ФРАНЦУСКИ

УЈО, МАМА ЈЕ ОТИШЛА У КУПОВИНУ ПА МЕ ЈЕ ПОСЛАЛА КОД ТЕБЕ!

ЕВО, СМЕСТИ СЕ ОВДЕ И УЧИ!

СТИГЛА ВАМ ЈЕ САРА, ШАЦО!

И ТИ СИ ОВДЕ, МИШКО! УЧИШ ФРАНЦУСКИ?

ОУИ МАДМАЗЕЛ!

ПАРЛЕ ВУ ФРАНСЕ?

ВУИ, МИШКО!

БОНЖУР, МАДМАЗЕЛ!

СВИ ГОВОРЕ ФРАНЦУСКИ СЕМ МЕНЕ! ПА НИСАМ НИ ЈА НАЈГОРИ НА СВЕТУ!

ЕВО, ЈА ИЗ ОВЕ КЊИГЕ УЧИМ!

ХММ!

А, НАУЧИЋУ ГА И ЈА! ГОВОРИЋУ БОЉЕ ОД СВИХ ЊИХ!

САД ЗА МЕНЕ НЕМА ЗИМЕ! МОГУ И У ФРАНЦУСКУ ДА ИДЕМ!

ФРАНЦУСКИ РЕСТОРАН

ЕВО, ОВДЕ ЋЕМО ВЕЧЕРАТИ! КЕЛНЕРИ СУ ФРАНЦУЗИ!

НЕ УСУЂУЈЕМ СЕ ДА ГОВОРИМ ПРЕД ЊИМА! ШАПНУЋУ КЕЛНЕРУ...

БЛА... БЛА... БЛА...

ВУИ, МСЈЕ!

ГОВОРИО СИ ФРАНЦУСКИ С КЕЛНЕРОМ, АЛИ БИО СИ ДАЛЕКО ПА ТЕ НИСМО ЧУЛЕ!

ВИДЕЋЕТЕ КАКВА ДОБРА ЈЕЛА САМ ВАМ ПОРУЧИО! ХЕ, ХЕ!

ШТАА?

БЕДНИЧЕ! ОВО ЋЕШ ТИ ДА ПОЈЕДЕШ!

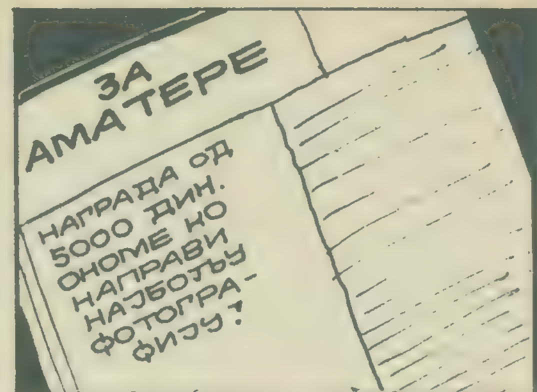
НЕЕЕ!

ПА, ТО СТЕ ТРАЖИЛИ!

?

У КРУГУ ПОРОДИЦЕ: ФИЛМ

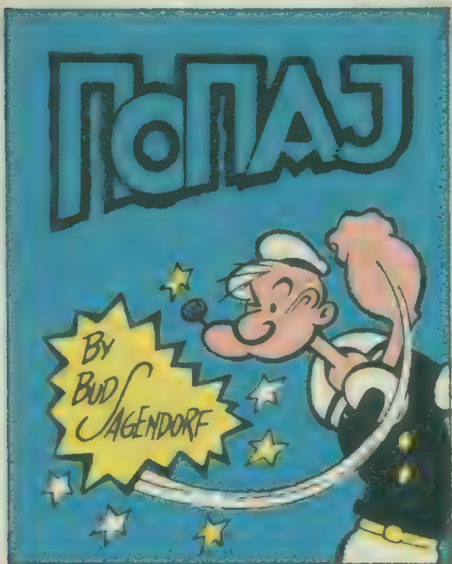

У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП: ИНДИЈАНКА ЈОНА

ПОПАЈ
BY BUD SAGENDORF

КАД ЧОВЕК НЕ РУЧА ПРЕОСТАЈЕ МУ САМО ЈЕД-НО...
ДА ШТО ПРЕ УЖИЦА ВЕЧЕРУ!

БЛАГОСЛОВЕНО МОЈЕ СОКОЛОВО ОКО! ЕНО КИЋЕ... НОСИ НЕКУ КЕСУ!

ПРАЗНУ КЕСУ НИКО НЕ НОСИ! ЗНАЧИ, ПУНА ЈЕ...
...У ЊОЈ БИ МОГЛО БИТИ И НЕШТО ЗА КЛОПУ!

ЕХЕЈ, КИЋИЦЕ! САЧЕКАЈ ЧИКА ПЕРУ!
?

ШТА ИМАШ У ТОЈ КЕСИ, ДОБРИ МОЈ ДЕЧКО?
МЉАЦ!
БАШ НИШТА, ЧИКА ПЕРО!

Ш... ШТА?!
ПЕРА СЕ... РВЕ С МОЈИМ КИЋОМ!
ДУМ
ТРАС

ПЕРО, ПРОКЛЕТНИЧЕ! ОСТАВИ НА МИРУ МОГ ПОСИН-КА!
ПЉУС
БАМ

!
!
'ТЕО ЈЕ ДА ПОЈЕДЕ МОГ **ЖАБ-ЦА**!
УПОМОЋ!
КРЕ... КРЕ!
9-25
BUD SAGENDORF
© King Features Syndicate, Inc., 1977 World rights reserved.

СМЕШНИ ХВАЛИСАВАЦ ИЗ НОРМАНДИЈЕ

— ДА ЈЕ НАШ РЕНЕ ЗАИСТА ЧЛАН ПОКРЕТА ОТПОРА, КАКО ПРИЧА, ОДАВНО БИ БИО У ГЕСТАПОВСКОЈ БУВАРИ! — ГОВОРИЛИ СУ ГРАЂАНИ. ТАКО СУ, НА ЊЕГОВУ СРЕЋУ, МИСЛИЛИ И ДОУШНИЦИ ГЕСТАПОА.

Рене Дише, молер из Каена, града од сто хиљада становника на Орни у Нормандији, био је брбљив, неопрезан и велики хвалисавко. Тако је бар изгледало свима који су га познавали. Сваког дана је у гостионицама уз бокал вина гласно и јасно обавештавао госте какву је саботажу извршио и какав је удар нанео надувеном колеги по занату, „фиреру". Госте је забављало његово трућање, частили су га бокалима вина, честитали на храбрости и сматрали га потпуно блесавим.

— **Да је наш Рене заиста члан покрета отпора, како прича, одавно би био у гестаповској бувари!** — говорили су грађани Каена.

То исто су мислили и доушници Гестапоа. Тај глупак се само хвалио диверзијама које се уопште нису одиграле.

Рене Дише, је, у ствари, припадао групи покрета от пора која је носила име „Центурија". Остали чланови групе зазирали су од њега и његове неопрезне брбљивости. Једино је вођа „Центурије", адвокат Леонард Жил, био уверен да се Рене из добро срачунате лукавости прави шашав, а да је, у ствари, врло мудар и врло храбар човек и искрени антифашист.

МАКАР И ГЛАВОМ ПЛАТИО!

Рене Дише је 7. јул 1942. године на општинској огласној табли прочитао да „Организација Тот" која је управо градила Атлантски зид тражи молере. Осетио је свој велики тренутак.

Отишао је у управу „Организације Тот" која је била опкољена бодљикавом жицом, мада је рок конкурса истекао дан раније. Војник на стражи затражио му је пропусницу. Дише је развукао лице у кретенски осмех који му је често отварао многа врата и покушао да објасни стражару зашто је дошао. Стражар није знао француски, а Дише није знао немачки када се појавио дежурни подофицир, Рене Дише је пришао зиду и почео гестовима да имитира моловање. Подофицир се разбеснео, дрекнуо, ударио га песницом, а затим га одвукао пред капетана, једног од шефова „Организације Тот".

— **Свињо француска!** — рече капетан на лошем француском језику. — **Ругаш се нашем „фиреру"! Називаш га молером!**

— **Не, господине!** — промуца Рене Дише, навлачећи на лице израз крајње тупавости. — **Куд бих се ја ругао месје Адолфу Хитлеру? Ја сам дошао због огласа! Знате, ја сам молер, господине!**

Капетан је прснуо у смех. Упитао је Дишеа колико би тражио за облагање двеју канцеларија тапетама. Молер је без размишљања поменуо смешно ниску цену.

Дишеа су одвели у канцеларију гаулајтера Шредерера. Искористивши опробани метод изигравања смешног тупоглавца, Француз се свидео препотентном Немцу.

Док је преговарао с гаулајтером, неко је закуцао на врата. Уђе подофицир са свежњем планова исцртаних на паус-папиру. Гаулајтер је развио један план.

— **То је вишак, зар не?** — запита гаулајтер. — **Остале сте поделили? Добро, можете ићи?**

Дише се наже преко гаулајтеровог рамена и завири у план. Осетио је како га подилазе жмарци. Угледао је на плану обрисе нормандијске обале, уцртане бункере и велике грађевине чудних облика испод којих су се укрштали ходници.

Гаулајтер је на тренутак развио други план. Дише је видео да је исти као први. Било је укупно десетак планова.

Шредерер је устао, отворио врата иза свог писаћег стола, стао на праг и почео да издаје нека наређења. Затим је нешто говорио, а писаћа машина је куцала.

Молера је обливао зној. Знао је само да се мора дочепати једног од тих планова, па макар платио главом. Било му је јасно да план не може украсти, јер би га, чим примете крађу, ухватили. Поглед му паде на велико огледало које није сасвим приањало уза зид. Готово несвесно зграбио је један план и гурнуо га за огледало.

Најзад је Шредерер завршио с диктирањем, вратио се у канцеларију и угледао молера.

— **Ви сте још ту?** — рекао је. — **У понедељак можете почети с радом. Хајл Хитлер!**

ЈЕСУ ЛИ ОТКРИЛИ НЕСТАНАК?

Да је Рене Дише био прави шпијун, обавештајац који зна правила подземне игре, никад му на памет не би пала тако махнита идеја. Али, он је био само аматер који је водио свој приватни рат против национал-социјализма. Ипак је дрхтао кад је у понедељак изјутра с алатом стао пред стражарницу. Стражар га је одвео у прву канцеларију. То није била она просторија у којој је сакрио план. У три сата после подне био је готов с послом. Потражио је капетана који је натуцао француски.

— **Овде сам завршио!** — рекао је. — **Сад треба да уредим канцеларију гаулајтера Шредерера.**

— **Гаулајтер Шредерер је прекомандован!** — рече капетан. — **Заменио га је гаулајтер Келер, али је наредио да га до његовог изричитог наређења нико не узнемирава.**

Рене Дише се збунио. Ваљда су открили нестанак плана, па су дебељушкастог Шредерера по казни сменили? Читав труд је, значи, био узалудан! Покупио је алат и покуњено отишао из „Организације Тот". Читаву ноћ није ока склопио, а сутрадан је опет с алатом отишао у „Организацију Тот".

— **Дошао сам да радим у канцеларији гаулајтера Шредерера!** — рекао је стражару уз обавезни малоумни осмех.

Кад је чуо шта Дише хоће, Келер се арогантно издерао:

— **Какви тапети,ког ђавола! Није ово козметички салон!**

— **Гаулајтер Шредерер ми је наредио да и ову канцеларију обложим тапетима!** — бранио се Дише. **Господин гаулајтер ми је већ платио и за ову канцеларију. Снизио сам цену, јер ми је част да радим за Немачку.**

— **Тако! Ви волите немачки Рајх!** — Келер се одобровољио. — **Ви сте поштен Француз, а то није честа ствар! Наредићу да избаце намештај, па навалите с тим тапетама!**

— **Нема потребе, господине!** — рече молер. — **Чему компликовати ствари? Ја ћу сав намештај довући на средину собе. Тапете су чист посао.**

ПОСЛЕДЊЕ ЛУКАВСТВО

Двадесет првог јула 1942. године, тачно четрнаест дана пошто је хвалисавцу Ренеу пало на памет да продре у „Организацију Тот", легендарни херој француског покрета отпора, шеф подземне мреже „Братство Нотр-Дам" и писац чувених мемоара, пуковник Реми, донео је у Лондон план који је украо Рене Дише. План је био дугачак три метра, а широк седамдесет сантиметара. У њему је до најмањег детаља био приказан будући Атлантски зид и његово наоружање.

Британски обавештајци су били задивљени подвигом хвалисавог молера из Каена, али су исто тако жалили што ће Немци, кад примете да је један примерак плана нестао, направити нови план и по њему изградити Атлантски зид. Грдно су се изненадили кад су обавеш-

тајци разних француских група јавили да Немци граде утврђења тачно по плану што је украо Рене Дише.

Било им је јасно у ком грму лежи зец. Шефови „Организације Тот“ нису нестанак плана уопште пријавили вишој немачкој команди, јер су стрепели од одговорности. Једноставно су аферу заташкали.

Дишеу је Атлантски зид постао опсесија. Наставио је да скупља податке о извођењу радова. Окупио је веселу дружину од двадесетак девојчица и дечака који су имали бицикле. Недељом после службе у цркви одлазио је са својим малим пријатељима на обалу и организовао веселе трке- победник је био онај који је на растојању од километра запазио више занимљивих детаља.

Тек у пролеће 1944. Гестапо је посумњао у Рене Дишеа. Једног предвечерја полицајци су упали у његов стан. Затекли су Дишеову жену како се свађа с неким човеком:

— **Тај ваш Рене је обична уштва!** — драо се тај човек. — **Офарбао ми је стан тако да се боја љушти са зидова! Ако ми до сутра у подне не врати паре, пријавићу га полицији!**

Немачки полицајци избацили су разгневљену муштерију. Нису се досетили дз је то био главом Рене Дише.

Мадам Дише су ухапсили и отерали у Маутхаузен.

Рене Дише се придружио борцима покрета отпора. После ослобођења Француске вратио се у Каен. Две седмице касније из Маутхаузена се, мршава као чачкалица, али жива и здрава, вратила његова жена.

После рата Рене Дише се више није хвалисао по гостионицама подвизима у свом личном рату против једног другог, махнитог молера. Није се више ни блентаво смејуљио. То више није било потребно.

А. Р.

ИНДИЈАНЦИ У БОРБИ ЗА ОПСТАНАК

БЛАГО ЗЕМЉЕ НАВАХА

ПРЕДСЕДНИК ПЛЕМЕНСКОГ САВЕТА ПИТЕР МЕК ДОНАЛД УСПЕО ЈЕ ДА ПРИБАВИ САГЛАСНОСТ 21 ИНДИЈАНСКОГ ПЛЕМЕНА И ВАШИНГТОНУ ПОСТАВИ НЕОЧЕКИВАНЕ ЗАХТЕВЕ.

Већ у дванаестом веку пустињско подручје на коме се спајају Аризона, Колорадо, Нови Мексико и Јутах, населило је племе коме су Шпански освајачи касније дали назив Навахо. Ови вешти ловци и номади које су због њиховог начина живота прозвали и „америчким бедуинима“, преузели су од поражених Пуебло Индијанаца вештину бављења земљорадњом и уметност прављења керамике и предмета од трске. Кључни елеменат њихове културе — коњ — преузет је нешто касније од Шпанаца. Од њих су научили да гаје овце — извор меса, али и вуне коју ће веште руке Навахо жена касније уткати у ћилиме изузетне лепоте.

Сведок прохујалих времена: стари поглавица Навахо из Аризоне у свом традиционалном костиму

Покољ у кањону

Пре више од једног века одиграо се најтрагичнији догађај у дугој историји Навахо Индијанаца: покољ у кањону Чели. Стрме литице које се уздижу пут неба и при чијем дну протиче река постале су тога дана поприште крвавог обрачуна и клопка за храбре „црвене ратнике“ које су добровољци већ легендарног пуковника Кита Карсона у име права које никада није постојало, права на туђу земљу, немилосрдно, готово до последњег, поубијали. Уследио је, 1863. године, дуги принудни марш побеђених ка делићу земље у Новом Мексику који им је бели човек доделио у замену за непрегледна пространства којима су некада, слободни, крстарили.

Крст поглавице Барбончита и потпис генерала Шермана на мировном уговору из 1868. године означили су почетак нове, али не и много ведрије судбине за десетковани народ, који је тада имао свега 8000 припадника и, тако се барем чинило, био опасно близу истребљења.

Али истрајни народ успео је да преживи све погроме и данас је бројнији него икада. Шачица пустиње на коју их је бели човек прогнао, сада је постала извор нове наде за њих.

Штампане брошуре са текстом уговора из 1863. године преплавиле су радњице индијанских резервата широм земље. Можда најинтересантнији члан овог закона је онај наведен под бројем девет који, између осталог, налаже Индијанцима да не убијају, скалпирају или на било који други начин наносе зло беломе човеку; он им забрањује и да нападају возове и налаже да допусте изградњу железничких пруга на њиховој земљи.

Железничке трачнице одавно су прошарале индијанску земљу, а храбри ратници престали да се боје њихових пиштаљки. Тако је овај прастари закон постао сведочанство о једном прохујалом времену чији је дух већ заборављен, а животне ситуације којима се он бавио давно превазиђене.

Типична кућа Наваха — хоган — увек је окренута на истоку и најчешће се гради од дебала која се затим прекривају масом земље и шибља. У њеним крајевима као материјал може да послужи и камен.

Двадесетих година овог века велике компаније откриле су да неплодно пустињско тле додељено Навахо Индијанцима у својим дубинама крије непроцењива рудна богатства и почеле да их на основу уговора са Уредом за индијанска питања америчке владе искоришћавају. Али и овога пута стварни интереси Навахоа су изиграни.

Тако, на пример, проценат који припада Индијанцима за једну тону њиховог угља и данас износи свега 15 центи, иако је цена драгоцене црне руде која је још пре десет година износила нешто мање од пет долара, данас скочила и на шеснаест.

Храбри поглавица

Засићени улогом вечно поражаваних коју им је историја, а врло брзо и вестерн филм доделио, потомци храбрих црвених ратника, проговорили су гласом овог времена. Све што они сада траже је право да сами располажу тим благом које им је белац, и не знајући, оставио.

Човек који је индијанским захтевима дао овај нови, практичнији тон, носи име које најмање подсећа на његово индијанско порекло — Питер Мек Доналд. Овај вешти говорник и пословни човек, председник племенског савета Наваха, успео је да прибави сагласност двадесет и једног индијанског племена које је окупио у јединствени савет за енергетске резерве које испуњавају утробу њихових резервата пре свега оног највећег, у Аризони.

По његовом прорачуну, од целокупних залиха руда у САД, индијанске земље крију 55% наслага уранијума и 30% угља. Оно што овај поглавица новог кова у име својих суплеменика тражи јесте праведнији удео у профитима које та рудна богатства доносе и веће право гласа у престоници.

Жене и деца племена: да ли их чека лепша будућност?

Многи верују, успеће. У Лос Анђелесу је већ створен један мали круг „црвених милионера“ који живе ван резервата у раскошним вилама у којима их често, на њихову радост, посећују пријатељи из мање срећних времена када су делили судбину већине својих сународника.

Храбри вођа Питер сада се бори да благостање уђе и у животе осталих Навахо Индијанаца. Он и његови следбеници почињу са самог дна. Јер, половина житеља резервата и данас је без икаквог запослења, лични доходак износи трећину просечног националног износа, а дужина живота потомака првих становника америчког континента износи свега две трећине века привилегованијих белих дошљака.

Њихов глас све је гласнији. Остаје да их земља, коју су први населили, чује.

М. И.

У срцу њиховог резервата, усред прерије, уздиже се величанствена Шип Рок стена.

Вук Караџић

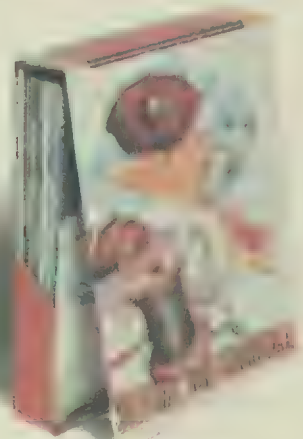
ЗЛАТНА СЛИКОВНИЦА

ПОКЛОН ИЗУЗЕТНЕ ВРЕДНОСТИ ЈЕДИНСТВЕНА ЗБИРКА ОД 15 СЛИКОВНИЦА ЗА НАЈМЛАЂЕ ЧИТАОЦЕ У УКУСНО ОПРЕМЉЕНОЈ И ОРИГИНАЛНОЈ КУТИЈИ — КОВЧЕЖИЋУ

Избор најлепших сликовница за децу — класичне бајке и оригиналне приче наших најпознатијих дечјих писаца са илустрацијама познатих ликовних уметника.

15 сликовница
364 стране формата 26 x 20.5 см
260 илустрација у боји

- ХРАБРИ КЕКЕЦ
- ПЕПЕЉУГА
- ПРИНЦЕЗА НА ЗРНУ ГРАШКА
- ЦРВЕНКАПА
- УСПАВАНА ЛЕПОТИЦА
- НЕВАЉАЛИ ЗЕЧИЋ
- СНЕЖАНА
- ЗЛАТНА ПРИЧА
- СУНЦОБРАН
- БАЛОНЧИЋ
- ИВИЦА И МАРИЦА
- ГАРОВ У ЗООЛОШКОМ ВРТУ
- ПАПУЧИЦА — МАЦА
- КО ЈЕ НАПРАВИО ВОЈИ КОШУЉИЦУ
- КРОЈАЧ БОЦКО МИШУЛЕНЦЕ

Књиге од којих дете не може да се одвоји док не прочита и последњу страну права су драгоценост. Да је књига најбољи друг сведочи и „ЗЛАТНА СЛИКОВНИЦА"

ЦЕНА КОМПЛЕТА ОД 15 сликовница 300.— динара

Књиге се могу купити за готово са 5% попуста или НА ОТПЛАТУ у три месечне рате по 100.— динара месечно.

КУПЦИ ИЗ БЕОГРАДА КОМПЛЕТ МОГУ ДОБИТИ У ПРЕДУЗЕЋУ „ВУК КАРАЏИЋ", Краљевића Марка 9, сваког радног дана, сем суботе, до 15 часова.

Издавачко предузеће
„Вук Караџић", Београд, Краљевића Марка 9

НАРУЏБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем комплет ЗЛАТНА СЛИКОВНИЦА по цени од 300 динара ЗА ГОТОВО — ПОУЗЕЋЕМ (плаћање приликом преузимања књига од поште) а по одбитку попуста од 5%.
НА ОТПЛАТУ — по цени од 300.— динара, који ћу износ исплатити у три редовне месечне рате по 100.— динара, почев од ____________ 197__ године. Рате ћу уплаћивати редовно по пријему књига, рачуна и уплатница.
(Непотребно прецртати)

____
(Име и презиме)

____
(Поштански број и место)

____
(Адреса стана)

____
(Назив и адреса радне организације)

Овера запослења за купце на отплату ______________________

Купац ______________________

____
(бр. л. к. и где је издата)

Наруџбеница се оверава само при куповини књига на отплату. Пензионери уместо овере прилажу одрезак претпоследњег чека од пензије.

ВЕЛИКИ ЗЕЛЕНИ КАМЕНОЈЕДАЦ

КАКО ИЗГЛЕДА И РАДИ МАШИНА ЗА ОТКОПАВАЊЕ ЗЕМЉЕ ПРЕМА КОЈОЈ СУ БАГЕРИ И БУЛДОЖЕРИ КАО ДЕЧИЈЕ ИГРАЧКЕ.

ПРВО ВОЗИЛО ИСПОД БЕОГРАДА

Када се овај број „Забавника“ буде појавио у киосцима, вредне београдске „ровчице“ за ћи ће већ у последњу четвртину свог посла: наћи ће се, отприлике, испод раскрснице Његошеве улице и Улице Коче Капетана. Њихов рад од средине новембра, када су стигле до Улице Пролетерских бригада, тече нешто спорије, пошто се боре са врачарским „стењем и камењем“ — материјалом тврдим и за њихове челичне зубе.

Многи сигурно већ погађају о коме је реч: о двему циновским зеленим машинама што копају тунеле за нови железнички чвор нашег главног града. А оне су такве да би сигурно и Жил Верн занемео од чуда, а можда би се и постидео што је онако наивно „ровао“ свој „Пут у средиште Земље“... Ова савремена чуда технике за сат времена пробију и обраде метар тунела: мање од школског часа трају земљани радови, а само двадесетину минута — подзиђивање армираним бетоном!

Чудо бива веће када кажемо да овакве откопне машине које раде филмском брзином нису производ нашег времена. Настале су управо у доба — Жила Верна! Додуше само на цртежима тадашњих генија машинске технологије.

ИЗМИШЉЕНЕ ЗА ТУНЕЛ ИСПОД ЛАМАНША

Још су у прошлом веку велики европски градови изградили прве линије метроа — подземне железнице. Тунели кроз које се она кретала копани су „класичним“ начином. Али, први патенти аутоматских откопних машина потичу отада, из средине прошлог века: енглески инжењер Вилсон име је којим почиње историја савремених откопних машина.

Вилсонов земљак француског порекла Боман конструисао је одмах за њим машину којом је 1882. године прокопана сондашна „штолна“ (мали тунел) пречника 2,14 метара испод Ламанша: био је то корак ка остварењу давнашње жеље да се на овај начин галско копно повеже са острвом. Та машина још није имала главу која се окреће у круг. Први пут је кружна бушилица зазујала пре осамдесет година, опет у Енглеској. Била је то Прајс-Дигерова ротирајућа глава, која је послужила као узор свим потоњим пројектантима, све до данашњих дана.

Како, у ствари, изгледају те циновске „ровчице“ тешке триста тона, што управо буше београдске тунеле? За нетехнички свет занимљиве податке о њима пружио нам је директор „Енергопројекта“ за радове на врачарским тунелима инжењер Живорад Димитријевић.

КОЛИКО »ЈЕДЕ« И »ПИЈЕ«

Једна машина тешка је колико педесетак слонова, дужа од највећег икада уловљеног плавог кита — укупно 42 метра. Најважнији део овог челичног мамута је такозвани „штит“, округли део дуг 6 метара који се налази на предњем делу машине и који ради све: буши и подзиђује тунел. На његовом чеоном делу монтирана је ротациона резна глава. Она врши 6 обртаја у минуту а изгледа као огроман точак сеоских кола са осам паока на које су углављени челични зуби, њих 96. Имају облик позамашне оловке, а сваки је тежак око килограм. Они дробе и мељу земљу и камен, а гумена трака тај материјал одмах одвлачи у вагоне који га извозе из тунела.

Чим је пробијена рупа — врачарски тунели широки су од 5,5 до 8 метара — долази на ред аутоматско подзиђивање свода бетонским сегментима. Сваки је тежак две и по тоне, дугачак 320, а широк 100 цм. Те бетонске циглице израђују се у фабрици на Ади Хуји, у Београду. До „штита“ се допремају другом гуменом траком, која се креће у супротном правцу од оне што избацује ископану земљу.

ОВАКО ИЗГЛЕДА „МАТОРКА“ СНИМЉЕНА ОТПОЗАДИ: ЊЕН ПРЕДЊИ ДЕО, ОНАЈ ГЛАВНИ, МОЋИ ЋЕ ДА СЕ ОВЕКОВЕЧИ ТЕК ПО ОБАВЉЕНОМ ПОСЛУ, КАДА СЕ ПОЈАВИ НА ДРУГОМ КРАЈУ ПРОБИЈЕНОГ ТУНЕЛА. ТЕШКА ЈЕ ГОТОВО 300 ТОНА, ОБОЈЕНА ЗЕЛЕНО.

Пошто је озидан ред циглица, „штит“ се помоћу петнаест моћних хидрауличних пипака одупре о тај готов зид и снагом од три хиљаде тона упре у земљу испред себе, ону коју треба даље прокопавати!

Оних 36 метара машине иза „штита“ чине разне инсталације, електричне, расхладне, трафо - станице, транспортери... „Штит“ троши цео мегават струје на час. Да би га добио, за њим иду локомотиве које носе циновске акумулаторе тешке по пет и по тона који се, потрошени, бацају свака — четири часа! А за расхлађивање захуктале копачице потребно је 20 хиљада литара воде на сат. Зато се напредовањем „штита“ напредује и цевовод.

Начин управљања овим снажним возилом по занимљивости не заостаје за осталим његовим особинама: то чини ласерски зрак, отпозади!

РАДИ КАО »РОЛС-РОЈС«

У самом „штиту“ налази се кабина за пултисту (оног ко рукује командним пултом) и његовог помоћника. Притиском на разну дугмад он „вози“ машину. Међутим, да би знао у којем правцу да је усмери, мора да гледа на екран са дијаграмом, по којем се креће светла, наранџаста тачка величине лешника: то је ласерски зрак. Он долази из оптичке справе смештене на готов зид тунела, двеста до триста метара иза машине. Пултиста мора да подешава положај наранџасте тачке према дијаграму и на тај начин се машина креће у предвиђеном правцу.

Два врачарска тунела служиће за два колосека будуће пруге. Прва је, новембра 1976. године, са градилишта код Панчевачког моста кренула у рад Маторка, а шест месеци доцније и Метро. Ове називе су радници од милоште наденули двема машинама: прва је половна, већ је прокопала минхенске железничке тунеле 1974. године и плаћена је 18 милиона динара. Друга је допутовала непосредно из западнонемачке фабрике „Шефер и Урбах“ и стајала је 32 милиона.

Како се очекује, Маторка и Метро изићи ће на други крај тунела, онај на Врачару, почетком овог лета. Тунели ће бити дуги по 3600 метара — а метар готовог тунела изграђеног помоћу „штита“ кошта 8400 динара, ни скупље ни јефтиније од класичног начина. Међутим, поред тога што „штит“ ради неупоредиво брже и са много мање радника, има још многе предности: он ничим не омета живот у насељеним четвртима, а овако бушено земљиште готово уопште није подложно слегању.

Ако је неко помислио да овако велика и снажна машина производи неку „прометејску“ буку, преварио се! За време рада чује се само зујање: као код „ролс-ројса“, како се неко нашалио...

М. Крстуловић

ЧУДЕСНЕ И ТАЈАНСТВЕНЕ ЖИВОТИЊЕ

Х. Менцел-Тетенборн и Гинтер Ратке у преводу др проф. Стјепана Чанађије

У издању „НАРОДНЕ КЊИГЕ"

Познајете ли чудесне и тајантсвене животиње из степа, савана, прерија, прашума и џунгла, полупустиња и пешчаних дина? Познајете ли животиње из високих планина, листопадних и мешовитих шума, гајева и шикара, мочвара и ритова, оне из воде и леда? Ево јединствене прилике да сазнате о њима све што нисте знали!
Ево прилике, за све вас, који се интересујете за чудесне и тајанствене животиње.
А њихов свет је пун чуда и тајни.
Увериһете се и сами читајуһи ову занимљиву књигу.
САЗНАЋЕТЕ СВЕ О ДЕЧЈИМ ВРТИЋИМА ПИНГВИНА У ВЕЧНОМ ЛЕДУ АНТАРКТИКА, О НАПОРУ ВЕВЕРИЦА И ХРЧКОВА ОКО СПРЕМАЊА ЗИМНИЦЕ, О НЕВЕРОВАТНИМ ЛЕТАЧКИМ СПОСОБНОСТИМА ПТИЦА СЕЛИЦА, О ПРОДОРНОМ ЉУБАВНОМ ЗОВУ ВЕЛИКОГ БУКАВЦА И О МНОГИМ ДРУГИМ ЧУДИМА ИЗ СВЕТА ЖИВОТИЊА.
Књига је богато илустрована фотографијама, штампана је ћирилицом, формата 24 x 30 см, на 322 страна, у тврдом повезу, са заштитним, вишебојним омотом.

НАРОДНА КЊИГА — БЕОГРАД, Шафарикова 11

НАРУЏБЕНИЦА I

Овим неопозиво наручујем
ЧУДЕСНЕ И ТАЈАНСТВЕНЕ ЖИВОТИЊЕ

1. ЗА ГОТОВО — по цени од 450 динара, уз попуст од 5% тако да ћу износ од 427,50 динара платити поштару кад ми уручи књиге.

2. НА ОТПЛАТУ — по цени од 450 динара, коју ћу вам отплатити у четири месечне рате по 112,50 динара. Рате ћу уплаћивати до 10-ог у месецу, све до исплате целе суме.

. . . .
(Презиме, очево име и име)

. . . .
(Пошт. број, место, улица и број)

. . . .
(Радна организација у којој је купац запослен)

. . . .
(Овера радне организације за купце на отплату) (Потпис купца, бр. лк. и где је издата)

М. П.

Купци на отплату оверавају наруџбеницу у радној организацији где раде а пензионери при куповини на отплату прилажу претпоследњи чек од пензије.
У случају спора надлежан је I општински суд у Београду.

Књигу можете поручити:
- Код издавача „НАРОДНА КЊИГА", Београд, Шафарикова 11
- У Салону „Народне књиге", Цетињска 6. Чланови Клуба читалаца „Народне књиге" приликом куповине за готово добијају стални попуст од 20%.

У нашим пословницама у:
- Новом Саду, Трг Братства и Јединства 5
- Смедереву, Липе, Маршала Тита 50
- Лесковцу, Вождова 9
- Ченти, Жарка Зрењанина 64
- Скопљу, Бит Пазар, 55.

ЗДРАВКО ЧОЛИЋ

Ових дана у продаји се појавила нова ЛП плоча ЗДРАВКА ЧОЛИЋА, једног од најпопуларнијих југословенских певача забавних мелодија. Овом плочом Здравко обележава десетогодишњицу свог успешног рада. Као што је познато, Здравко Чолић се први пут представио публици крајем 1967. у емисији Радио Сарајева „Тражимо младе таленте“. Затим наступа са групом АМБАСАДОРИ, прелази у Београд као вокални солиста КОРНИ ГРУПЕ, да би се 1974. определио за каријеру самосталног певача.

У протеклом периоду Здравко је забележио велик број фестивалских победа, а на пољу диско-продукције држи и два рекорда: сингл-плоча „Она спава“ продата је у 150000 примерака, док је ЛП „Ти и ја“ прошле јесени забележио рекордних 50000 копија. За све то време Чолић је, и поред готово свакодневних концерата и наступа, вредно студирао да би по завршетку економског факултета уписао трећи степен. До магистратуре остало му је да положи још само један испит. Од своје нове ЛП плоче овај млади сарајевски певач такође очекује успех. Плоча је снимана у Загребу, миксована у Минхену, а коначно обрађена у Франкфурту што је несумњиво утицало на високу техничку перфекцију. Продуцент плоче је Максут Ћатовић, а од десет нумера колико се нашло на овом ЛП-ију Корнелије Ковач је написао пет. Једна од најзанимљивих песама свакако текст нашег песника Бранка Радичевића „Пјевам дању, пјевам ноћу“. Поред ове песме на А страни су још Ковачеве композиције „Продужи даље“, „Једна зима са Кристином“, „Игра“, као и „Загрли ме“ Арсена Дедића. На Б страни су композиције „Главо луда“ Ранка Бобана, „Невјерна жена“ Слободана А. Ковачевића, „Једина“ Кемала Монтена, „Љубомора“ К. Ковача и „Јуче“ Јосипа Бочека.

Половином следећег месеца Здравко ће кренути на велику турнеју по Југославији. О својим плановима да успе и ван граница наше земље Чолић каже: „Недавно сам боравио у Савезној Републици Немачкој и тамо потписао нов уговор са тренутно најјачом музичком корпорацијом на свету WEA. До сада сам у Немачкој снимио три сингл-плоче, четврту ћу највероватније крајем пролећа, а по повратку са одслужења војног рока озбиљно ћу се посветити снимањима за WEA“.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ:

ЖИВИШ У ОБЛАЦИМА

Музика и текст:
Александар Кораћ
Изводи: Здравко Чолић

Украшћу те једног дана
из твог тако лијепог стана,
одвешћу те у свој скромни
дом.

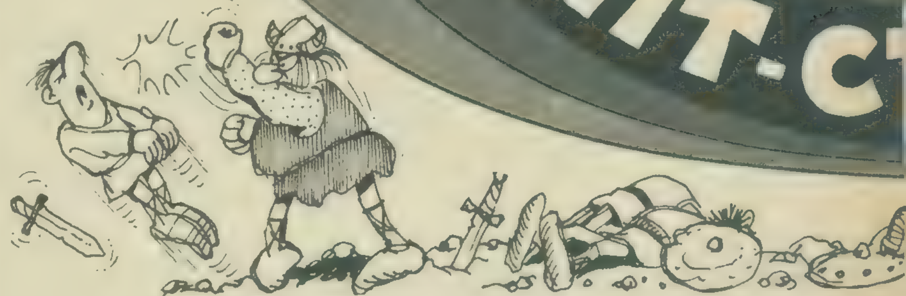
Ни богатство, ни срећу
ја ти нудити нећу,
али љубав ћеш наћ' у срцу
мом.

Ти живиш у облацима,
мала,
и до тебе не допире мој
глас,
љубав још ником ниси дала
и не слутиш каква срећа
чека нас.

Повешћу те путем својим
да пољупце с тобом бројим,
да ти ватру свога срца дам.

Ако ти нећеш њих,
ако ти не желиш то
и даље ја ћу бити сам.

Ти живиш у облацима
бијелим,
дођи ближе да чујеш
пјесму ту,
с тобом бих желио да
дијелим
многе мале радости и сну.

ЕРИВАНСКИ ЏЕЗ

О џез музици у Совјетском Савезу се код нас мало и ретко пише, а још мање я реће нам се пружа прилика да на радио-програмима чујемо снимке совјетских џез-музичара. На последњем Београдском џез-фестивалу публици су се представили чланови Државног естрадног и џез-оркестра Јерменске Совјетске Социјалистичке Републике. Занимљиво је поменути да су овај оркестар још пре четрдесет година основали познати композитори Хачатуријан и Бабаџањан. Оркестар из Еривана је по саставу класичан „биг бенд“ са трубачком, тромбонском и саксофонском линијом и ритам-секцијом. У његовом свирању се у великој мери осећа утицај великих оркестара Елингтона, Безија и Хермана. Поред традиционалног џез-репертоара, састављеног од познатих композиција америчког џеза, Државни естрадни и џез-оркестар из Еривана негује и композиције писане под утицајем фолклорног музичког наслеђа народа Совјетског Савеза. Ове композиције изазивају велико интересовање не само критичара и музичких стручњака, већ и публике. Музичари из Еривана једини су џез-оркестар из Совјетског Савеза који је, поред турнеја по европским земљама, гостовао и у Америци. Са оркестром као вокални солиста наступа талентована певачица Таису Ованесиан која е сада за своје интерпретације добила и неколико запажених признања и награда.

ХАРТБРЕЈКЕРС (HEARTBREACKERS)

Петочлана америчка група ХАРТБРЕЈКЕРС, која је за последњих неколико месеци стекла велику популарност и у Европи, за све што је до сада постигла може да захвали својим обожаватељкама. Јер како су неки израчунали, деведесет одсто присталица групе су девојке које поред самих чланова групе (сви су неожењени) привлаче и назив ХАРТБРЕЈКЕРС што значи СРЦОЛОМЦИ.

Том Пети, вођа групе и писац текстова, каже о свом саставу: „Многи нас називају панк-групом. То је сасвим супротно од онога што ми радимо. Ми смо најобичнија рок-ен-рол група која свира добру музику. За мене је панк-рок шунд-рок и ми не желимо да са тим будемо у било каквој вези. Свирамо рок-музику коју људи већ дуго нису чули“.

Двадесет четворогодишњи Том Пети има велико музичко искуство. Свирао је у многим саставима, а са ХАРТБРЕЈКЕРСИМА се срео пре нешто више од годину дана у Лос Анђелесу. Како сам каже, одмах је видео да је то група какву жели. О вредности састава, за који многи тврде да ће бити група године, не изјашњавају се повољно само критичари. Ту су и купци плоча и посетиоци концерата за које је веома тешко наћи улазницу. И суперзвезде као Елтон Џон и Род Стјуарт имају о ХАРТБРЕЈКЕРСИМА лепо мишљење. Елтон Џон изјављује да је његова најдража композиција песма Тома Питија „Америчка девојка“ (»American Girl«). Када је пре извесног времена група наступала у Холивуду Род Стјуарт је лично, и то међу првима, дошао и купио десет улазница.

Чланови групе су гитариста Мајк Кембл (23), басиста Рон Блер (24), бубњар Стан Линч (22) и органиста Бенмонт Тенч (23).

На концертима Хартбрејкерси немају неки посебан шоу-програм. Чак се ни по изгледу не разликују много од својих вршњака и најчешће наступају одевени у црно.

ТРАНА

Берза плоча

Продајем ЛП плочу »Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club« од БИТЛСА или је мењам за било коју ЛП плочу састава BAY CITY ROLLERS. Цена или размена по договору.

БРАНКА ВУЧИЋЕВИЋ
Хајдук Вељкова 3
32300 Горњи Милановац

Желио бих да обавијестим све дискофиле да продајем преко сто ЛП плоча по веома повољној цијени. Сви који желе да употпуне своју колекцију нек ми пишу и ја ћу им послати списак плоча.

ЖЕЉКО ДАМЈАНОВИЋ
А. Мухмутагића 10
74250 Маглај

Купујем следеће ЛП плоче групе DEEP PURPLE: »Shades of Deep Purple«, »The Book of Taliesyn«, »Deep Purple« и »Concerto for Group & Orshestra«, затим албум групе BONEY M и „Дивље гуске" од састава TIME.

ЂОРЂЕ СТАНКОВИЋ
А. Шантића 49
21000 Нови Сад

ЧИТАОЦИ ЈАВЉАЈУ...

ВЕСТИ ИЗ РИЈЕКЕ

Драго Црвенко, пјевач забавних и народних пјесама, наступао је уз многе поп-групе, као што су МУСКЕТИРИ, ОРФЕЈИ ... а као члан КУД Студент успјешно је наступао пјевајући изворне народне композиције. Драго се бави музиком непрофесионално, мада му је жеља да се за њега чује и изван Ријеке.

Јелена Алексић,
ул. Б.Х. Велимировац 50
54 500 Нашице
(хонорар 100 дин.)

ВЕСТИ ИЗ БИТОЉА

Вокално-инструментални састав БТ — ТОП из Битоља основан је почетком 1977. године. Ова група, која негује џез и рок-музику, тренутно је најпопуларнија код младих из Битоља. Највеће признање састав је добио од Радио-телевизије Скопље која га је позвала да начини неколико снимака.

Чланови овог састава бавили су се музиком и пре оснивања групе БТ — ТОП. Састав сачињавају: гитаристи Томе Јованов и Никола Спасевски, бас-гитариста Дарко Стефановски, оргуљаш Љупчо Дамевски, вокал Благој Петровски и бубњар Благој Мискаровски.

Петар Салев
Партизанска 14 б — I/2
97 000 Битола
(хонорар 100 дин.)

ДИВЉЕ ЈАГОДЕ

Крајем новембра 1977. године у продаји се појавила нова плоча продукције ЈУГОТОН. То је сингл групе ДИВЉЕ ЈАГОДЕ. На А страни плоче налази се стара босанска севдалинка „Мој дилбере" али у новој обради док је на Б страни лагана композиција „Пријатељ".

Чланови овог састава Сеад Липовача (вођа групе, соло-гитариста и композитор), Адонис Докузович (бубњеви), Мустафа Јусуфхоџић (бас-гитара) живе и студирају у Загребу. ДИВЉЕ ЈАГОДЕ постоје тек од пролећа прошле године али, иако имају тако кратак музички стаж, њима је, непосредно после оснивања групе изишла прва плоча с песмама „Једина моја" и „Rock'n'roll". Овај њихов првенац прошао је веома добро код дискофила, продат је у више од 10000 примерака.

„Ми свирамо рок-музику без много филозофирања", каже вођа састава Сеад Липовача. „Правећи једну композицију, настојимо да задовољимо што шири круг публике".

Почетком ове године група ће снимити и трећи сингл, а на јесен треба да се појави и прва ЛП плоча ДИВЉИХ ЈАГОДА.

ТОМИСЛАВ ИВЧИЋ

ТОМИСЛАВ ИВЧИЋ, Задранин из генерације млађих далматинских певача, почео је каријеру у групи АЛКАРИ, која је касније променила име у ПОСЕБНО ПАКОВАЊЕ. Поред певања, Томислав се бави и компоновањем, а свира и гитару. Један је од комерцијалних певача који снима за продукцију Југотон. Добио је златну плочу за композицију „Нека, нека, нек' се зна", коју је извео на „Карневалфесту" у Цавтату, и сре-

брну плочу за песму „Чекај ме, Силвија". Пре извесног времена у продаји се појавила његова прва ЛП плоча под називом „Томислав Ивчић". На Загребу 77 певао је композицију „Пјевај и кад срце боли" У току 1977. године Томислав Ивчић је одржао око двеста концерата, а снимао је и за телевизију. Рођен је 6. 1. 1953. године и студент је у Загребу.

Контакт-адреса: Томислав Ивчић, Бенковачка 12, Задар.

РИЧИ БЛЕКМОР (Ritchie Blackmore)

Познати гитариста РИЧИ БЛЕКМОР, некада у групи ДИП ПАРПЛ (DEEP PURPLE) а данас у сопственом саставу РЕЈНБОУ (RAINBOW), постигао је својом групом прошлог месеца на турнеји по Европи низ запажених успеха. Свуда их је публика одушевљено поздравила сем у Минхену где је састав наступио са великим закашњењем тако да га је могао чути само мали број најупорнијих посетилаца. Званично објашњење је гласило да ово закашњење није никакав хир, већ стицај читавог низа несрећних околности које су тих дана пратиле Ричија Блекмора. Све је почело концертом у Бечу који је био одржан два дана пре овог у Минхену. Публика, која је те вечери испунила велику халу до последњег места, била је одушевљена музиком Ричија Блекмора. Када су одушевљени гледаоци покушали даприђу позорници, чувари реда су почели да их терају, а оне најупорније и да ударају. Дошло је до гужве у којој је Ричи насрнуо на једног чувара реда, кога су, после тога, морали да одвезу у болницу. Блекмор је био притворен и пуштен тек сутрадан, када је допутовао менаџер групе и положио кауцију од 35000 марака. Те вечери због магле ниједан авион није полетео са бечког аеродрома, па је Ричи морао да крене за Минхен изнајмљеним аутомобилом. На концерт је стигао са закашњењем и у хали га је сачекало само око 100 најстрпљивијих посетилаца. Ричи је те ноћи одржао један од својих најбољих концерата: дао је све од себе и својим музичким егзибицијама, нарочито инструменталним извођењем Баха и делова Девете симфоније Бетовена, одушевио је све слушаоце. Концерт је трајао више од два часа.

НАША КАРИКАТУРА

СЛАЂАНА МИЛОШЕВИЋ

НАПРАВИТЕ САМИ

МАЛИ ТЕЛЕВИЗОР

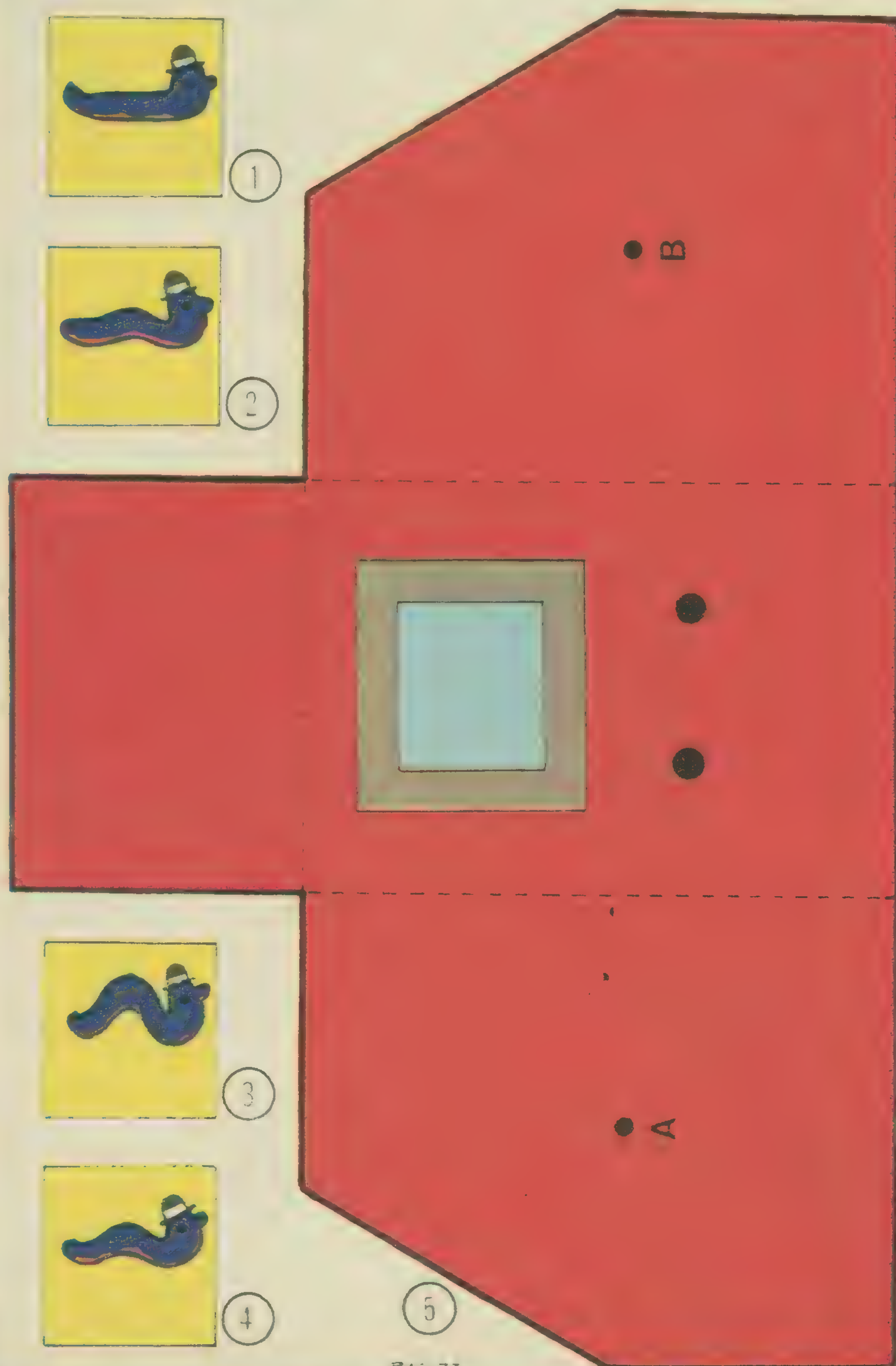

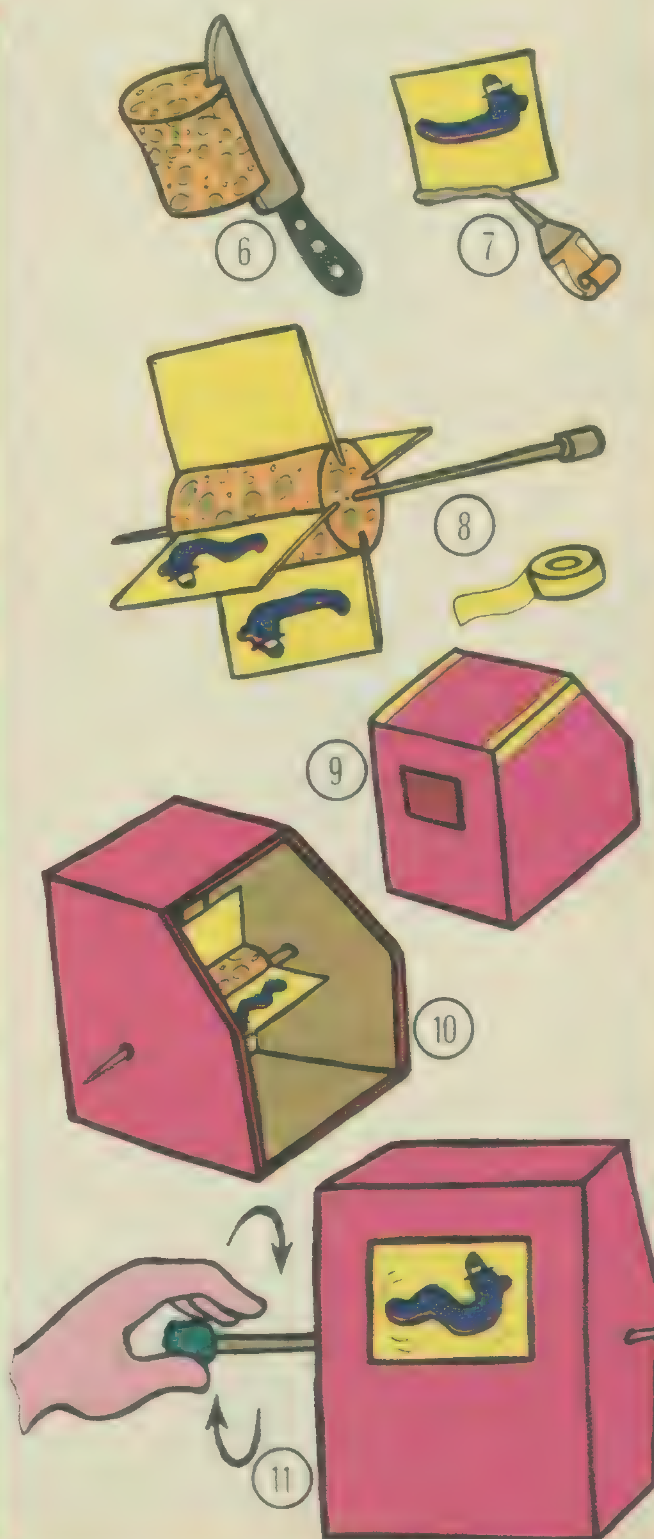
Овога пута показаћемо вам како сами да направите мали телевизор с којим се можете забављати кад је напољу ружно време.

На **цртежима** 1, 2, 3. и 4. налазе се четири основна покрета црвића са шеширом. На **цртежу** 5. приказан је сам телевизор. Према шеми исеците од чврстог картона облик (**црт.** 5), дуж цртица пресавијте, а обојени квадрат у средини шеме исеците и баците. На тај начин добићете отвор кроз који ћете гледати програм, тј. како се црвић креће. Такође исеците и сличице 1, 2, 3. и 4. и залепите их на тањи картон или хамер. Затим узмите запушач од плуте, зарежите га на четири места у дубини од око 3 милиметра (**црт. 6**). Сваку сличицу са црвићем намажите по доњој ивици ОХО-лепком (**црт. 7**), па их редом, како иду бројеви, углавите у прорезе на запушачу, тако да добије облик који видите на **цртежу 8**. Пошто сте ово урадили, узмите штрикаћу иглу или жицу па њом пажљиво пробушите запушач по дужини (видите на **цртежу 8**). Телевизор склопите тако што ћете га по ивицама залепити селотејпом (**црт. 9**). Кроз тачке А и В пробушите отворе толико да кроз њих комотно пролази игла. Кроз тачку А провуците иглу (без запушача), затим затакните запушач са сличицама, па други крај игле провуците кроз отвор у тачки В (**црт. 10**). При томе обратите пажњу на следеће: прво да запушач буде чврсто навучен на иглу, тј. да се не обрће око ње, а друго да се положај запушача налази тачно на средини, односно да се сличица види кроз прорез. Када сте све ово подесили, завртите иглу као што се види на **цртежу 11.** и имаћете утисак да се црвић креће.

Ако сте вешти можете и сами направити друге покретне сличице, на пример цветић који се љуља на ветру, лице које намигује. И на тај начин добити збирку запушача са разним „програмима".

КУТАК ЗА ДЕЧАКЕ

НЕОБИЧНА ЗАНИМАЊА

СЕВЕРНИ РОНАЦ, КАО ЖИВ

Илија Шулевски убија животиње, али он није обичан ловац. На чудан начин, вештином, знањем и стрпљењем овај човек продужава њихов живот.

Два човека су прво дуго двогледима осматрали благо усталасану површину Охридског језера недалеко од Струге, а онда су нечујно сели у мален чамац и отиснули се ка пучини.

Док је један од њих веслао, други је, погнувши се на прамцу, још једном прегледао ловачку пушку и муницију у њој. Затим су се обојица потпуно умирили и пустили да струја, ветар и инерција носе чамац.

Тог студеног јануарског јутра 1970. године разних птица на Охридском језеру било је више него обично. Најбројније су биле дивље патке, лиске, разне врсте ронаца. Али, међу њима се с времена на време забелела крупна птица, и Илија Шулевски, човек који је чучао на прамцу чамца, нетремице је гледао само њу, уздрхтао и узбуђен. Годинама је чекао да њу види на језеру и да је — убије. Али што пажљивије са што мање повреда.

Међутим, Илија није обичан ловац и његова ловачка страст је другачија него код других људи. Овај високи, снажни и увек насмејани четрдесет двогодишњак је већ скоро две деценије препаратор у Природњачком музеју у Струги. Неколико хиљада посетилаца, од којих су већина ученици из целе земље, увек се гласно диве живописном и верном изгледу препарираних животиња у овом музеју, од медведа и вукова до гуштера и царића, најмање птице нашег поднебља.

Већина тих препарата дело су Илијине вештине, знања и маште. Али, уловити неке животиње, нарочито птице, понекад је прави подвиг.

КУПАЊЕ У БУНДИ

Као да не примећује стотине других птица, Илија је сву пажњу усредсредио на тог великог северног ронца, белог и поносног. Знао је да је то изузетно лукава и плашљива птица, која на Охридско језеро долази само једном у десетак година.

Кад је чамац био стотинак метара далеко од белог лепотана, Илија је нанишанио и опалио. У небо је сунуло јато птица, неколико лиски и дивљих пловки се закопрцало а бели ронац је остао непомичан.

Завеслали су обојица ка њему. И кад су били непун метар од непокретне ретке птице, узбуђен, Илија је, закорачио из чамца и у леденој води.

С муком се успео у чамац. Довеслали су до птице...

ВАЖАН ЈЕ ОБЛИК

Препарирање је спор и тежак посао. Прсти морају да буду изузетно нежни, а стрпљење готово бескрајно. Добар препаратор мора врсно да познаје грађу тела животиње коју препарира, њен начин живота и исхране, положај који најчешће заузима у природи, боју околине где се највише појављује и многе друге ситне, а истовремено врло важне карактеристике за сваку врсту.

— Мој отац је такође био препаратор и ову вештину сам научио од њега. На жалост, данас код нас нема школе за препараторе, који се све више траже у целом свету. Јер, све је више ретких врста животиња које изумиру, иако се већ не могу сачувати од уништења у природи, могу се препарирати — прича Илија Шулевски. — После средње школе, ја сам се потпуно посветио препарирању. Прочитао сам сву литературу о животињама која ми је доспела до руку, путовао у иностранство, гледао препарате у другим музејима, учио.

На свакој птици, риби или змији Илија ради потпуно сам. Птице лови ситном сачмом, јер већа више оштећује тело и перје. И рибе и гмизавце такође лови сам, удицом или рукама.

Али, како сваки препаратор има неке своје „рецепте", који су и професионална тајна, и Илија тешко открива вештину којом се задивљујуће успешно бави већ 17 година. Изгледа, док прича о препарирању, да је то једноставан и лак посао, али...

— Прво пажљиво скалпелом расечеш кожу, одвојиш је од мишића и извадиш месо и кости. Затим препарираш саму кожу, где је најважнији арсеник или арсенов триоксид, жесток и опасан отров. Без њега би сваки препарат брзо пропао: појели би га мољци, мрави или би иструлио — објашњава Илија. **— Најзад, кад је све готово, кад је препарат учвршћен жицом, испуњен гипсом, ватом или обичном крпом, неопходно је да му се тело обликује верно. Јер, ако је препарат технолошки и успео, ако се невешто обликује и постави, сав труд био је узалудан.**

Илија Шулевски је до сада препарирао неколико хиљада разних врста животиња. Мању птицу данас препарира за један дан, док му је за веће животиње потребно много више времена. Овај стрпљиви човек, који на латинском зна назив сваке птице нашег поднебља и који сваку од њих познаје издалека, никад није убио животињу само ради лова. Препарирајући је, као да продужава њен живот.

И. Лончар

СЛОН НА ТРИЦИКЛУ

Недавно се на улицама Бремена, у СР Немачкој, појавио слон на трициклу. То је Бижаја, главна звезда циркуса који је тих дана гостовао у овом граду. Не треба ни речи да је трицикл изузетно јак да би поднео терет славне циркуске звезде.

ПРВА НА СВЕТУ

Кућа на слици представља зграду прве железничке станице на свету. Налази се у Чешким Буђејовицама и подигнута је 1828. године. Локомотиву су вукла два коња јер у то време није било ни локомотива на пару, а камо ли електричних.

Недавно је одлучено да се зграда поруши јер туда треба да прође нов пут. Али, мештани су се одлучно побунили па је најзад решено да се зграда не руши већ да се само помакне за десетак метара. Стара станица је пажљиво подигнута на трачнице и пренета на ново место што није било лако јер је тешка око 225 тона и у веома лошем стању.

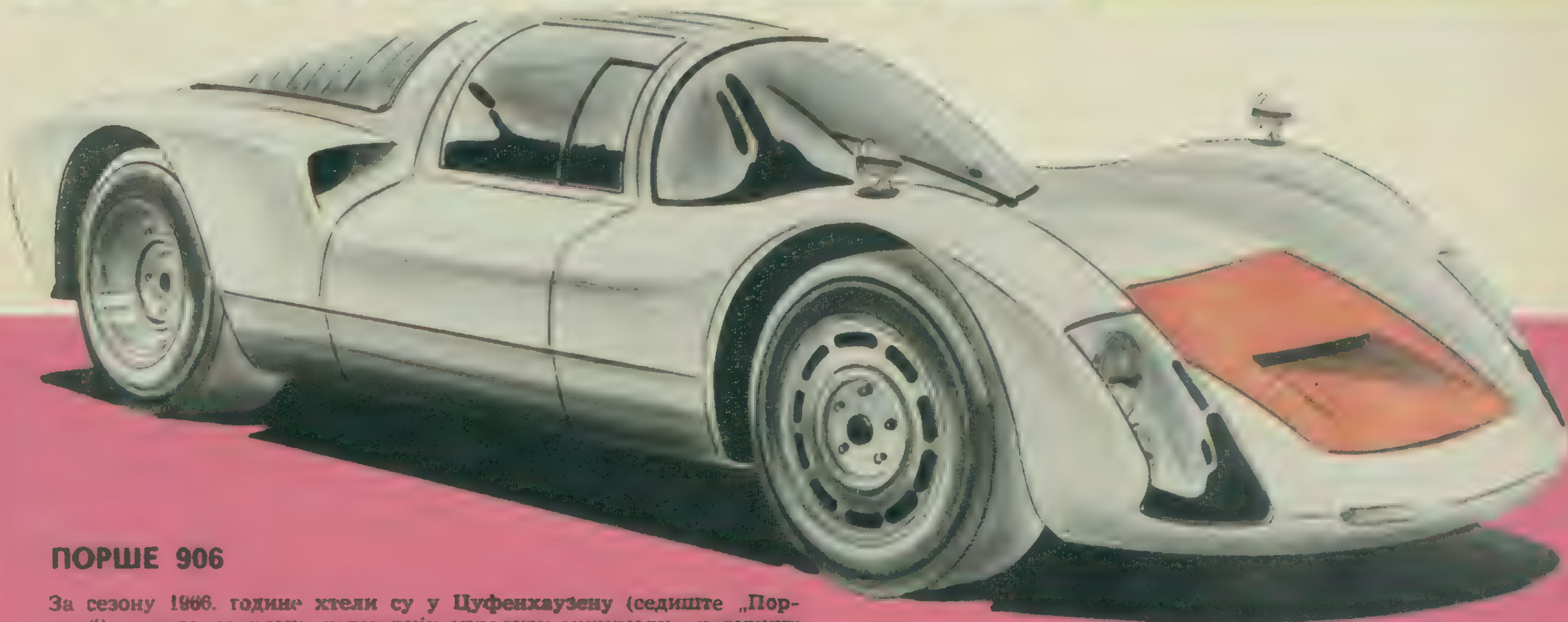
ЛОПТА - ЧАСОВНИК

У Витрију на Сени, у Француској, налази се необичан часовник. То је у ствари огромна лопта, црвена и плава, која се у току двадесет и четири часа обрне око своје осе. Бела лоптица, која се једним крајем ослања на велику, прелази преко цифара од броја 1 до 24 исписаних на самој великој лопти и тако показује тачно време.

НАВИКЛИ НА ПОБЕДЕ

ПОРШЕ 908

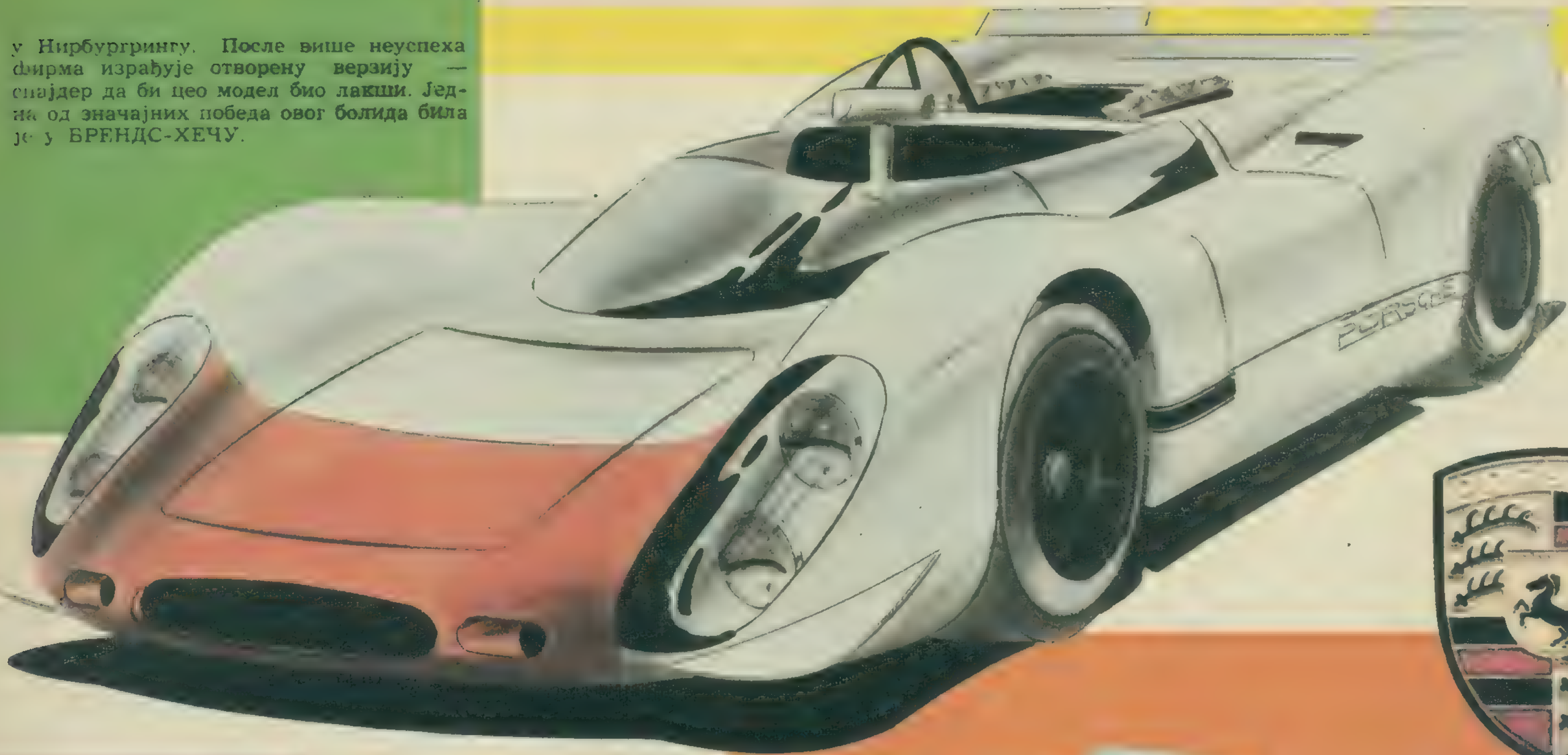
Већ средином 1967. године ФИА (међународна комисија за аутомобилски спорт) најављивала је нове дозвољене кубатуре (запремине) за тркачка кола сезоне 1968. Тако је за категорију спортских кола предвиђена максимална запремина до 5000 cm³, а за прототипове до 3.000 cm³. Тако се „Порше“ одмах прихватио конструкције новог мотора V-8 запремине до 3000 cm³ и 370 КС. Априла 1968. мотор је био готов и уграђен на доњи построј, готово истоветно као код модела „907“. У почетку је постојала само затворена верзија купе. Један од значајних успеха овог аутомобила је била победа

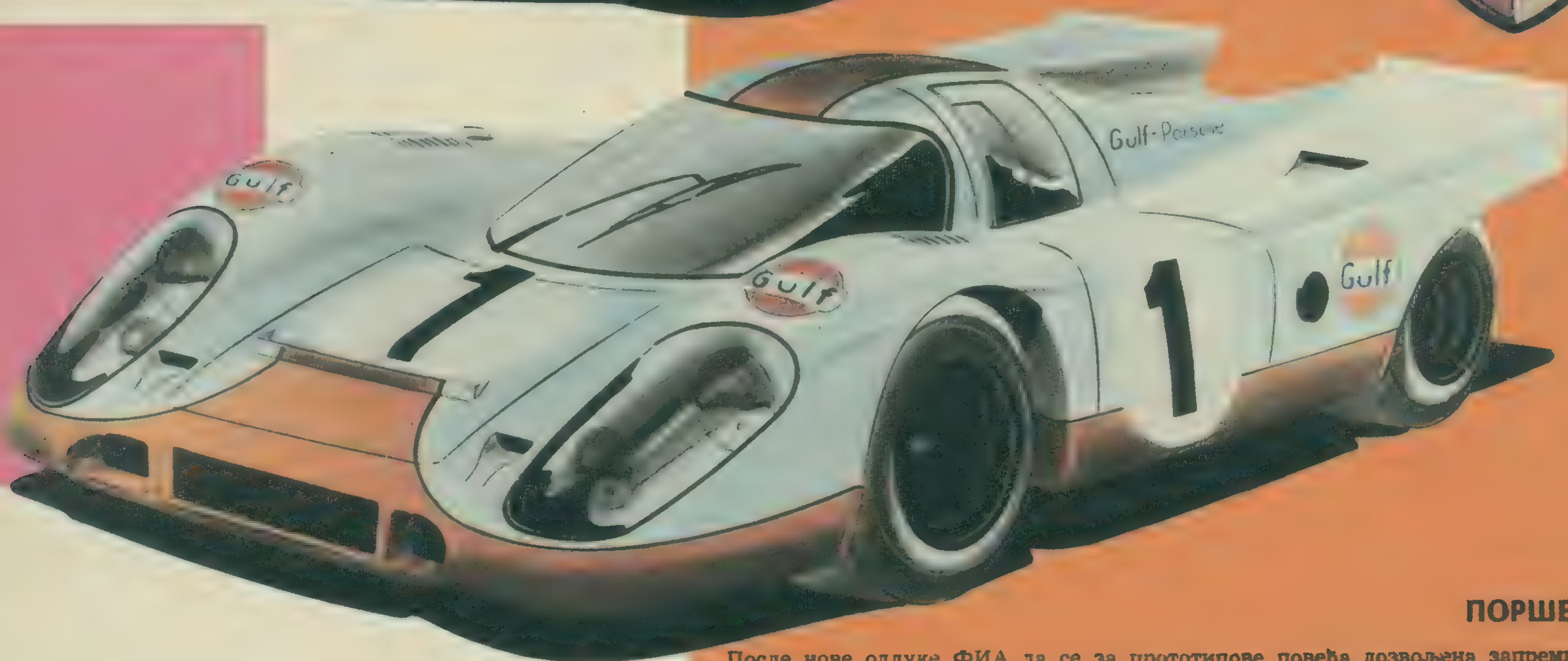
ПОРШЕ 906

За сезону 1966. године хтели су у Цуфенхаузену (седиште „Поршеа“) за нову спортску категорију израдити минималну количину од 50 комада модела „906“ Да би уштедели новац, а пошто је остало доста делова од модела „904“, нови модел „906“ практично је имао готово исти доњи построј као његов претходник. Каросерија чија је укупна висина износила непун 1 м била је од пластичне масе, постављена на спољашњој конструкцији. Мотор од 200 КС био је смештен испред задње осовине и развијао је брзину до 280 км/час. Одмах на првом такмичењу постигнут је успех, у трци 24 ЧАСА ДЕЈТОНЕ (САД), у категорији прототипова, овај модел је освојио прво место.

у Нирбургрингу. После више неуспеха фирма израђује отворену верзију — спајдер да би цео модел био лакши. Једна од значајних победа овог болида била је у БРЕНДС-ХЕЧУ.

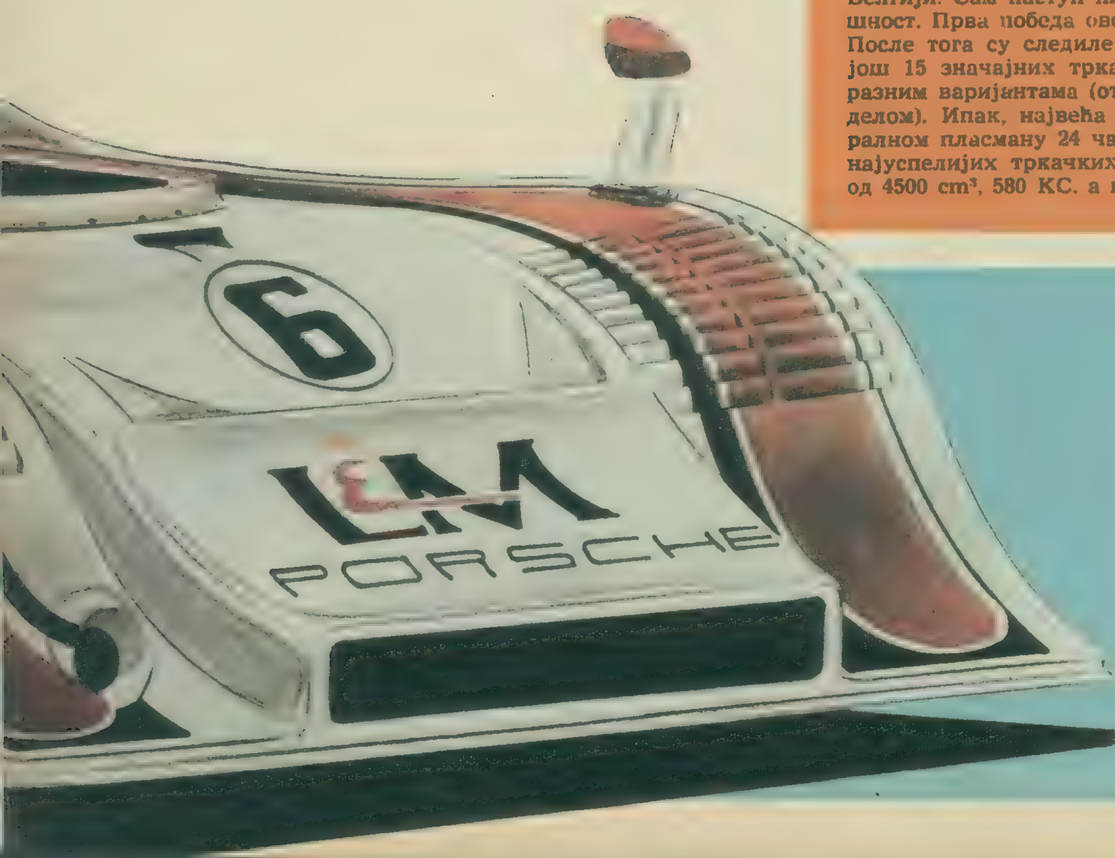

ПОРШЕ 917

После нове одлуке ФИА да се за прототипове повећа дозвољена запремина на 5000 см^3, „Порше“ је јула 1968. започео са конструкцијом новог модела 917. Прва званична премијера одржана је маја 1969. године на 1000 км Спа Франкоршан у Белгији. Сам наступ није био славан: после првог круга мотор је отказао послушност. Прва победа овог модела је била на трци 1000 км у Целтвегу — Аустрија. После тога су следиле безбројне победе: 24 часа Дејтоне прво и друго место, и још 15 значајних трка. У периоду између 1969 — 71. израђено је 43 модела у разним варијантама (отворен спајдер, затворен — купе и са продуженим задњим делом). Ипак, највећа и најзначајнија победа овог модела је била она у генералном пласману 24 часа Ле Мана (поновно после 20 година). То је био један од најуспелијих тркачких модела фирме „Порше“. Мотор V-12 имао је запремину од 4500 cm^3, 580 КС. а највећа брзина измерена на тркама износила је 387 км/час.

ПОРШЕ 917-10

На тркама 1972. „Порше“ је учествовао индиректно — своја тркачка кола је продавао приватним тимовима. Тако је и нови модел 917-10 израђен за амерички тим „Роџер Пенски“. Овај „монструм“ поседује V-12 мотор запремине 5000 cm^3, 1.000 КС са турбо компресором, а био је конструисан за амерички „КЕН ЕМ“ шампионат. За ова кола био је ангажован познати амерички возач МАРК ДОНАХЈУ (20. 8. 1975. настрадао за време тренинга за трку „формуле — 1“ у Аустрији). Почетком сезоне 1972. МАРК ДОНАХЈУ је после тешког удеса морао паузирати читаву годину. па је уместо њега наступио Џорџ Формел. Те сезоне постао је и победник КЕН ЕМ шампионата са овим возилом. Касније су й у европским тркама учествовали и побеђивали ови модели све до 1975. кад су се због нових прописа о смањивању дозвољене запремине (на 3000 cm^3) морали повући.

ТЕКСТ И ЦРТЕЖИ:
ГЕОРГ ГЕДЛ

 ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

ПОБЕДНИК

Р. БРЕТХОР

Мудрац је седео на асури. Његова дуга бела коса падала је низ најчудније лице које сам видео. То је било лице статуе, са осмехом статуе — потпуно спокојно.

Ко је био први човек који је освојио Маунт Еверест? Сваки ученик ће вам рећи највишу планину на свету, 8882 метра, коначно је освојио од Џефри Барбанк.

Ја сам заборављен. Али, он зна да је то лаж, а то боли.

Планина је, знате, лутање, загонетка, изазов духу. Малори, који је умро на Евересту, то је схватио. Али, Барбанк га је освојио, једноставно зато да буде први. За њега нису постојале тајне и свакога ко је имао смисла за загонетке сматрао је будалом. За Барбанка сви људи су били будале или непријатељи.

То сам схватио онога дана када сам се прикључио експедицији у Дарџилингу.

Мудрац

— Град је узбуђен због неког вашљивог Мудраца — рече ми после ручка. — Хајдемо да погледамо стару варалицу. Можда ћемо се мало забавити.

Нас двојица изиђосмо из хотела. Целим путем се хвалисао својим плановима. Још видим његово лице, велико, хладно и угласто, док је говорио о људима који нису успели. Наравно, они су све сами упропастили. Не може се неозбиљно освајати Еверест. Он би другачије радио. Његова опрема је била боља од најбоље коју су други имали. Он ју је сам измислио. Коштала је читаво богатство.

Наљутио сам се. Али, предалеко сам отишао да бих се повукао.

Пустио сам га да прича.

Скренули смо у храм. Тиха гомила је чучала. Било је и много мајмуна. Поред каменог зида, под великим сунцобраном, Мудрац је седео на асури. Његова дуга бела коса падала је низ најчудније лице које сам икад видео: округло, савршено симетрично. Очи су му биле затворене. На светлосмеђој кожи, његове пуне усне су се извијале навише. То је било лице статуе, са осмехом статуе, потпуно спокојно.

Изгледало је да људи чекају нешто. Када смо прошли кроз гомилу, нико не проговори. Али, Барбанк није обраћао пажњу. Стао је испред њега и наставио да прича.

— Штавише — говорио је — нећу да се умарам с прљавим носачима, Шерпама, на горњим успонима. Авиони ће спустити опрему.

То ме изнервирало.

— Шерпе су храбри људи — рекох му. — и добри планинари.

— Глупости — обрецну се. — Они су товарне животиње.

Показао је на Мудраца.

— Ево ти узорка. Гледај овога што се цери. Задовољан је својом прљавштином, голотињом и свиме. Какви су били, такви су остали.

Мудрац је био наг, скоро наг, али чист. Његова прегача је била блештаво бела.

— Можда — одговорих — они желе нешто друго.

Мудрац нас, полако, погледа. Обрати се Барбанку.

— Желимо — рече.

Погледи нам се сретоше и ситуација се измени. До сада сам гледао спољашњост његове мирноће, сада сам гледао њена врела. Осећао сам да је створена не у бегу од света, већ у спознаји људског страдања и радости.

— Да, покушавамо — настави Мудрац. Глас му је био леп, с чудним нагласком. У њему је било хумора и подсмеха. — Само покушавамо на различите начине. Ми са Истока, и ви са Запада. Али, понекад, једни без других не можемо успети.

Застао је проучавајући Барбанка погледом.

— Зато вам могу помоћи, ако хоћете.

Барбанку се уста скупише.

— Чуо је приче из чаршије — рече ми. — Па, из мене неће ни пени извући.

Осмех заигра.

— Морам ли да објасним? Планина је много више од стења и леда. Ниједан човек не може победити највишу планину на свету. Може победити само себе.

Задрхтах. То су биле Малоријеве речи.

— Ти, блесави вашљивче — Барбанк поче гласно да се смеје. — Хоћеш ли да кажеш да можеш да ми помогнеш да се попнем на врх?

— Мислим, треба другачије гледати — одговори Мудрац. — Да будем тачан, морам и ово да кажем. Никада нећете остварити жељу свога срца без моје помоћи. Начин на који ви радите није потпуно добар.

Барбанку поцрвене врат.

— Зар није? — протунђа. — Па, пођи са нама и гледај! Могу да искористим још једног прљавог носача, надам се.

Мудрац подиже своје крхке руке.

— Хвала, али нећу — рече љубазно.

Барбанк пљуну у прашину. Окренуо се и закорачио грубо се пробијајући кроз гомилу.

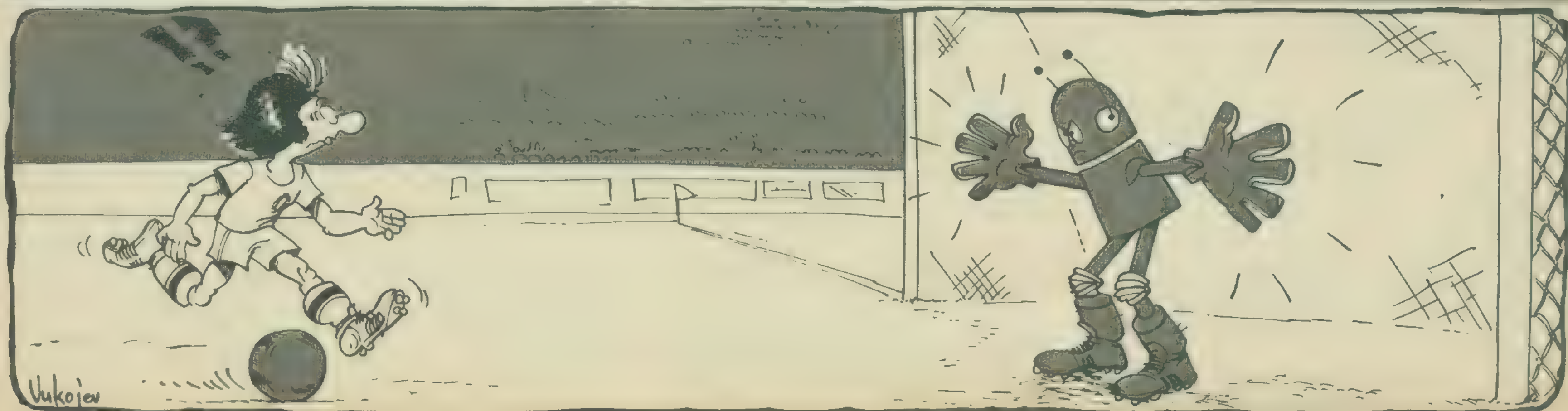

Тада сам одлучио да он не сме бити победник планине.

Пут на врх

Далеко је било од Дарџилинга, кроз Непал, до Чомо-Лунга и Мајке, Богиње Снега, како смо звали

ШРАФНО

Еверест. Пут је потрајао неколико недеља. Било нас је једанаест белаца. Ускоро смо открили да ово није обична експедиција. Били смо Барбанкове слуге, окружени његовим презиром.

Остали су га остављали на миру. Ја нисам могао. Моја опсесија је била предсказање Мудраца. У свакој прилици сам говорио Барбанку о тајновитости планине, страшном снежном човеку, у чије се постојање Тибетанци заклињу, и о мрачним, треперавим летећим објектима које је Смит једанпут видео. Вероватно сам рекао да су Малори и Ирвин први освојили врх и да тамо треба потражити неки траг који су оставили за собом.

У време када смо стигли у базу на глечеру Ронт постао сам његов непријатељ кога је требало осрамотити. А постојао је само један начин.

Иако су Кенингшо и Лејн били бољи, изабрао је мене за последњи успон. Требало је да будем ту, да видим Победника сопственим очима. То је било добро. Једини начин да спречим Барбанка да први освоји врх био је да сам будем први.

Ишли смо познатим прелазима. Уз источни Ронгбак глечер и Источни зид до логора пет. Били смо на пет хиљада миља надморске висине. И, све време нам се планина смејала. Послала је против нас ветар, маглу и снег. Мрцварила нас је претећи нам смртоносном снагом коју је држала у резерви.

Ипак, дошли смо у логор пет и гледали авион из Индије који је покушавао да нам спусти опрему. Логор је требало подићи тамо где још ниједан човек није камповао.

Небо је било ведро. Гледали смо покушаје пилота, кружење и губитак осам пакета. Девети је остао, није се распао.

— Купио сам два туцета. Сви су исти — рече Барбанк. — Рекао сам ти, нема ништа што ови урођеници раде а да ми не можемо још и боље.

Касно сутрадан, он и ја, стигосмо у логор шест на висини од 28000 стопа. Подигли смо шатор и причврстили га боцама кисеоника. Појели смо вечеру из конзерви које су се саме загревале и увукли се у вреће за спавање.

Устали смо пре зоре. Лепо време је још трајало. Барбанк погледа у огромну, тамну планину, простране жуте жиле под пирамидом врха и поноре камена и глечерског леда под њим.

— И, каже, нећу успети? — исмевао ме. — Ти, глупа будало.

Врх

Кренули смо навише. Попели смо се уз гребен и гледали доле, низ страшну стрмен Источне стране. Ишли смо према месту где су Ирвин и Малори били последњи пут виђени. Врх је био сакривен иза пепељастих облака.

Ишли смо према облацима. Чак и са кисеоником то је била агонија. На овим висинама ваздух је редак. То се осећа у телу, костима и мозгу. Помакнете се, станете и опет концентришете на следећи покрет. На оваквој планини се, физички, не поставља питање вође. Али, морално, да. Сећам се Барбанкове слабости, када ми је препустио вођство високо у плочи врха. Сећам се погледа његових очију.

Сати су милели. Ишао сам први, бескрајно сам. Присиљавам сам себе на нове покрете. Тада нас, без опомене, прекри облак. Највиши врх света је био педесет стопа далеко. Знао сам да могу да будем победник, да је Барбанк био тамо где сам желео. Стао сам. Не знам зашто. Насмејао сам се и пропустио га. Прошао је мрзећи ме.

Успео се на брид врха. Окренуо је главу. Нисам могао да му видим усне, али сам могао да осетим њихову гримасу тријумфа и презира. Поново се окренуо. Управо тада, поред нас се ваздух заталаса и нешто се заустави на чистини врха. Врх је био од камена, улегнуће прекривено снегом.

Али, у центру није било нимало снега. Истопио се. На асури, скоро наг и смирен, Мудрац је чекао. Насмејао нам се осмехом статуе.

И тоном пријатног изненађења, којим се поздрављају неочекивани гости, рече Барбанку:

— Како сте се попели овамо?

Чудни звук изби из Барбанкове кожне маске. Спонтано показа на оштри врх, гребен, камену плочу, километре камена, леда и снега.

Мудрац подиже обе руке. Покрет му је био умерен и учтив у неверици.

— Хоћете да кажете — рече — да сте пешачили?

ЈЕДНА АЛИ ВРЕДНА

Научи језик свој речима »не знам« јер ћеш бити ухваћен у лажи.
(Талмуд)

укрштене речи

ПОЗНАТА КЊИЖЕВНА ДЕЛА:

1. Књига о џунгли, Ким; 2. Стојанка мајка Кнежопољка, Свјетла на другом спрату; 3. Чекајући Годоа, Крај партије; 4. Виљем Тел, Дон Карлос, написали су

АУТОР: ВЕ-МАК	2	БОЈНИ ОТРОВ	ПРИБОР ЗА РАД / ИНАТИТИ		ИМЕ НАШЕГ НОБЕЛОВЦА	ДРАМА ХЕНРИКА ИБЗЕНА		ХЕМИЈ. ЗНАК СРЕБРА	3
1								ЗНАК БОРА / УПАСТИ У ГЛИБ	
БАШ, ТЕК							АУТООЗНАКА ЗЕНИЦЕ		
ЈЕЗИЧКИ СТРУЧЊАК							ПЕРШУН / МЛЕЧНИ СОК		
ХЕРЦЕГОВАЦ				ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТ	ВОДЕНЕ БИЉКЕ / ЈЕЗЕРО У КАНАДИ				
НИЈЕ ВИСОКО						ПЕВАЧКИ ГЛАС / ЗНАК УРОШЕВЦА			
									МАЖУРАНИЋ
ИСТИСНУТИ / „ВОЛТ“		ДИВЉЕ КОКЕ / КРЕТАТИ СЕ ВАЗДУХОМ							
						ВРСТА ЗАЧИНА / ПЕВАЧ ПОЛ			
СНАГА, МОЋ / Ђ. Е.			СИН АГАМЕМНОНА / ЛЕТОПИС						ЛИНИЈА
ЛОВИНА	ПРАХ ЗА ШТАВЉЕЊЕ КОЖЕ / РЂАВ						ЦАНКАР / УЗВИШЕНА ПЕСМА		
				ОРГАН ЧУЛА ВИДА / Ч. Е.				ЕКСТРЕМИТЕТ	
ЈЕДАН РОДИТЕЉ					НАЈЈАЧА КАРТА / „РАДИЈУС“				
4						РЕЧНО ОСТРВО			

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: МАНДОЛИНА, анормалан, рана, Тина, КЛАВСЕН, н, Си, „Аурора“, иза, оникс, азил, час, Ариље, Ег, магиња, Пи, Таге, мит, свита, кита, р, ован, ар, тер, ХАРФА.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“, Македонска 29, 11000 Београд. Директор НИП „ПОЛИТИКА“ Вукоје Булатовић. Главни и одговорни уредник „ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА“ Живорад Стојановић. Уредници: Кринка Виторовић, телефон 324-191/525, Нурџихана Ђозић, телефон 324-483. Технички уредник Владимир Горбунов, телефон 326-620. Секретаријат: телефон 324-191/523. Претплата за нашу земљу: тромесечна 66,00 дин, полугодишња 132,00 дин, годишња 264,00 дин. Претплата за иностранство: тромесечна 132,00 дин, полугодишња 264,00 дин, годишња 528,00 дин. Текући рачун за уплате из земље број 60801-601-822. Годишња претплата у страној валути: Долар 29.—, ДМ 68.—, Ффр. 143.—, СФрс. 73.—, Шкр. 125.—. Девизне уплате слати преко Београдске банке — Београд, на рачун број 60811-620-292-32000-000-00054, са обавезном назнаком за „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК“. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/I, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез.

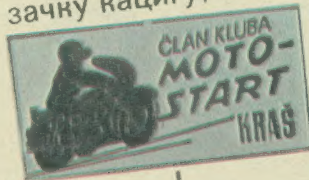

MOTO-START

гума за жвакање са наградама без извлачења

Серија садржи 81 самолепљиву налепницу најмодернијих светских типова мотора. Налепите 10 купона из врећице »МОТО-СТАРТА« на дописну карту и пошаљите на: »ЈОСИП КРАШ«, Бранимирова 29, 41000 Загреб — добићете бесплатно велики постер за лепљење налепница.

Налазник наградне слике добија без извлачења једну од 6.503 награде: значку клуба »МОТО-СТАРТ«, спортске наочаре, возачку кацигу, и мотоцикл ТОМОС АУТОМАТИК.

10.000 PEZ значки је већ продато!
Припремамо нове погодности за PEZ пријатеље.

Играјте се Сладите се

Код PEZ-а је увек нешто ново!

Ако волиш PEZ бомбоне и ако се радо играш PEZ фигурама, пошаљи нам 5 омота PEZ бомбона, а ми ћемо ти послати лепу PEZ чланску карту.

Као пријатељ PEZ-а користићеш све погодности, које ћемо ти нудити из месеца у месец.

Читај сваког петка на овом месту о новостима за пријатеље PEZ-а

Наша адреса је:
„PEZ ПРИЈАТЕЉ"
61 111 Љубљана п.п. 8

Презиме и име (обавезно штампаним словима)

Улица и кућни број

Место

Поштански бр

датум рођења

HP Kolinska
Ljubljana

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Драги Забавниче,

ОВДЕ РАДИО-БЕОГРАД!

Занима ме када је Радио-Београд почео да емитује програм у ослобођеном Београду.

Небојша Петричић, Алексе Шантића 6, Бихаћ; **Екрем Мујић**, Бос. Врбања; **Рада Милосављевић**, Делиградска 31 Београд

Радио-Београд је почео редовно да емитује програм 7. новембра 1944. године, седамнаест дана након ослобођења нашег главног града и преко пола године пре коначног ослобођења земље.

ТЕОДОРА И ОСКАР

Интересује ме како се зове награда за најбољу женску улогу на Филмским сусретима у Нишу. А ако можете, одговорите ми за који је филм Душан Вукотић добио „Оскара".

Милка Ћирић,
Мотике код Бањалуке

Највећа награда Нишког фестивала је Гран при која је прошле године припала словеначкој глумици Милени Зупанчич за улогу у филму „Удовиштво Каролине Жашлер". Награда за најбољу женску улогу назива се „Царица Теодора" (прошле године добила ју је Неда Арнерић) а Павле Вујисић је примио „Цара Константина" — награду за најбољу мушку улогу.

По сценарију Рудолфа Сремца, Душан Вукотић је 1961. године остварио своје ремек-дело, цртани филм „СУРОГАТ", награђен 1962. „Оскаром". Вукотић је био редитељ, главни цртач и аниматор, док је музику компоновао Томица Симовић, а сценографију направио Звонимир Лончарић. Прошле године Душан Вукотић је режирао свој први дугометражни филм „Акција Стадион" за коју је добио бројна признања.

ЛЕСИ СЕ ВРАЋА КУЋИ

Моја другарица тврди да постоји раса паса која се зове леси, а ја мислим да је Леси име пса из филма „Леси се враћа кући" и да је то шкотски овчар. Молим те да кажеш ко је у праву.

Лидија Џаковић.
Милана Ракића 62
Београд

Режисер Фред Вилкокс снимио је 1943. године један од најнеобичнијих и најчувенијих филмова у историји ове уметности. Био је то и данас радо гледани „Леси се враћа кући" где су главне улоге играли десетогодишња Елизабет Тејлор, што је и њена прва улога, и велики, дугодлаки пас Леси.

Захваљујући изврсној „глуми" дресираног Лесија, неупућени су после овог филма све псе исте врсте називали Леси. Међутим, то је шкотски овчар или дугодлаки коли, врста врло старе расе паса из Шкотске, где се користе за чување оваца. То је достојанствен, умиљат и интелигентан пас, који се због своје лепоте и добре ћуди све више држи и у градовима.

Према томе, у праву си ти, а не твоја пријатељица.

ПИСМА ЗА КАПИТЕНА

Желела бих да пишем Ивици Шурјаку, капитену наше фудбалске репрезентације и играчу „Хајдука", али не знам на коју адресу. Молим те да ми помогнеш.

Ифета Имамовић, Тузла

Шурјаку можете писати на адресу: НК „Хајдук", Зринско-Франкопанска 17, 58000 Сплит.

МЕЊАМО, ПОКЛАЊАМО, ТРАЖИМО

— Била бих веома захвална ономе ко ми поклони или прода (цена по договору) „Забавнике" број: 1327, 1324, 1335, 1336, 1337, 1338, 1339 и 1345. **Татјана Матеша, 41410 Велика Горица, Туропоље, улица Браће Цветко 18.**

— Потребна ми је књига **„Између игре и физике"**, аутора Живка Костића. Желела бих да је купим или прочитам и вратим. **Миљковић Миломир, 37206 Дворане.**

— Сакупљам марке, значке и стари новац. Свако ко ми их пошаље добиће разгледницу Крагујевца. **Димић Горан, насеље ЈНА, солитер 1/27, 34000 Крагујевац.**

— Свако ко ми пошаље једну металну значкицу шаљем, по његовој жељи, две салвете или разгледницу мога или неког мађарског града. **Олга Ковачев, Омишка 15, 24000 Суботица.**

WALT DISNEY
МИКИ

АКР АКР
?

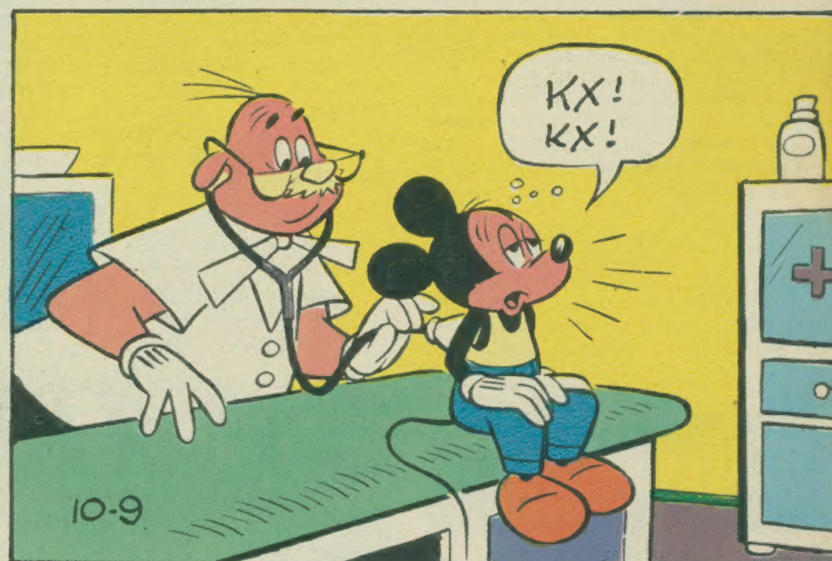

НЕ ЛАЈ, ПЛУТО-НЕ! ТО САМ ЈА, МИНИ!

НИЈЕ ПЛУТОН... ТО ЈА **КР'АМ**... УМИРЕМ ОД КАШЉА!

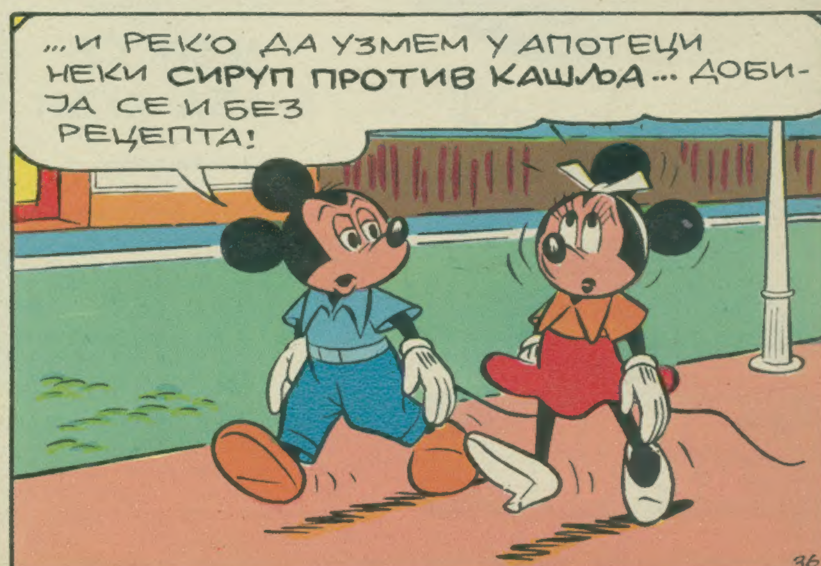

КХ! КХ!
ОБИЧАН НАЗЕБ... АЛ' КАШАЉ НИКАКО ДА МИ ПРЕСТАНЕ!

СВРАТИЋУ У АПОТЕКУ И УЗЕТИ НЕКИ СИРУП ПРОТИВ КАШЉА!
НИ ГОВОРА!
АПОТЕКА

ЛЕПО ЋЕШ ТИ, БРАЈКО, КОД ДОКТОРА!
ДОКТОР ЗДРАВИЋ
ОХ!
Copyright (c) 1977 Walt Disney Productions World Rights Reserved

КХ! КХ!
10-9

И?
НАПЛАТИО МИ ЈЕ ПОСЕТУ... ЕВО РАЧУНА!
$ $ $

...И РЕК'О ДА УЗМЕМ У АПОТЕЦИ НЕКИ **СИРУП ПРОТИВ КАШЉА**... ДОБИЈА СЕ И БЕЗ РЕЦЕПТА!